

MDP

MICHEL DESVIGNE PAYSAGISTE/LANDSCHAPSKUNDIGE

**Marché d'études urbanistiques et paysagères:
Développement des sites d'espaces publics dans la zone
TOUR & TAXIS**

**Stedenbouwkundige en landschappelijke studieopdracht:
ontwikkeling van de openbare ruimten op de site van
TOUR & TAXIS**

18.05.2011

- **MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE**
- **ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN**
- **SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES**
- **ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE**
- **LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE**
- **LES ACCES/TOEGANG**
- **AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN**
- **LE CANAL/HET KANAAL**

La vision paysagère des espaces publics du site de Tour et Taxis peut, non seulement donner une unité et une qualité d'usage forte au site lui-même en cours de développement, mais également apporter un lien urbain entre les quartiers environnants, tout en les ouvrant sur l'eau, et sur le centre-ville. Respiration verte dans la ville – le projet prévoit qu'il n'est jamais traversé par aucun véhicule -, équipement de grande ampleur pour des activités sportives, de détente, événementielles, le parc Tour et Taxis se rattache également aux réseaux de circulations piétonnes et de transport en commun.

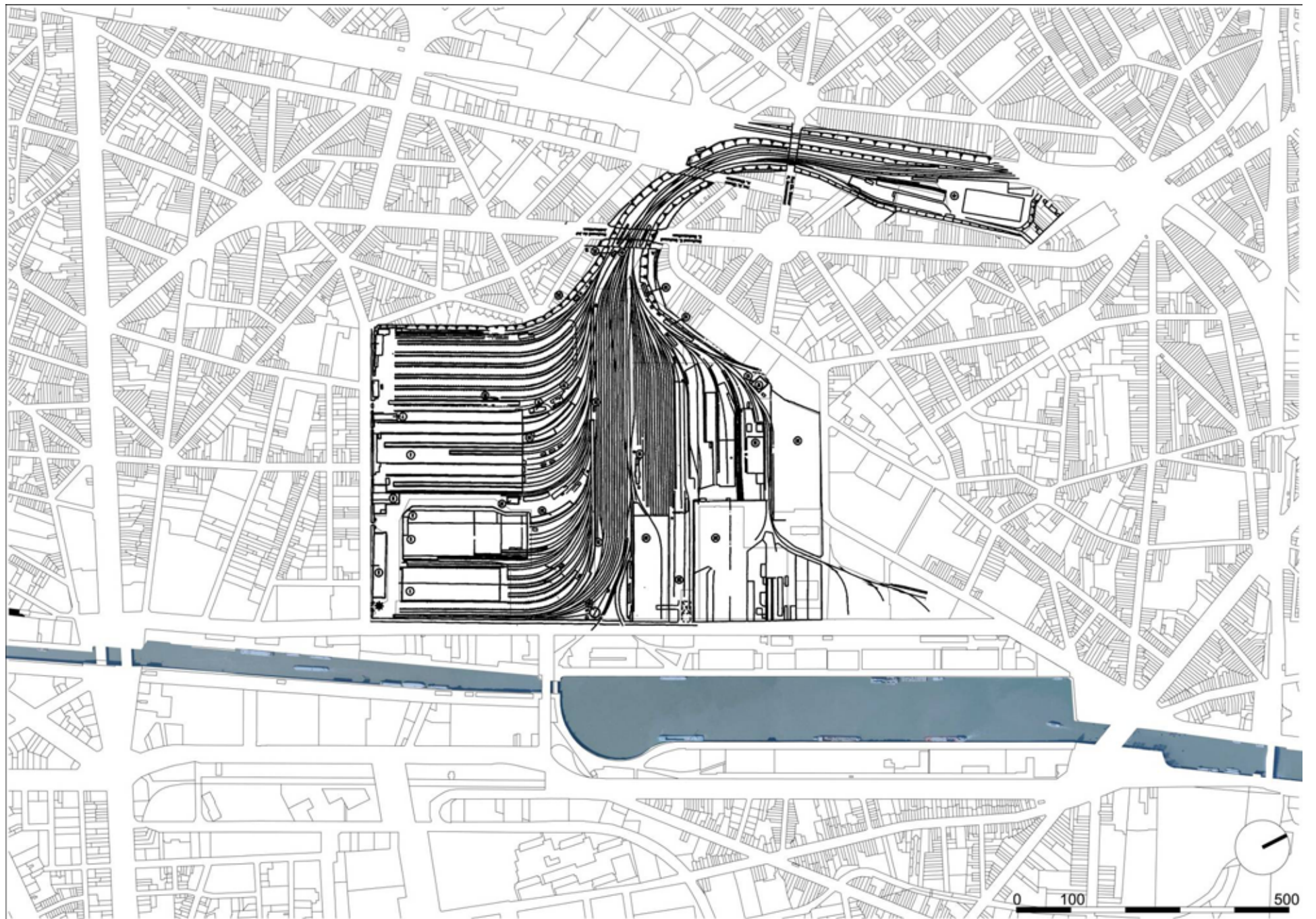
Il place au centre de son organisation, et valorise dans leurs nouvelles fonctions mixtes d'habitat, d'activités tertiaires, culturelles et commerciales, le patrimoine industriel de la Gare Maritime, des Sheds, de l'Entrepôt Royal, avec le grand parvis minéral de la « mer de pavés » qui marque l'entrée du site. Il permet d'y attacher les nouveaux bâtiments : logements, nouveaux bureaux, siège de Bruxelles Environnement, siège social du Port de Bruxelles avec sa future extension. La conception du paysage prend en compte, de plus, le potentiel d'évolution du site vers le nord, ex Bilc, quel qu'il soit. Enfin, le projet d'aménagement des espaces publics redonne un plein accès à l'eau : avant tout sur les bords du canal, mais aussi au long des fossés tracés dans la vallée étroite pour collecter les eaux pluviales, et des étendues d'eau drainée vers des noues dans la prairie.

De landschapsvisie op de openbare ruimten van de Thurn en Taxis-site brengt niet enkel eenheid en een sterke gebruikskwaliteit in de site in ontwikkeling, maar bewerkstelligt eveneens in de stad een schakel naar de omliggende wijken, die naar het water en het stadscentrum opengetrokken worden. Het Thurn en Taxis-park kan een groene long vormen - het project gaat uit van een voertuigvrij park- en omvat grootschalige infrastructuur voor sport, ontspanning en evenementen. Zo sluit het park aan op de netwerken voor voetgangerstrajecten en openbaar vervoer.

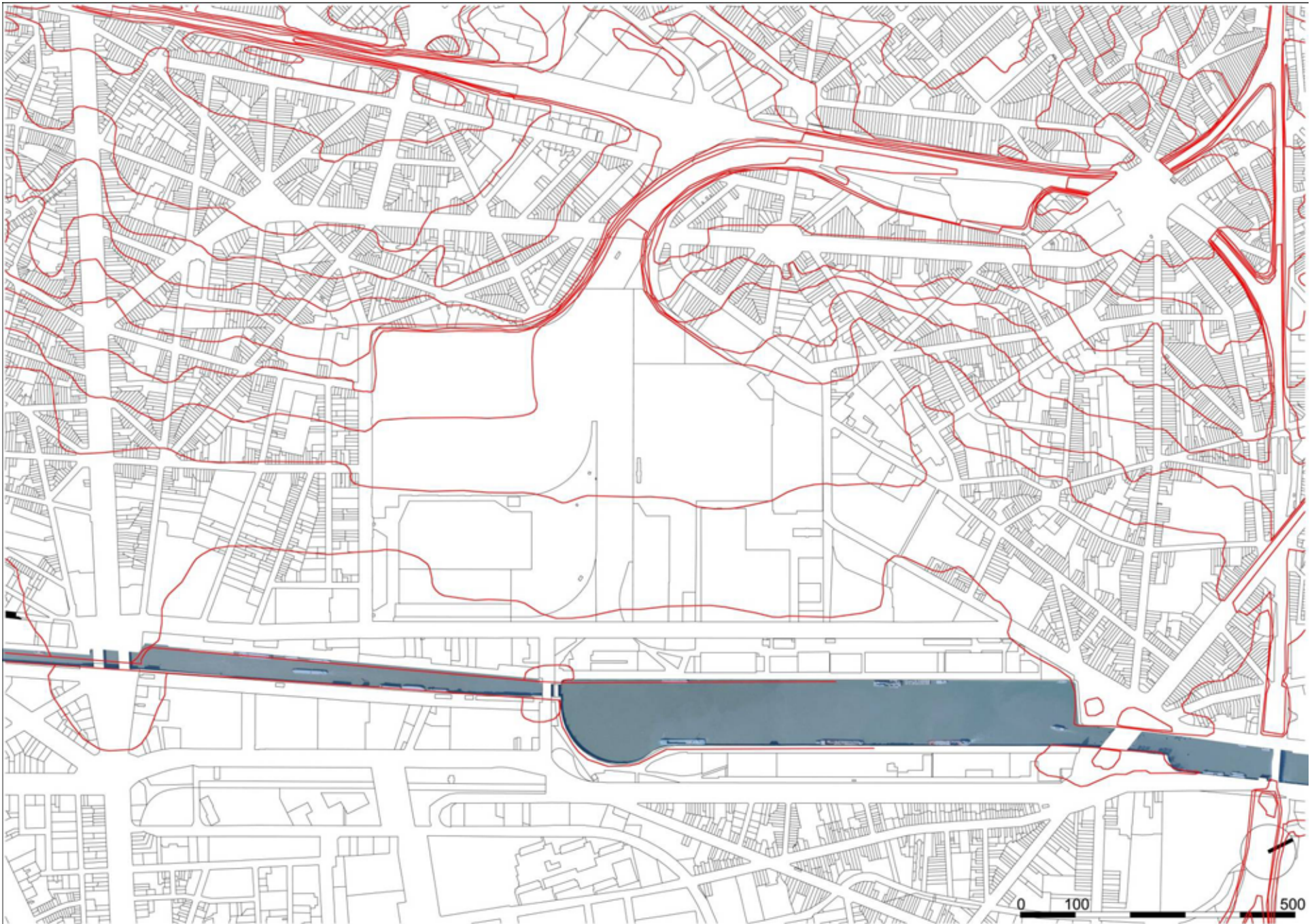
Centraal in de organisatie en op de voorgrond staan de nieuwe gemengde functies voor wonen, tertiaire, culturele en handelsactiviteiten, het industriële erfgoed van het Maritiem Station, van de Sheds en van het Koninklijk Pakhuis. Het grote minerale voorplein, de "stenen zee", staat als een baken aan de ingang van de site en zorgt voor aansluiting met de nieuwe gebouwen : woningen, nieuwe kantoren, hoofdzetel van Leefmilieu Brussel en hoofdzetel van de Haven van Brussel en haar toekomstige uitbreiding. Daarenboven houdt het landschappelijke ontwerp hoe dan ook rekening met het evolutiepotentieel van de site naar het noorden, ex-Bilc. Tot slot worden de openbare ruimten met het aanlegproject opnieuw volledig naar het water opengebrouwen : in de eerste plaats aan de kanaaloevers, maar ook langs de grachten die het regenwater in de smalle vallei moeten opvangen alsook langs tal van afwateringen naar graslandgreppeltjes.

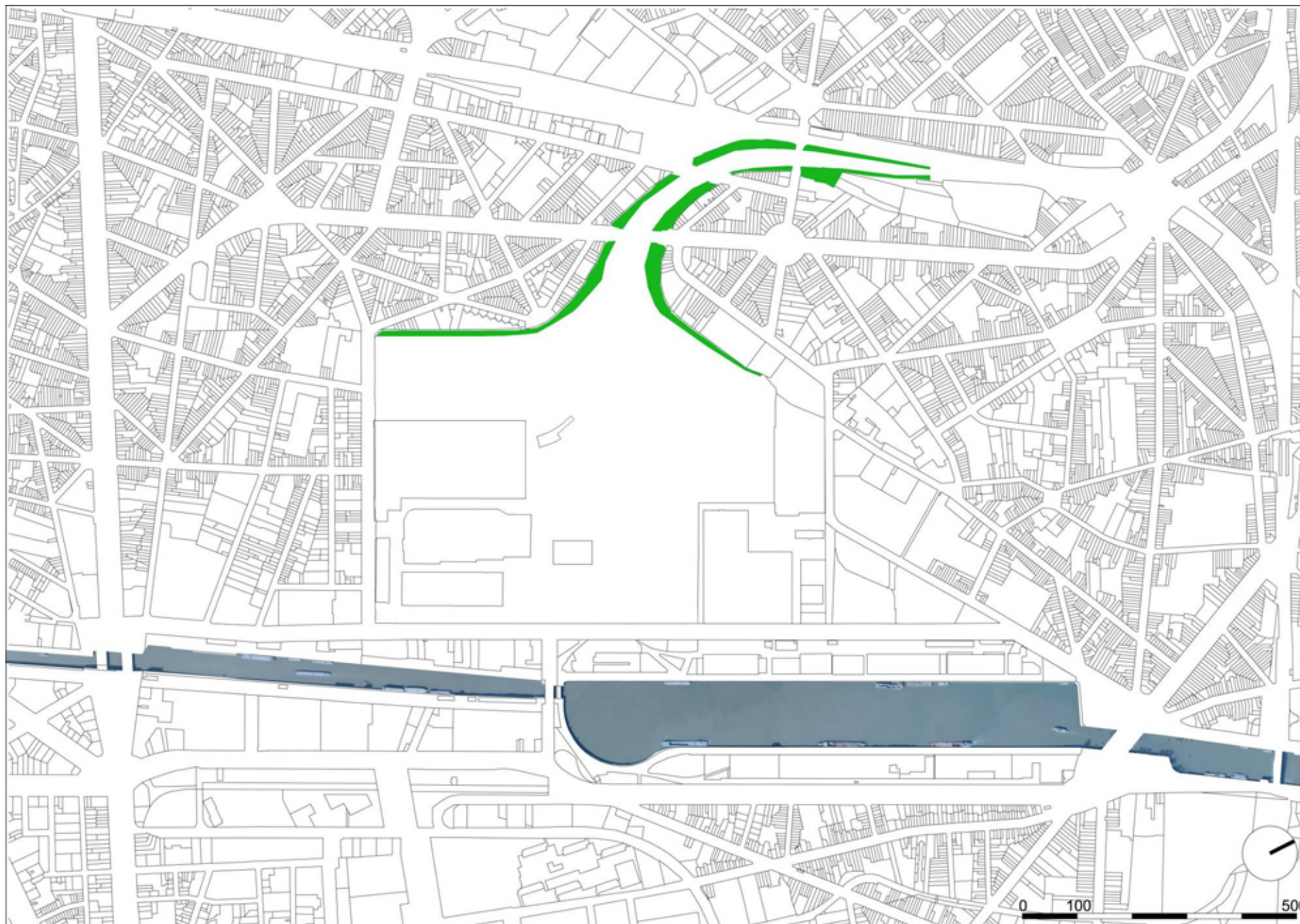
PHOTO AERIENNE/LUCHTFOTO

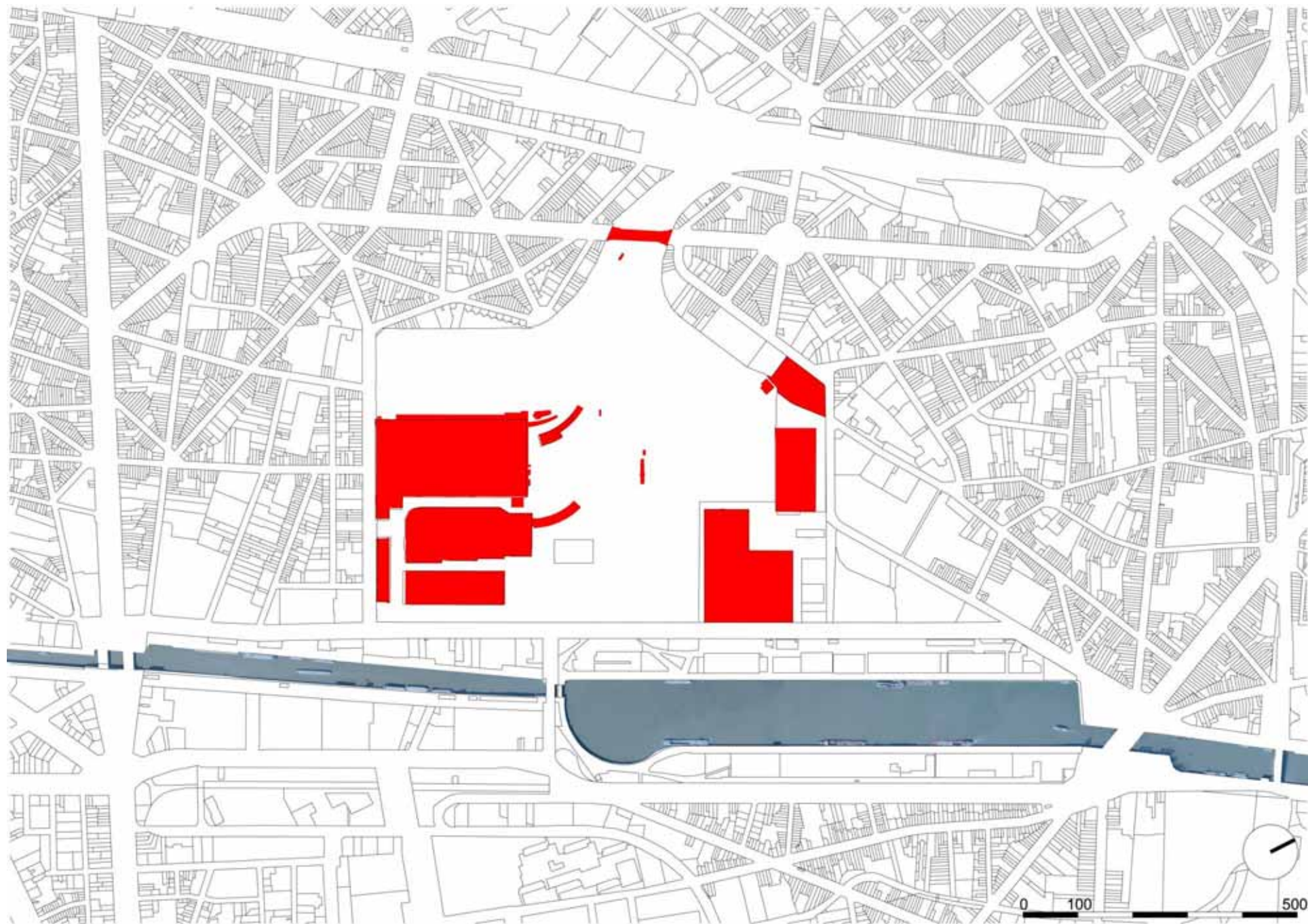
PASSÉ FERROVIAIRE/SPOORWEGVERLEDEN

TOPOGRAPHIE/TOPOGRAFIE

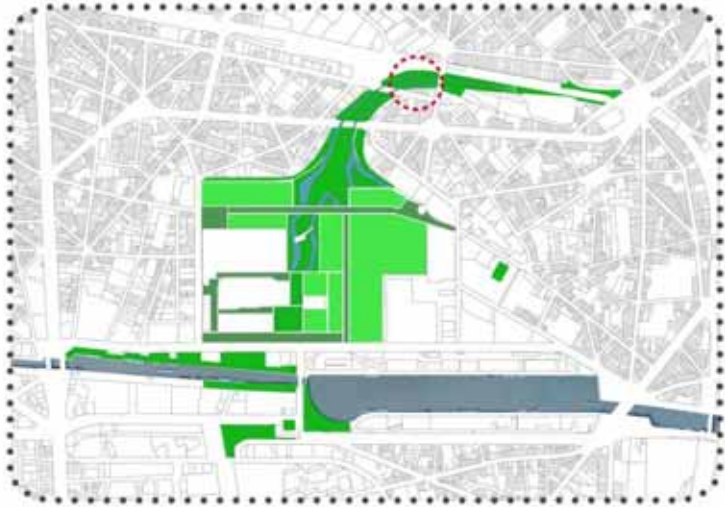

PATRIMOINE VEGETAL/PLANTAARDIG PATRIMONIUM

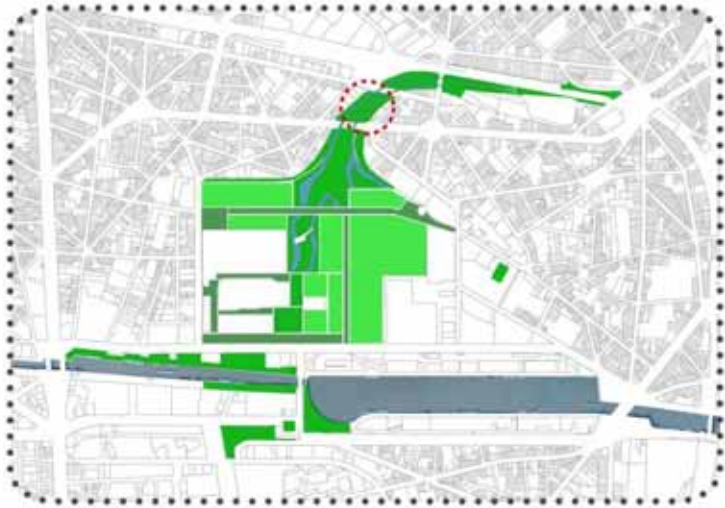

PATRIMOINE INDUSTRIEL/INDUSTRIEEL PATRIMONIUM

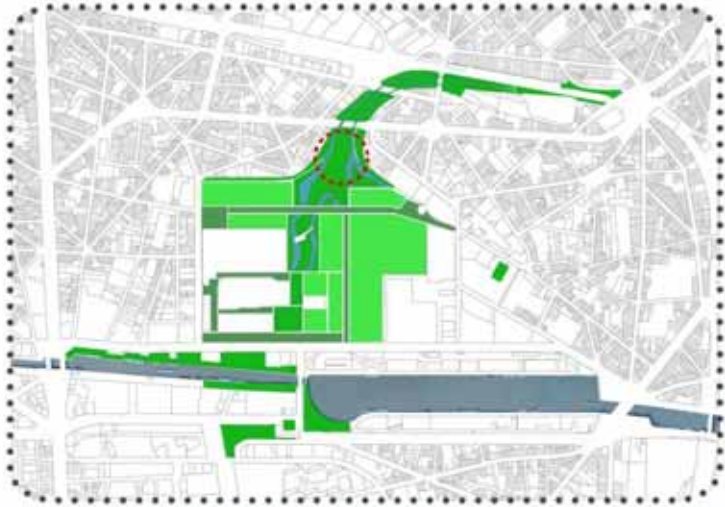

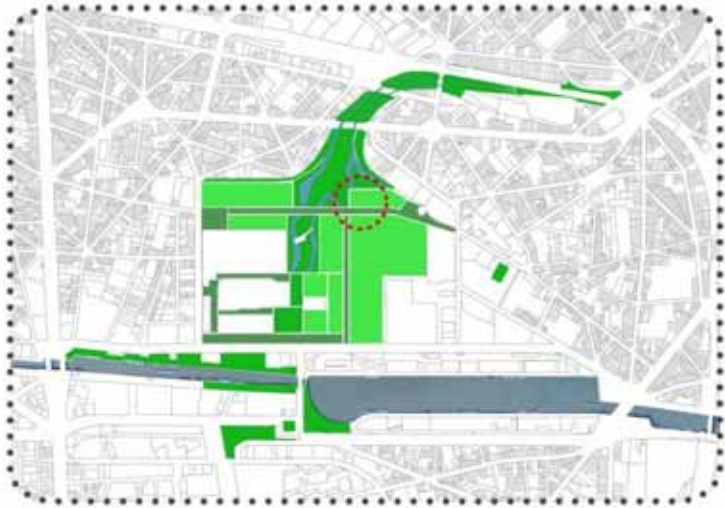
L28 A / PONT CHARLES DEEMERBRUG

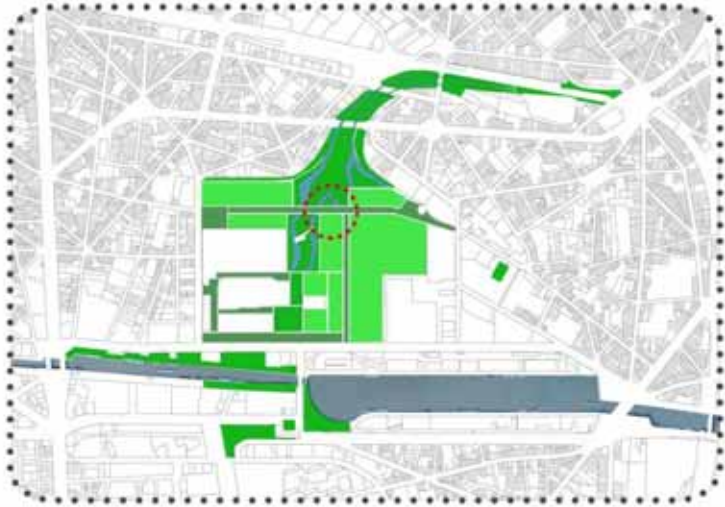
L28 A / PONT DU JUBILE - JUBELFEESTBRUG

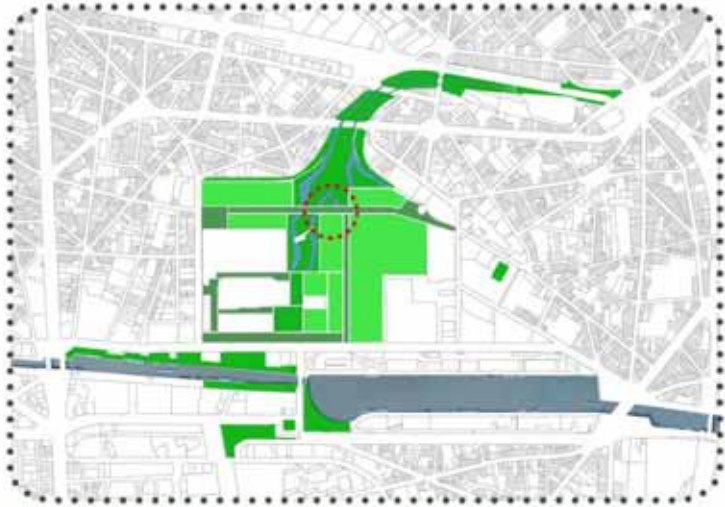
GRAND PARC / AU PIED DU PONT DU JUBILE – GROOT PARK / AAN DE VOET VAN DE JUBELFEESTBRUG

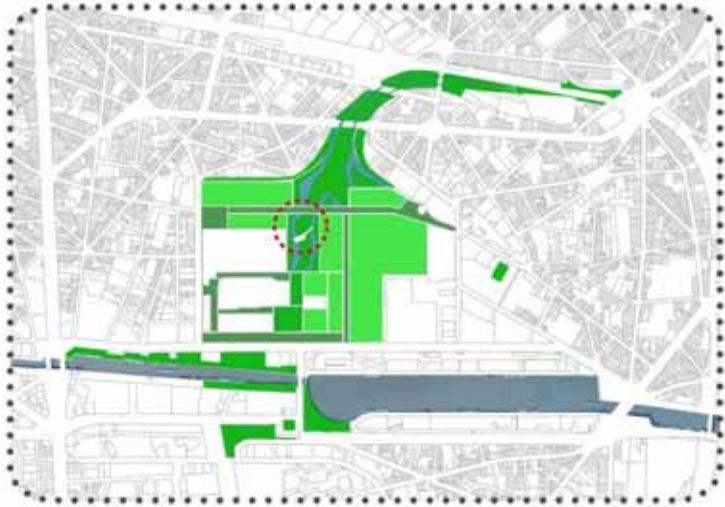
GRAND PARC / LES TALUS – GROOT PARK / DE TALUDS

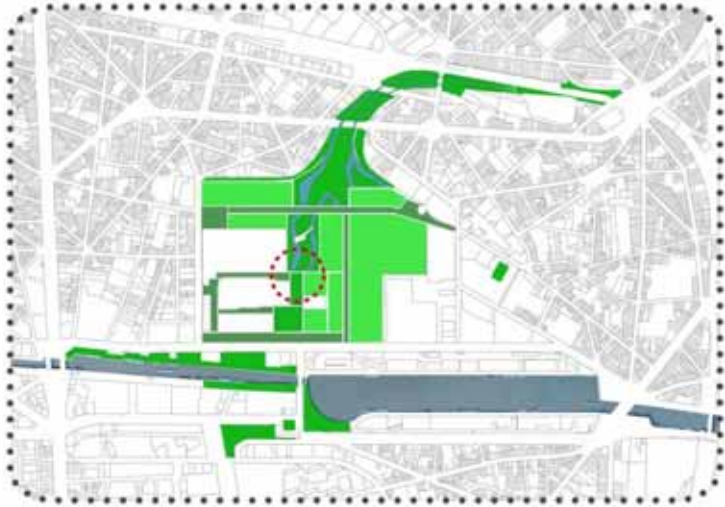
GRAND PARC / DESSERTTE LOCALE SUD – GROOT PARK / ZUIDELIJKE LOKALE TOEGANG

GRAND PARC / DESSERTTE LOCALE NORD - GROOT PARK / NOORDELIJKE LOKALE TOEGANG

GRAND PARC / HALLE AUX POISSONS ET HUILES – GROOT PARK / VIS- EN OLIEHAL

GRAND PARC / GARE MARITIME – GROOT PARK / MARITIEM STATION

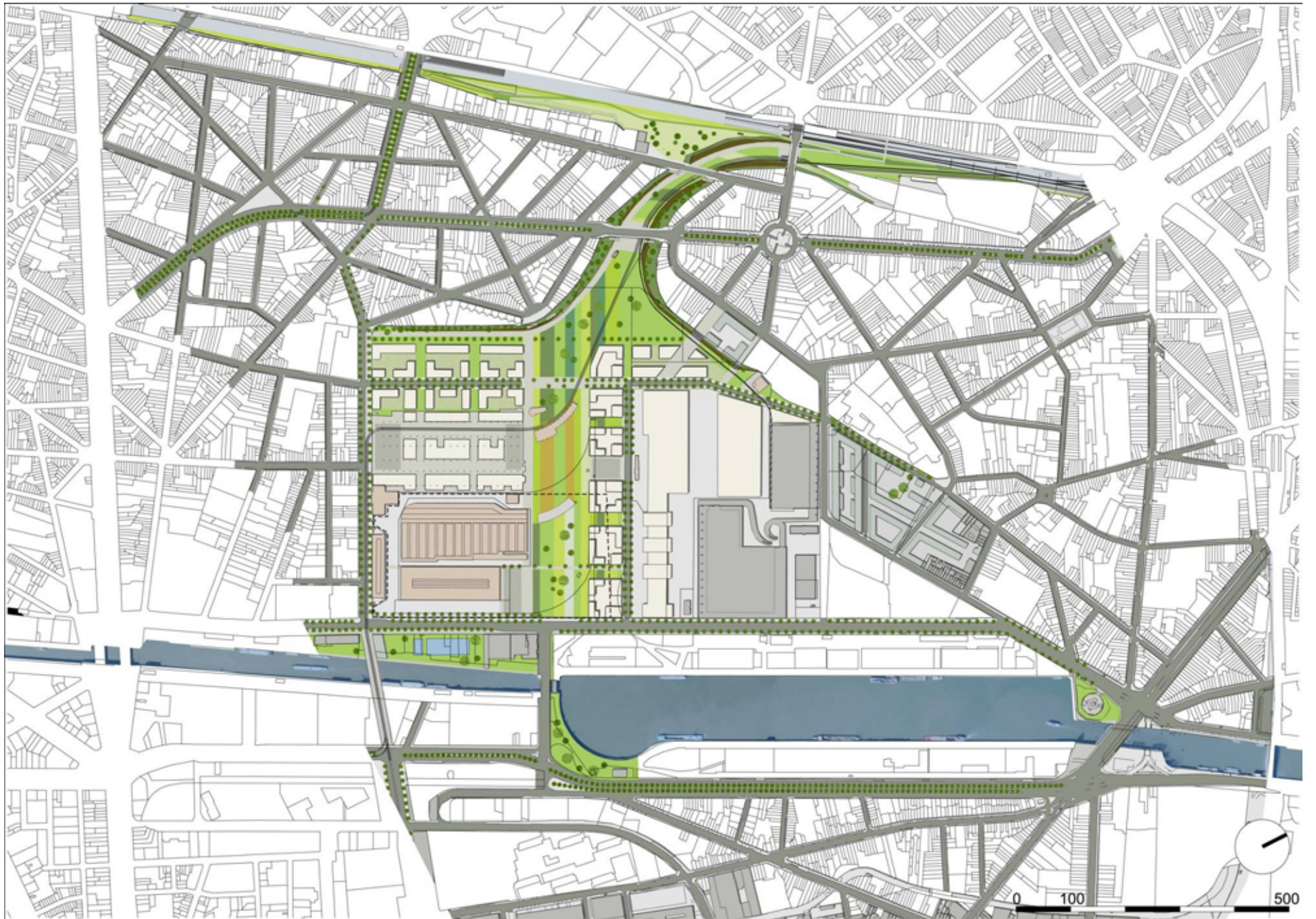
- MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE
- **ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN**
- SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES
- ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE
- LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE
- LES ACCES/TOEGANG
- AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN
- LE CANAL/HET KANAAL

Le vaste espace public qui s'offre au renouvellement urbain se doit d'être découpé en séquences identifiables par l'utilisateur. Le découpage proposé résulte de la mise en évidence d'une « logique de plaques » existante. Cette logique apparaît à la superposition des emprises de différentes natures qui composent le site: emprise des constructions historiques, emprises constructibles des permis d'urbanisme, emprises publiques à dominantes minérales, emprises à dominantes végétales.

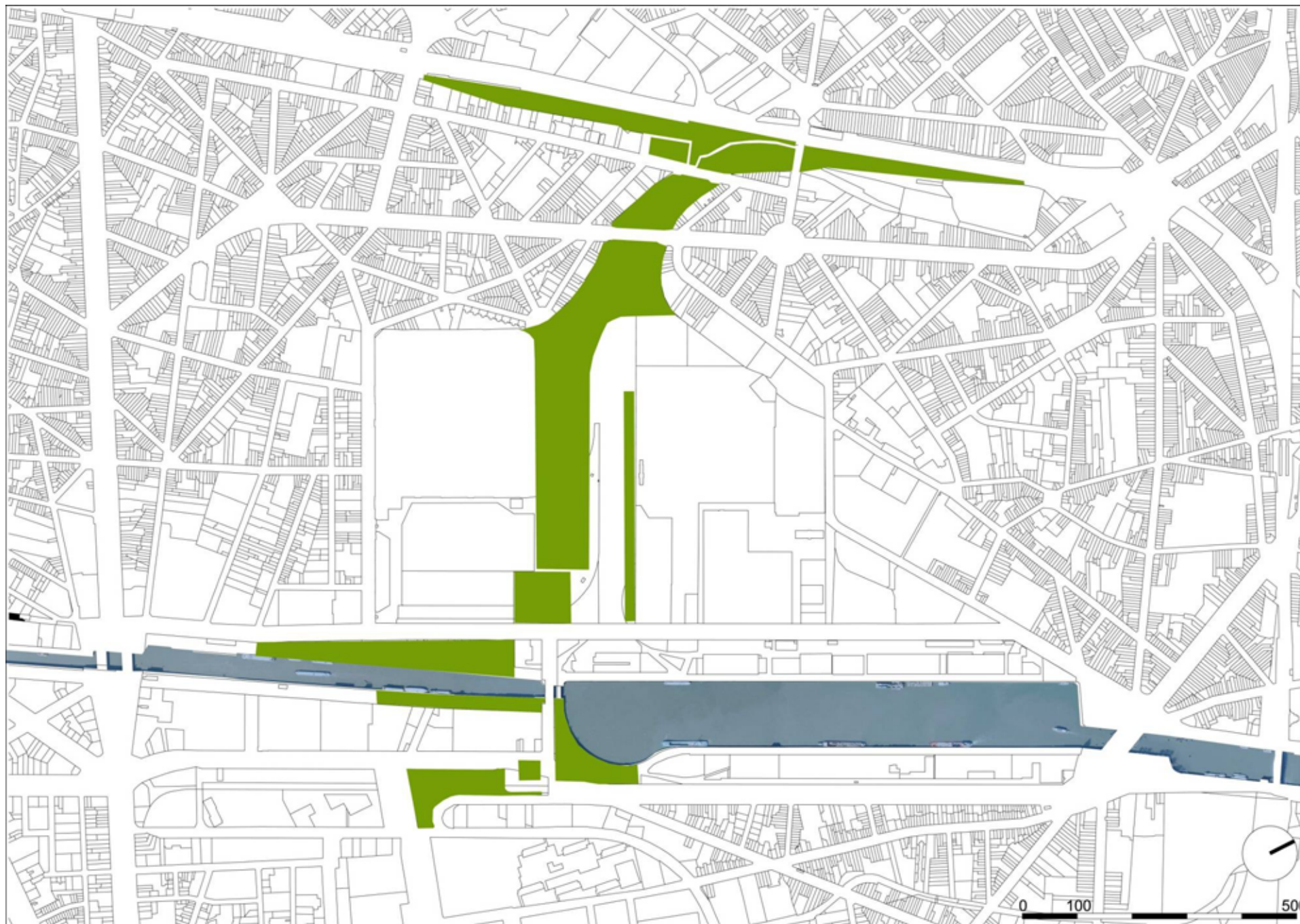
Ce découpage permet à la fois d'identifier des entités spatiales et de gérer dans le temps la mise en œuvre du projet.

Het hoort zo dat de uitgestrekte openbare ruimte die zich voor stadsvernieuwing aandient, bestaat uit componenten die de gebruiker identificeren kan. De voorgestelde opsplitsing vloeit voort uit een bestaande, verder doorgetrokken "logica van componenten". Bekijkt men globaal het perceel dat de verschillende wezenlijke onderdelen van de site in beslag nemen, dan komt men bij deze logica uit: componenten met daarop historische gebouwen, bebouwbare componenten van de stedenbouwkundige vergunningen, openbare - voornamelijk minerale - componenten, componenten met overheersend plantengroei.

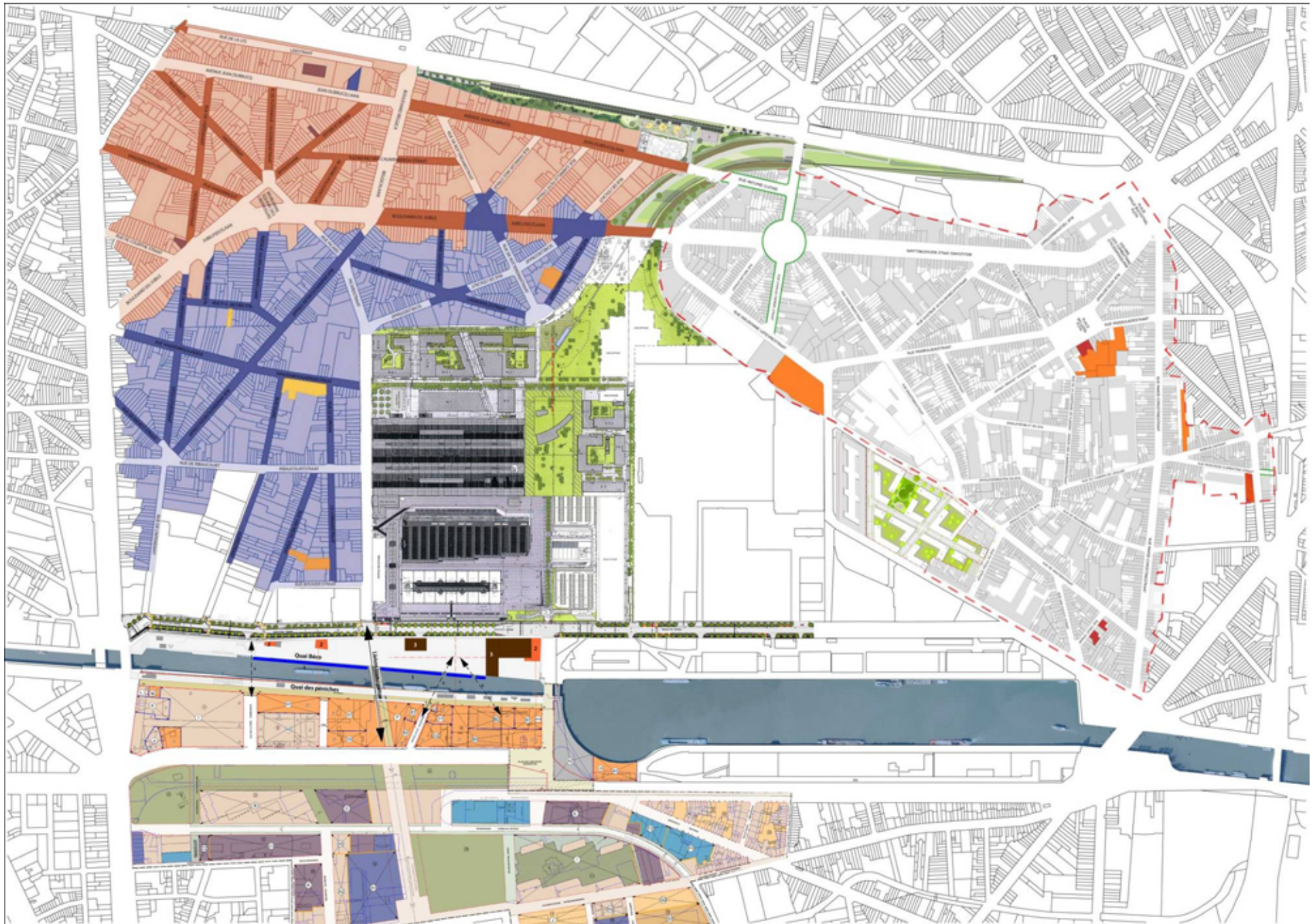
Aan de hand van deze opsplitsing kan men de ruimtelijke entiteiten identificeren en tegelijkertijd de projectuitvoering tijdsmatig beheren.

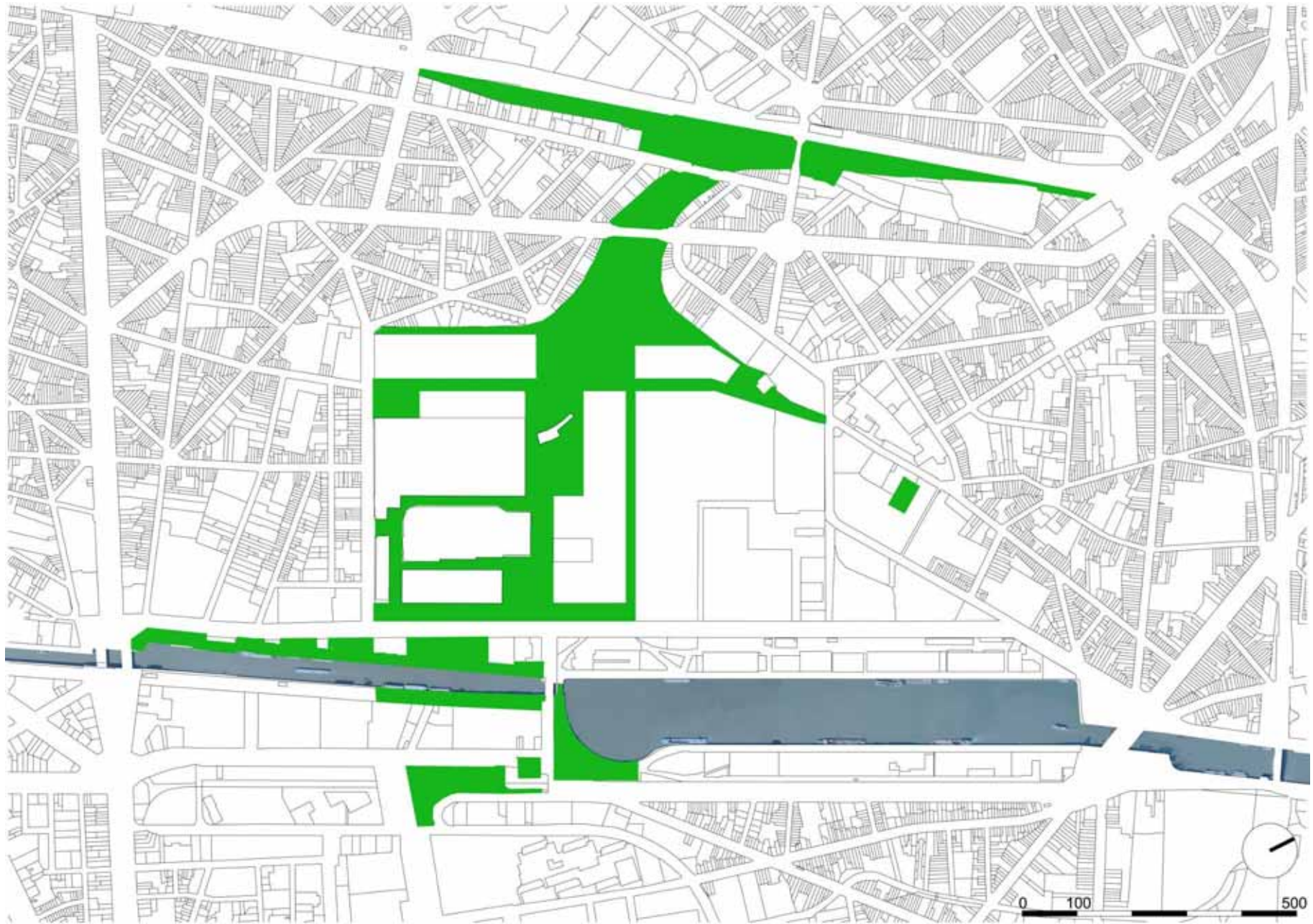
SCHEMA DIRECTEUR / RICHTSCHEMA

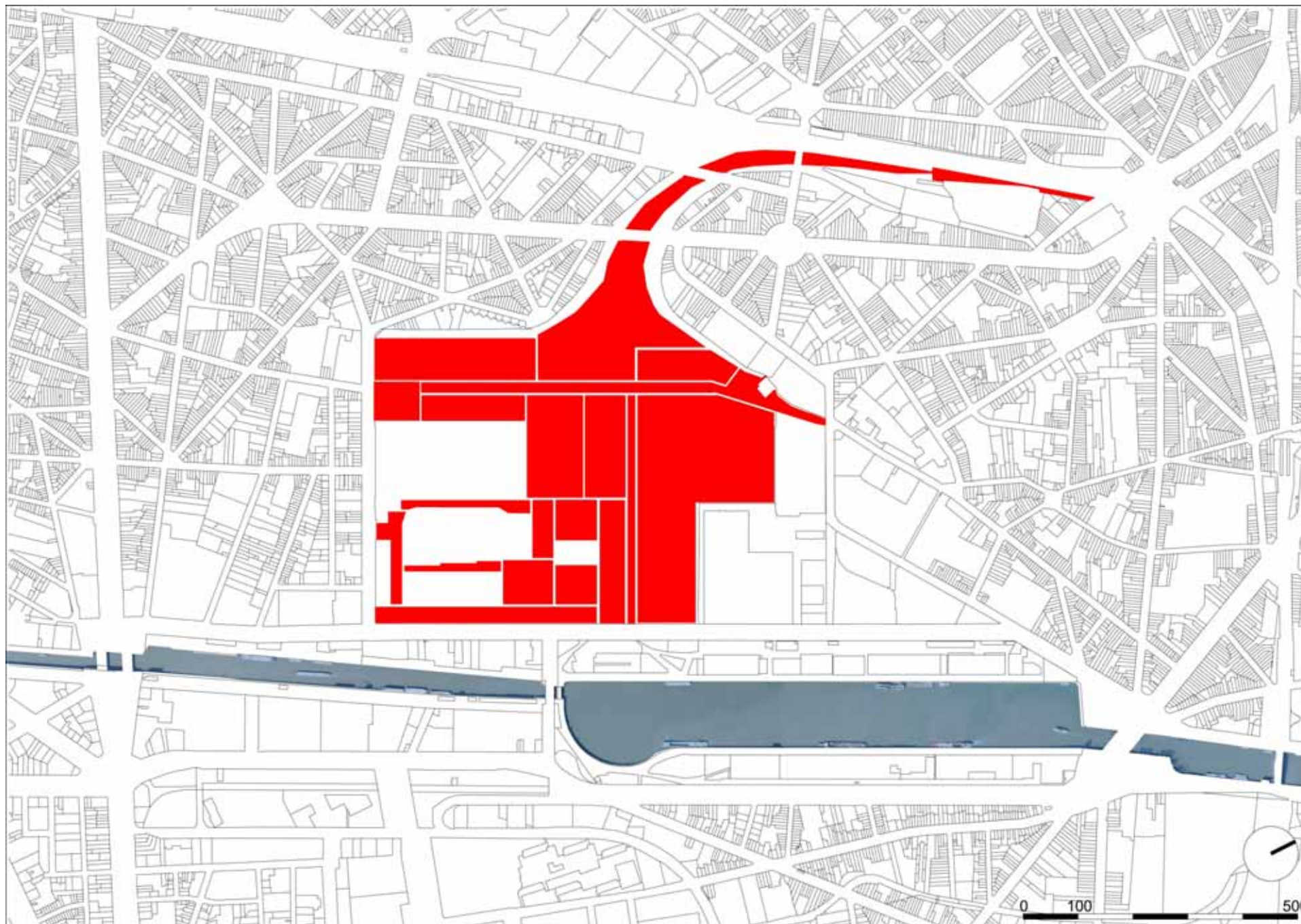
EMPRISE D'ETUDE: ESPACE VERT / AANLEG IN STUDIE: GROENE RUIMTE

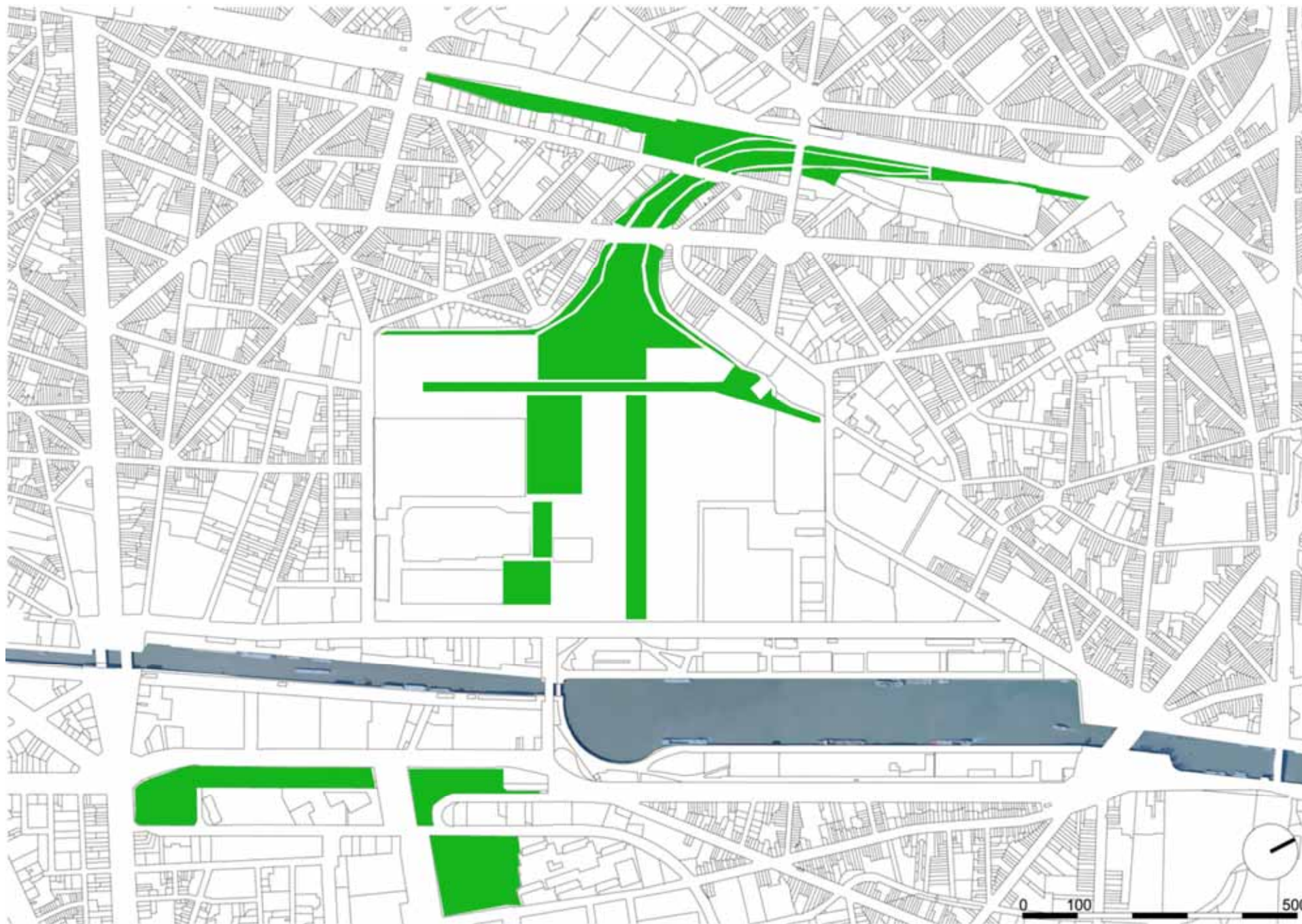
COLLAGE DES PROJETS EN COURS / AANEENSCHAKELING VAN LOPENDE PROJECTEN

**EVOLUTION DE L'EMPRISE: ESPACE OUVERT /
EVOLUTIE VAN DE AANLEG: OPEN RUIJITE**

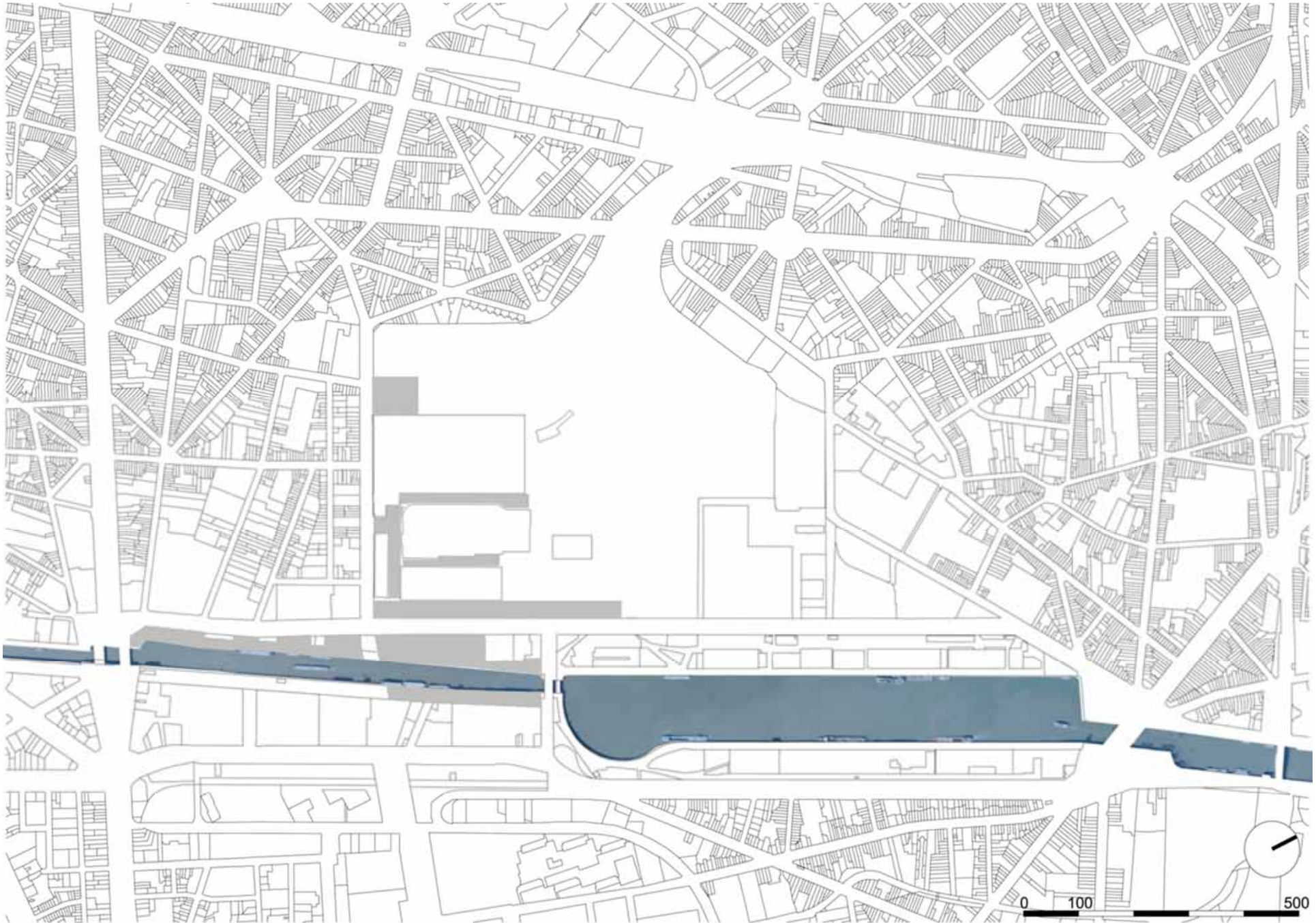

JUXTAPOSITION DES PLAQUES: UN SITE EN EVOLUTION / DE PLATEN NAAST ELKAAR: EEN SITE DIE EVOLUEERT

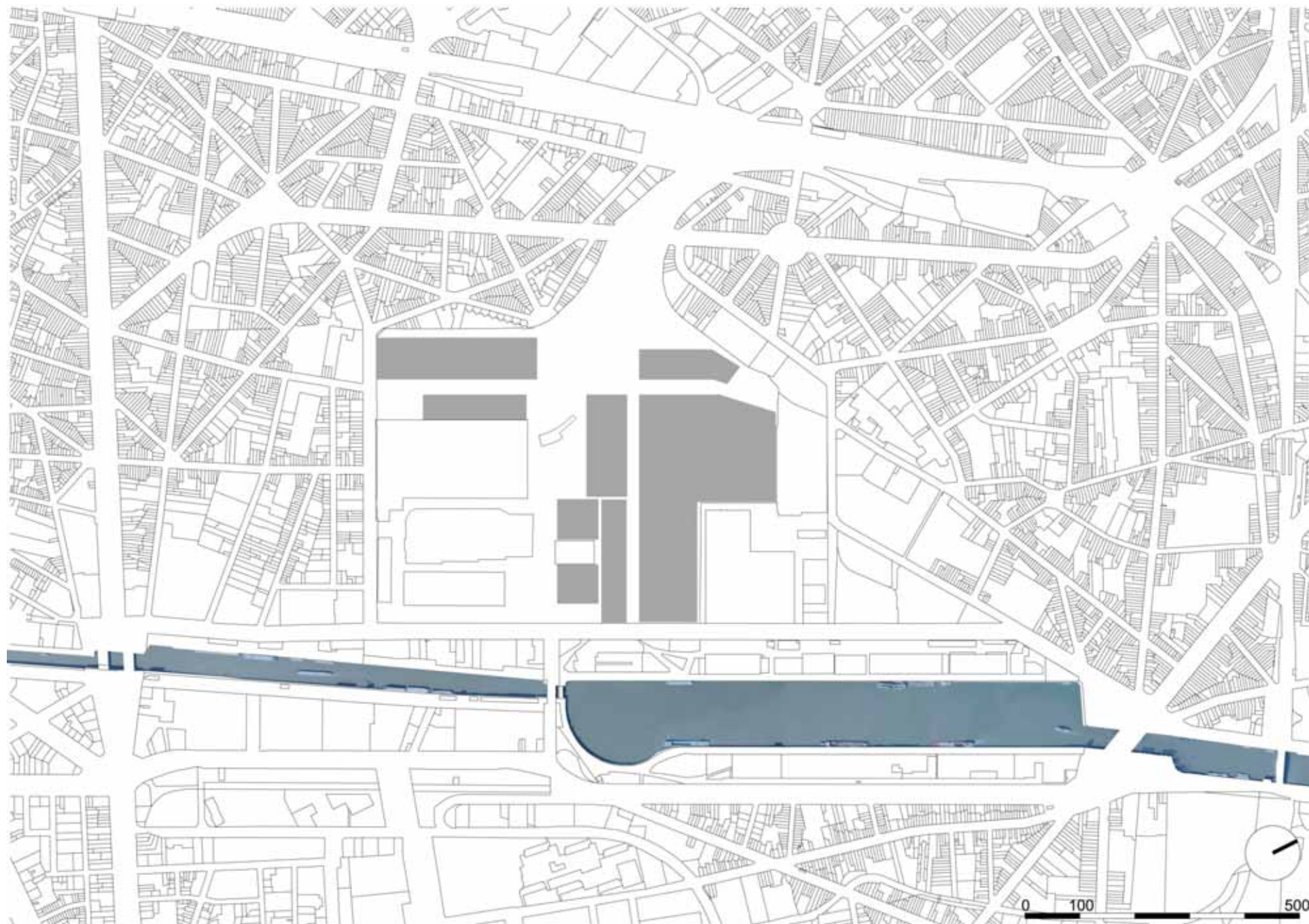

EMPRISE VEGETALE / PLANTAARDIGE COMPONENTEN

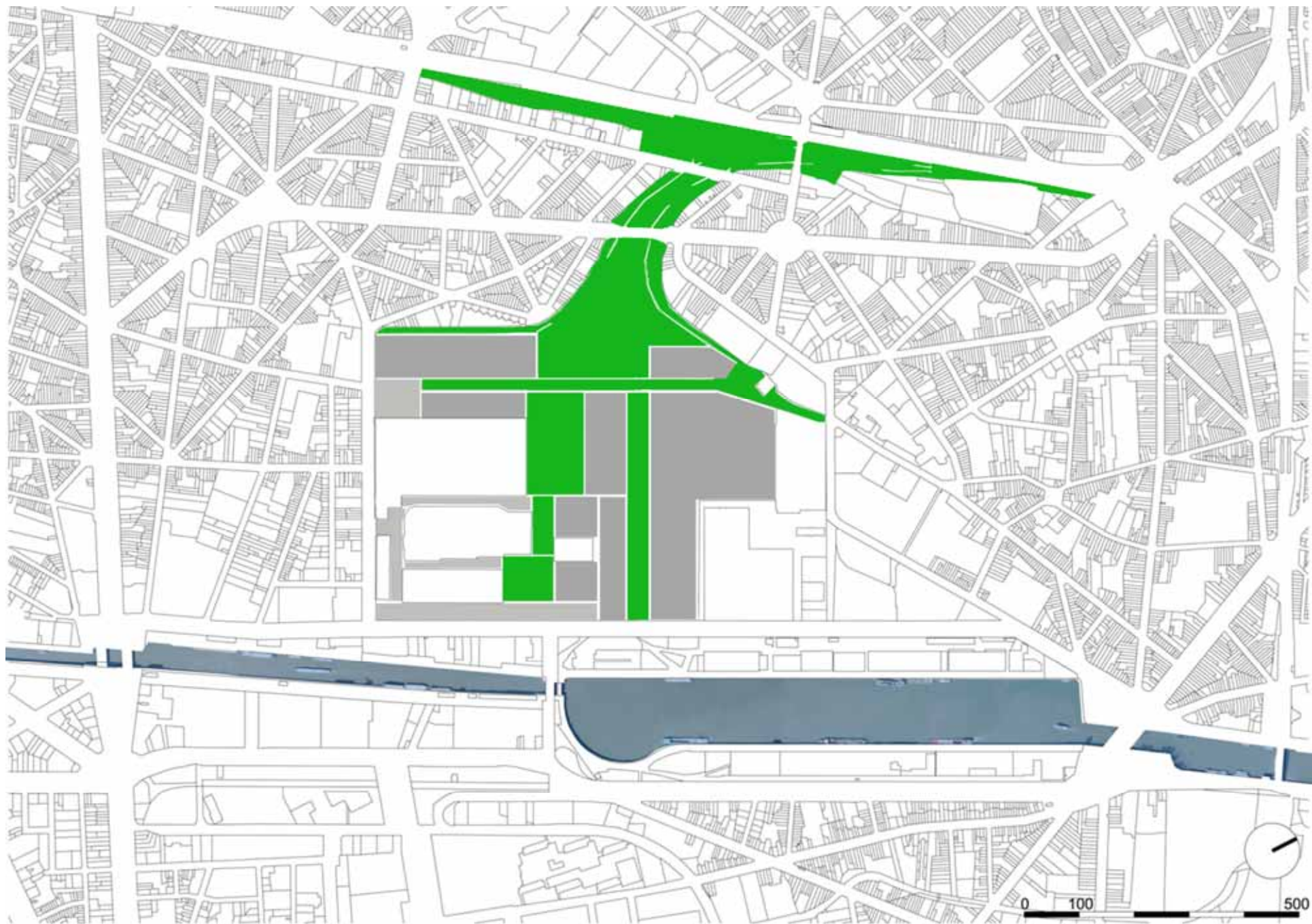

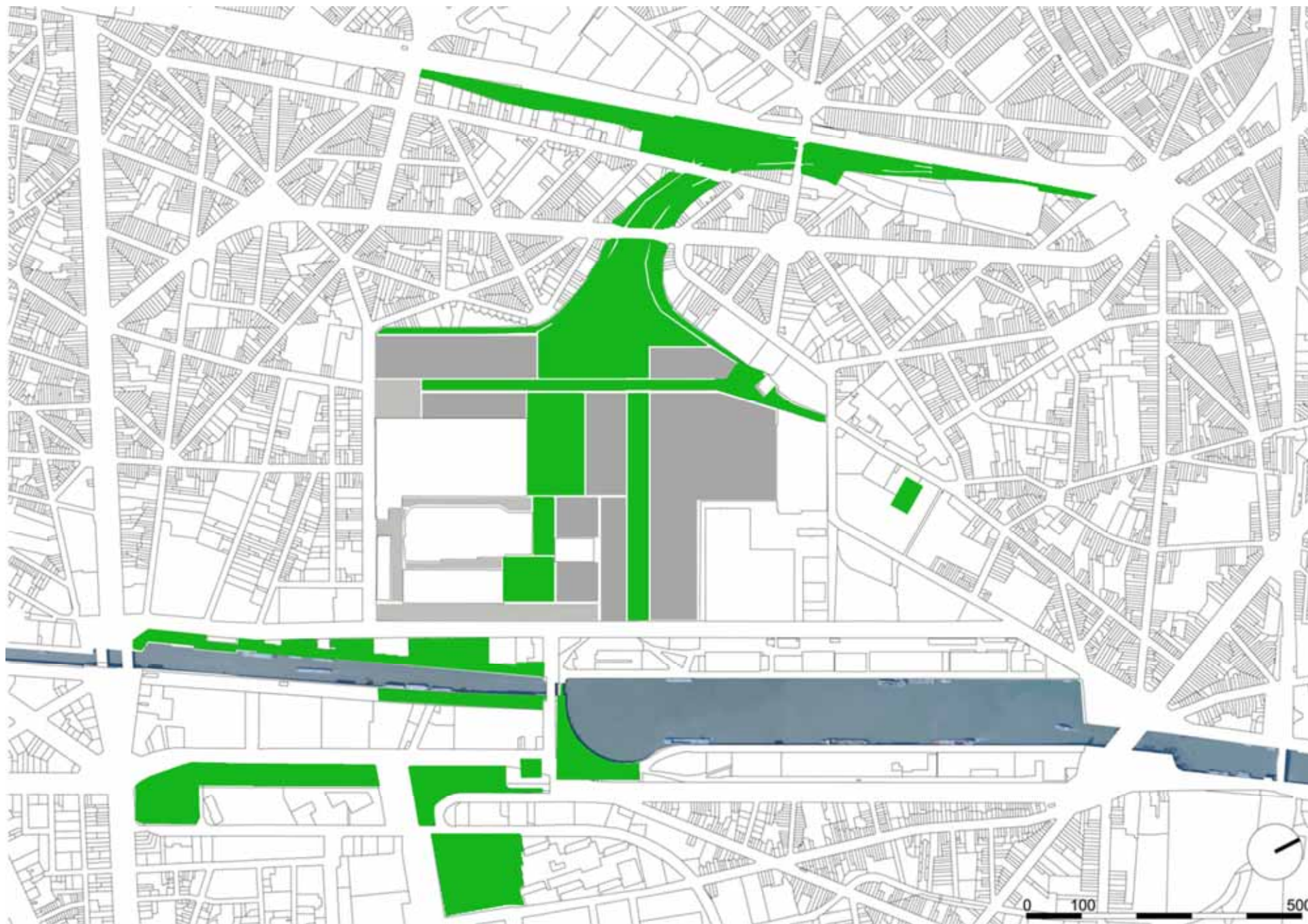
EMPRISE MINERALE / MINERALE COMPONENTEN

EMPRISE CONSTRUCTIBLE / BEBOUWBARE COMPONENTEN

JUXTAPOSITION DES PLAQUES / DE PLATEN NAAST ELKAAR

JUXTAPOSITION DES PLAQUES / DE PLATEN NAAST ELKAAR

- MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE
- ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN
- **SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES**
- ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE
- LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE
- LES ACCES/TOEGANG
- AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN
- LE CANAL/HET KANAAL

La mise en évidence de ce découpage permet de dessiner un séquençage programmatique ancré dans la typologie existante et à venir, autant que dans la topologie.

La boucle que dessine la dérivation ferroviaire désaffectée accrochée sur la place Bockstael accueillera une promenade écologique, accessible depuis la place par l'aménagement d'un franchissement des voies de chemin de fer, mais également, par des entrées ouvertes sur les quartiers qu'elle traverse.

Elle s'évase ensuite en débouchant dans la plaine de l'ancien plateau ferroviaire, dont le traitement ménage les vues lointaines, sur le canal notamment et sur quartier d'affaires du « little Manhattan ». Ici, dans sa plus grande section, on trouve des pelouses qui peuvent accueillir des activités sportives et des jeux informels, prolongée par deux grandes pelouses de détente et de pique-nique en face de la Gare Maritime et du bâtiment des Sheds.

A ces fonctions variées attendues des espaces verts modernes s'ajoutent une grande place en herbe dédiée aux événements, à l'extrémité de l'entrepôt royal, dont elle complète ainsi les fonctions, tout en créant une transition entre la grande esplanade minérale qui borde la façade principale de l'entrepôt, et les étendues plantées aux fonctions plus classiques.

Door deze opsplitsing te benadrukken kan men een programmatische volgorde schetsen die verankerd zit in de bestaande en de toekomstige typologie, alsook in de topologie.

De in onbruik geraakte spoorwegomleiding die in een lus aan het Bockstaelplein vasthangt, zal ruimte bieden aan een ecologische wandelweg, bereikbaar vanaf het plein via een nieuwe spoorwegovergang. Ook naar de wijken op het traject van de wandelweg komen er doorgangen.

Op het vlakke, vroegere spoorwegplateau -met een aanpak die mooie vergezichten oplevert- waaiert de wandeling breed uit over het kanaal en op de zakenwijk "little Manhattan". Hier, in het grootste stuk, vindt men gazons voor sport- en informele spelactiviteiten en in het verlengde, tegenover het Maritiem Station en het Sheds-gebouw, twee grote gazons om te verpozen en te picknicken.

Deze gevarieerde functies verwacht men bij een moderne groene ruimte. Op het eind van het Koninklijk Pakhuis vult een groot evenementenplein in gras het rijtje met functies aan. Dit grasplein vormt een overgang tussen het grote minerale voorplein dat tegen de hoofdgevel van het Pakhuis aanligt en de vegetale vlaktes, die klassiekere functies vervullen.

Terrasse de restauration

Aire de jeux

Espaces sportifs

Parcelles de jardinage

Planches florales
(fleurs coupées)

Jardin écologique

Pique Nique

Serre pédagogique

Pépinière

Air de compost

PROGRAMME DU PARC: ACTIVITES PERMANENTES

- Terrassen
- Speelterreinen
- Sportterreinen
- Tuinkavels
- Bloementableaus
(gesneden bloemen)
- Ecologische tuin
- Picknick
- Pedagogische broeikas
- Kwekerij
- Compostterrein

BESTEMMING VAN HET PARK: PERMANENTE ACTIVITEITEN

Ex Expositions

Co Concerts

Ci Cinéma en plein air

En Enclos d'animaux

Mo Rassemblements
de mongolfières

CC Concours de cervolants

BP Bourse aux plantes

VB Visites botaniques

M Manège

PROGRAMME DU PARC: ACTIVITES EVENEMENTIELLES

Ex Tentoonstelling

Co Concerten

Ci Openluchtbioscoop

En Stallen

Mo Ballonbijeekomsten

CC Vliegerwedstrijd

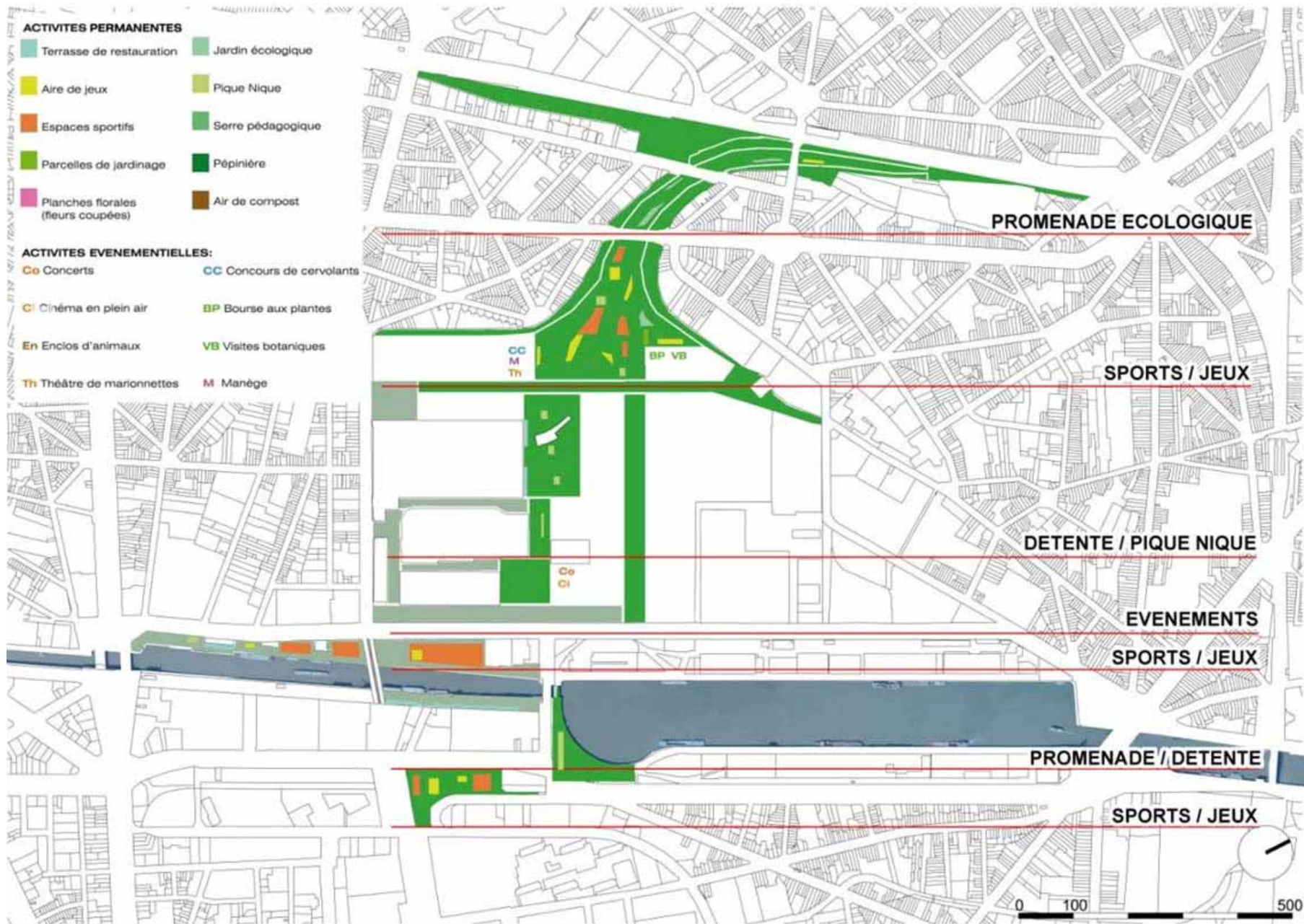

BP Plantenbeurs

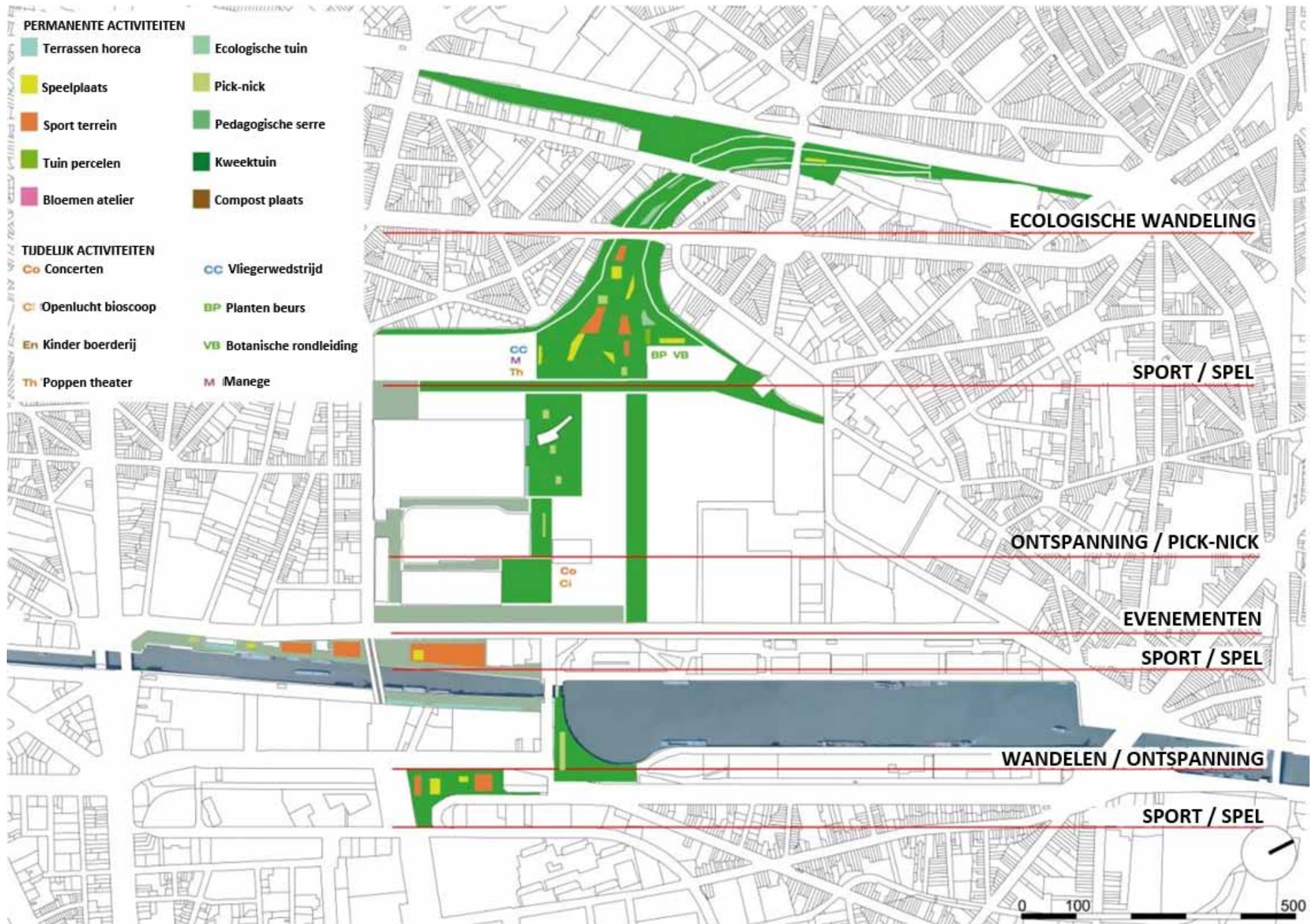
VB Botanische rondleidingen

M Carroussel

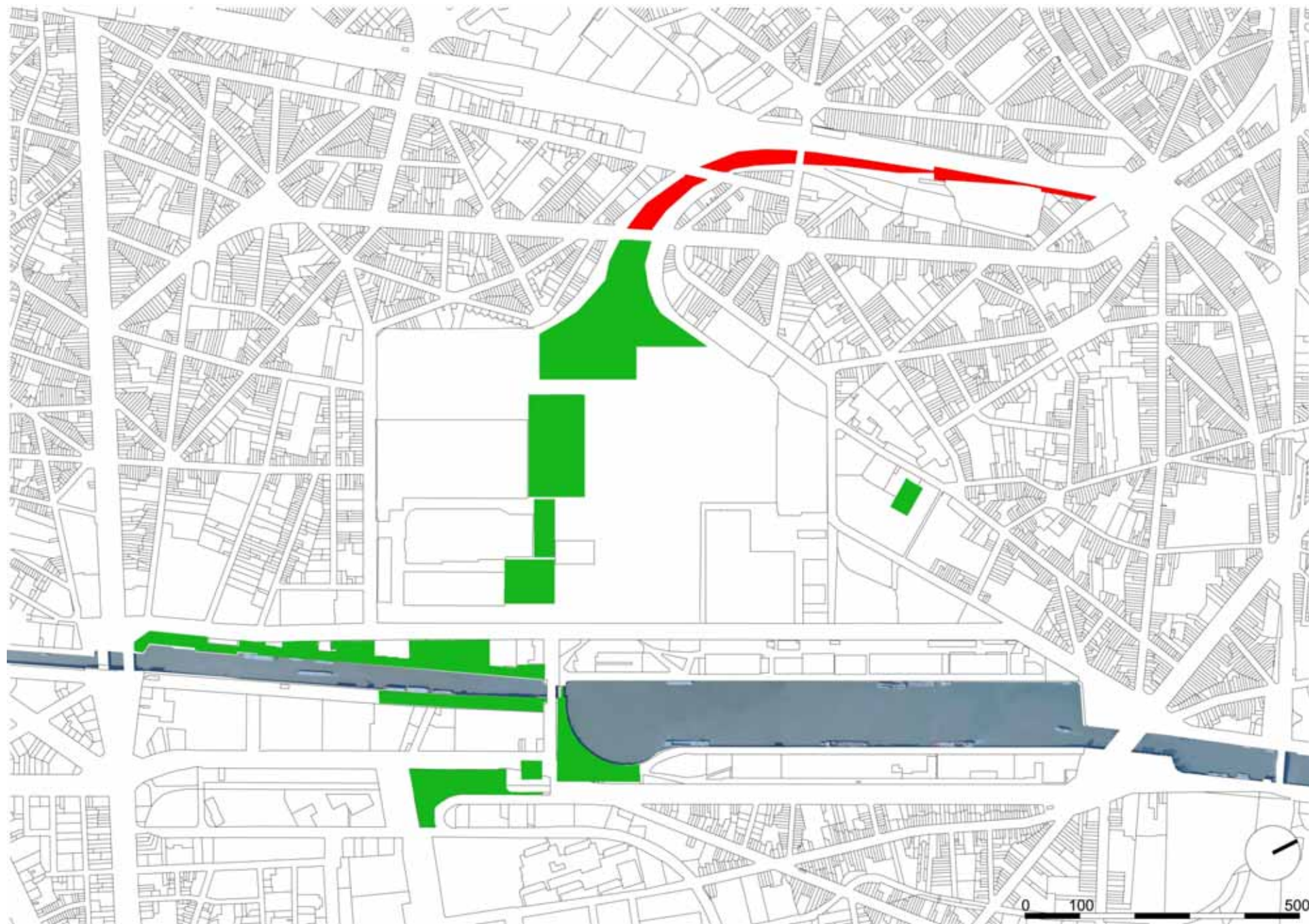
BESTEMMING VAN HET PARK: EVENEMENTEN

SEQUENCES PROGRAMMATIQUES / PROGRAMMASEQUENTIES

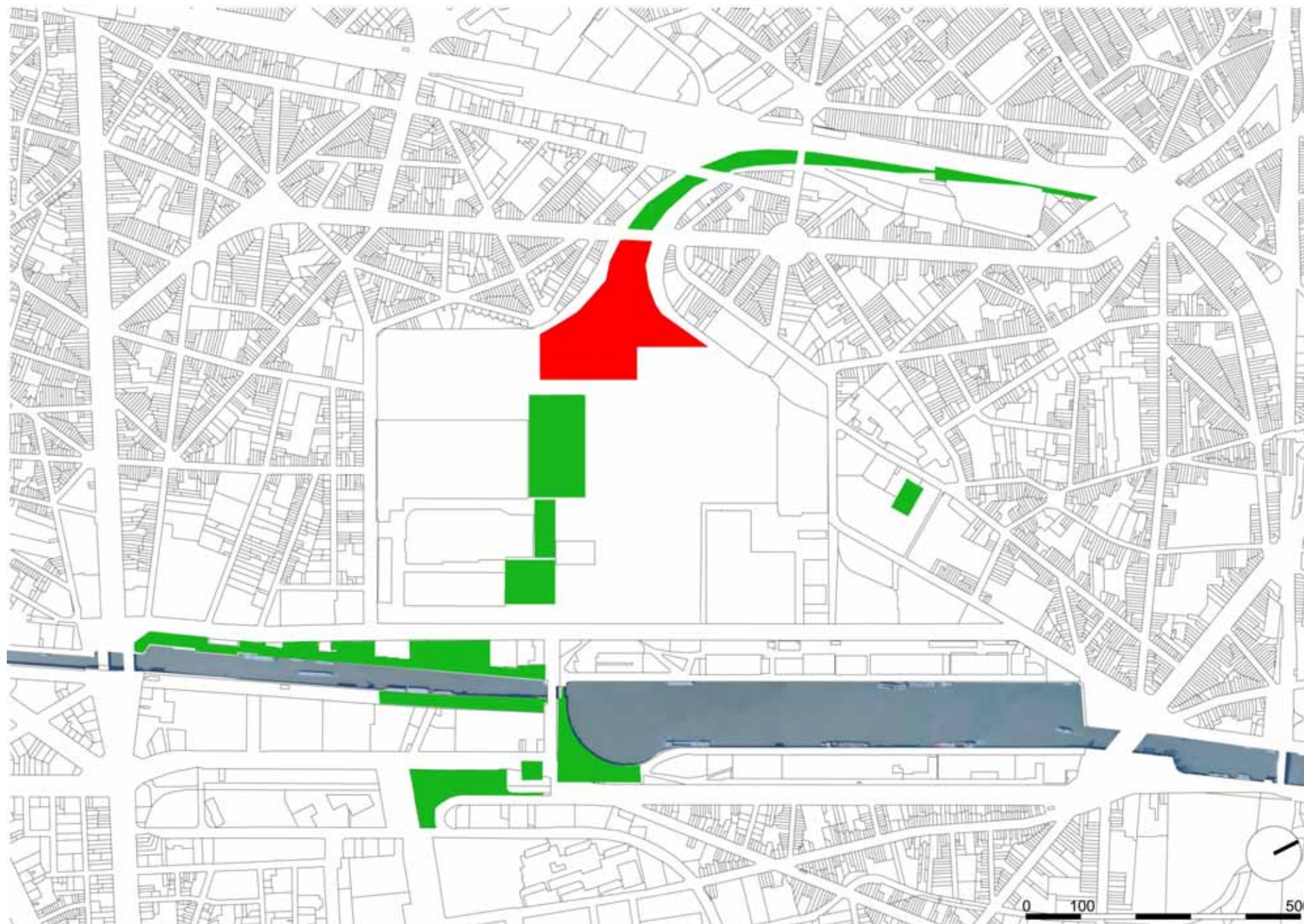
SEQUENCES PROGRAMMATIQUES / PROGRAMMASEQUENTIES

PROMENADE ECOLOGIQUE / ECOLOGISCHE WANDELWEG

PROMENADE ECOLOGIQUE / ECOLOGISCHE WANDELWEG

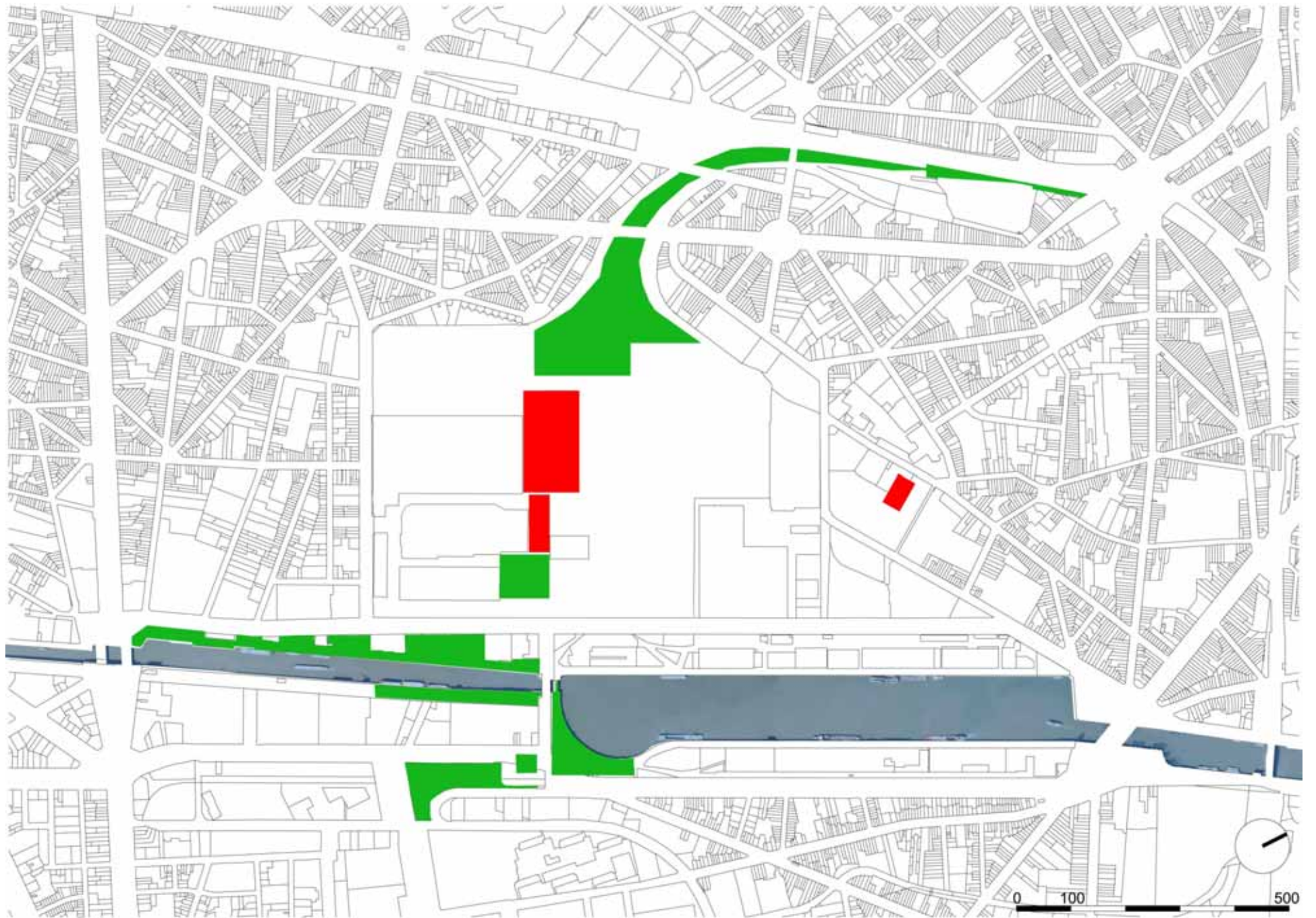

SPORTS / JEUX INFORMELS – INFORMELE SPORT EN SPELINFRASTRUCTUUR

SPORTS / JEUX INFORMELS – INFORMELE SPORT- EN SPELINFRASTRUCTUUR

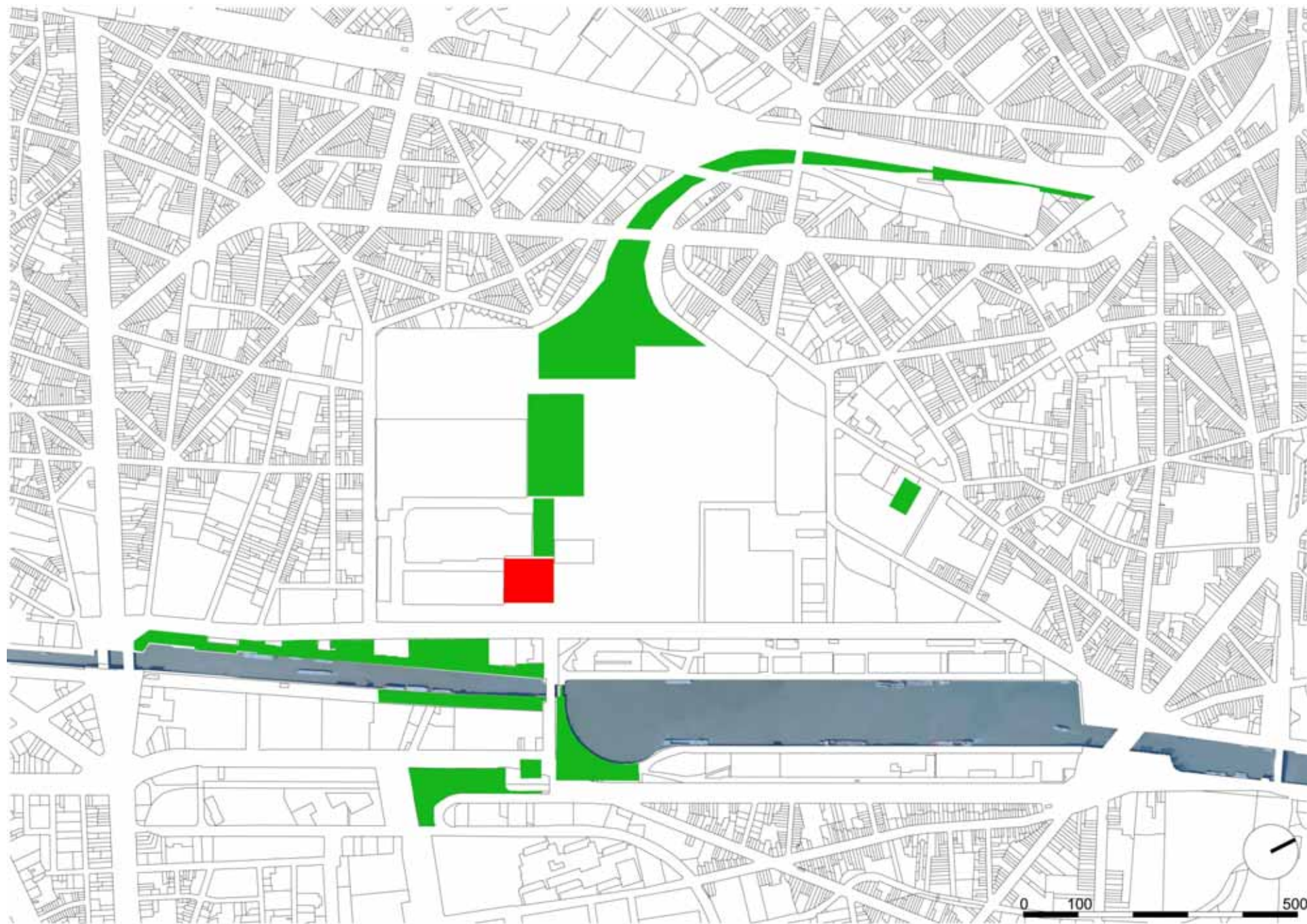

DETENTE / ONTSPANNING

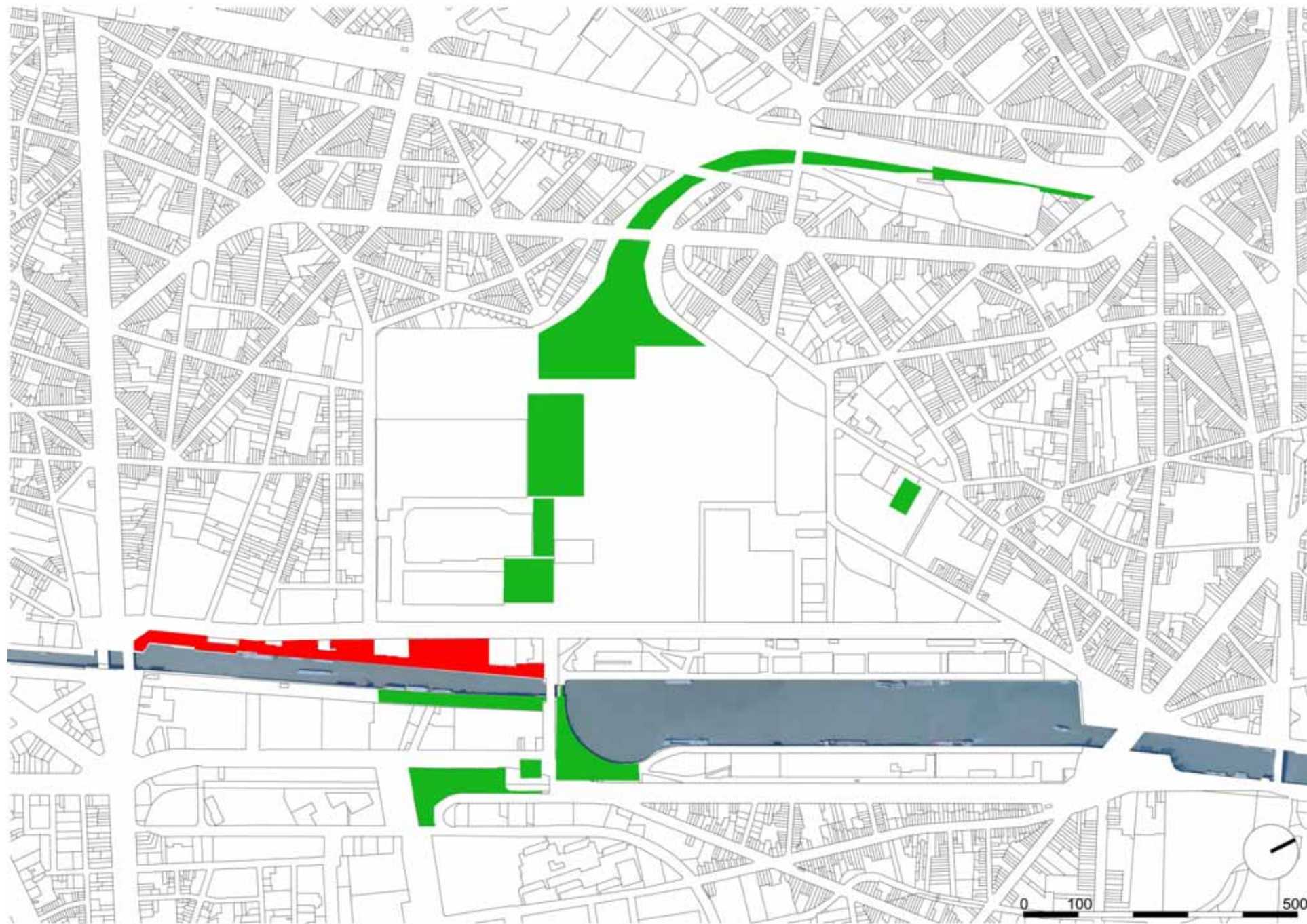
DETENTE / ONTSPANNING

EVENEMENTS / EVENEMENTEN

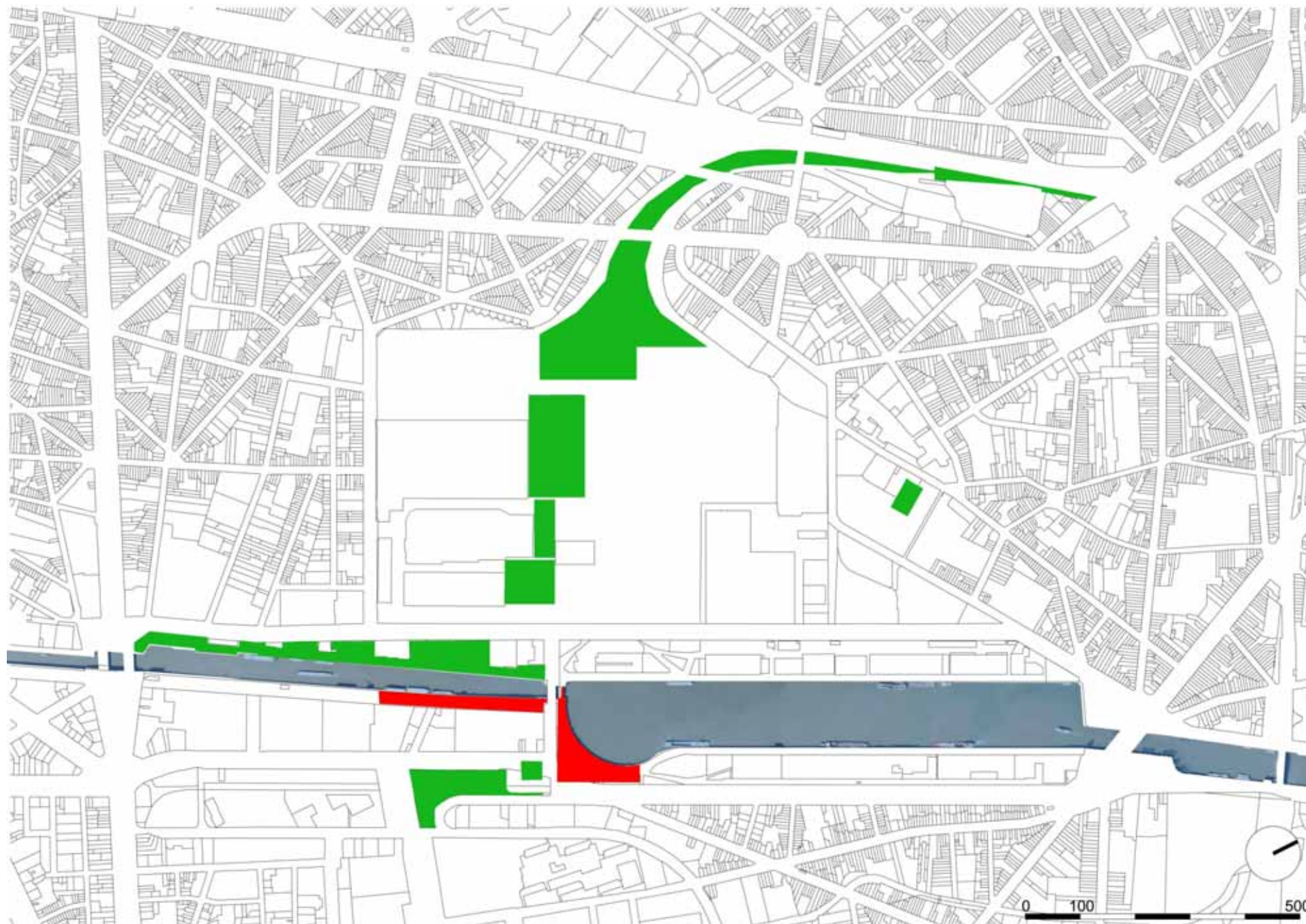
EVENEMENTS / EVENEMENTEN

SPORTS / JEUX – SPORT EN SPEL

SPORTS / JEUX – SPORT EN SPEL

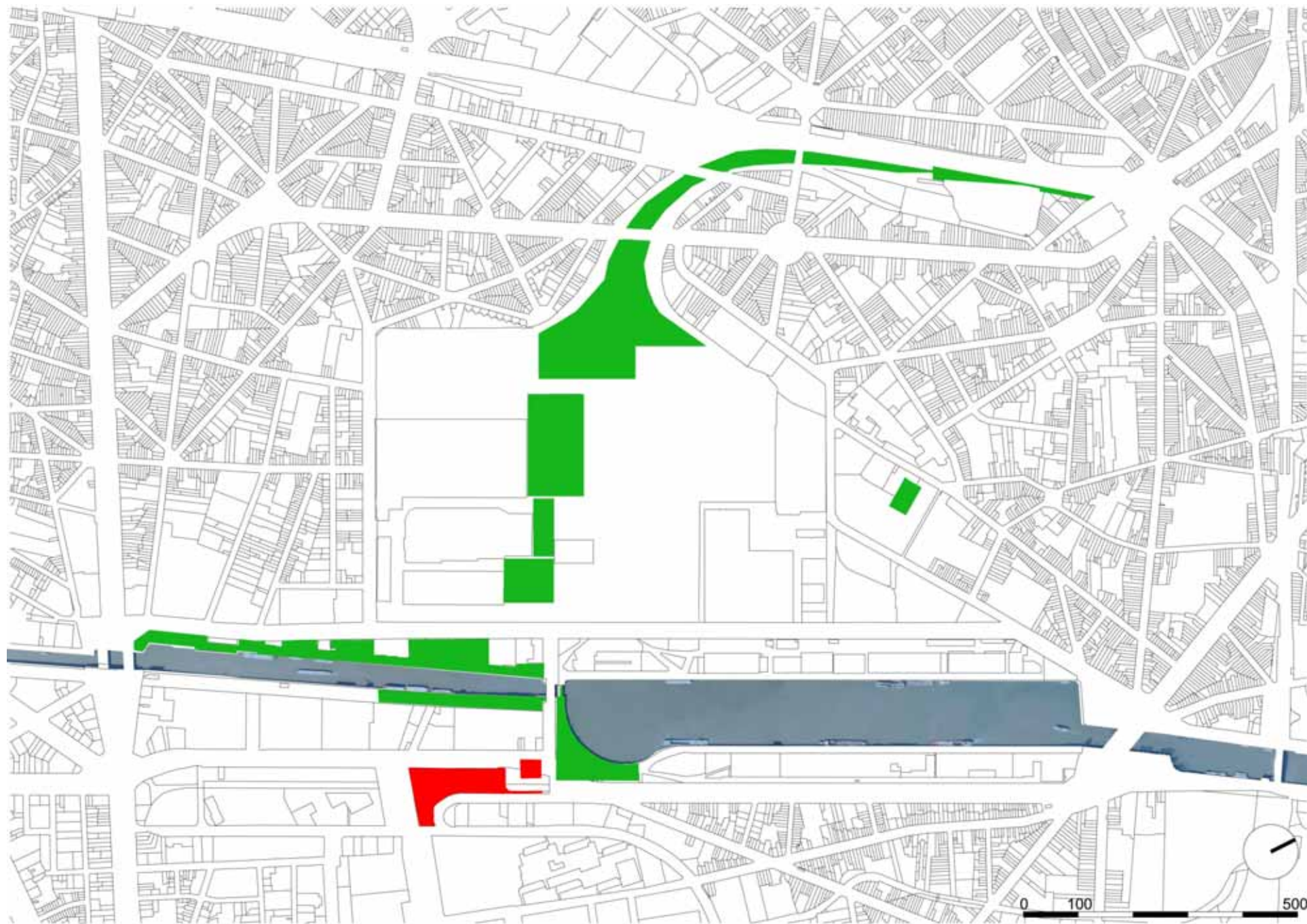

PROMENADE / DETENTE – WANDELEN / ONTSPANNEN

PROMENADE / DETENTE – WANDELEN / ONTSPANNEN

SPORT / JEUX – SPORT EN SPEL

SPORT / JEUX – SPORT EN SPEL

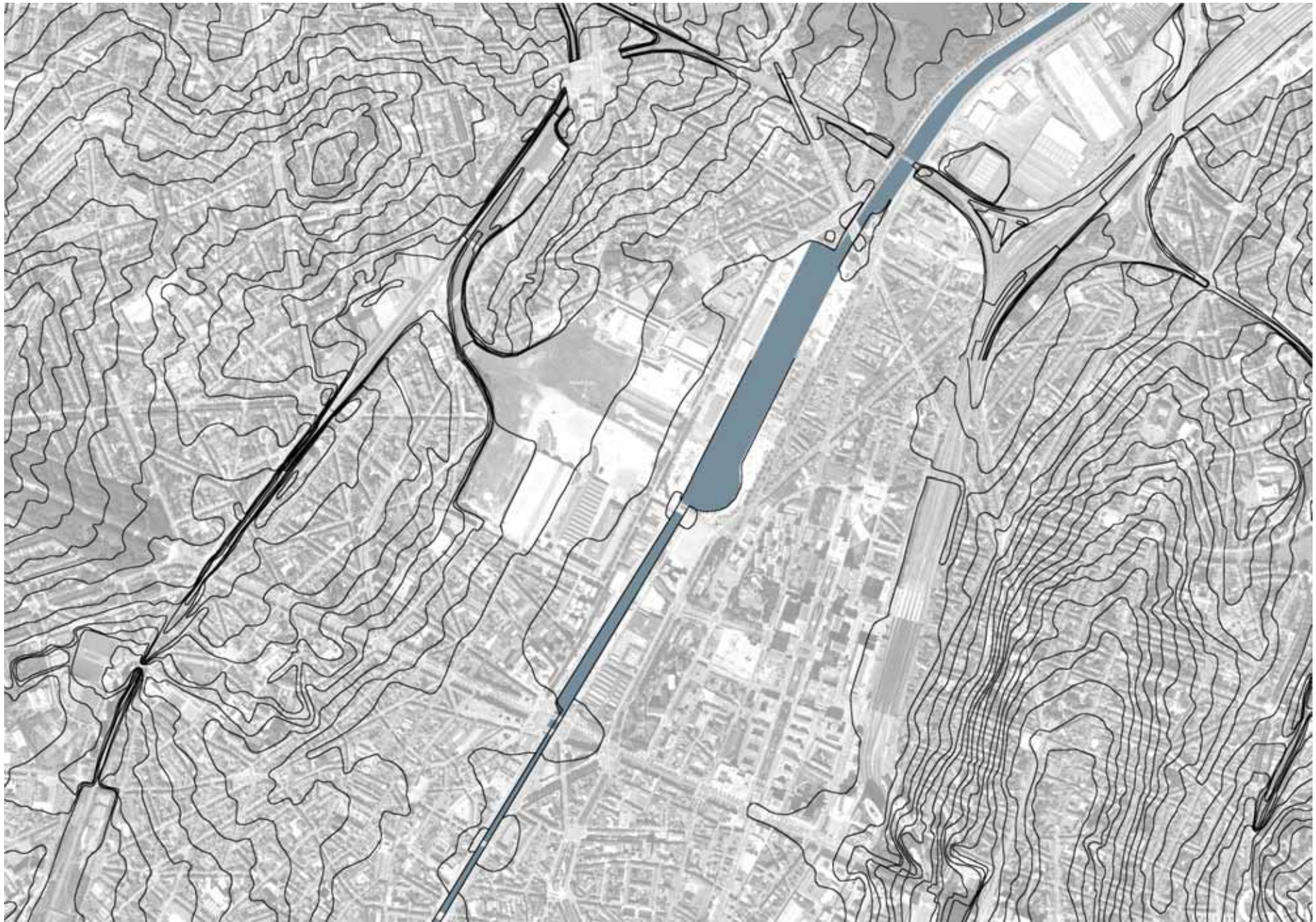
- MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE
- ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN
- SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES
- **ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE**
- LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE
- LES ACCES/TOEGANG
- AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN
- LE CANAL/HET KANAAL

Le traitement paysager du nouveau cœur vert du quartier Tour et Taxis s'inscrit dans une particularité des aménagements des parcs bruxellois. La typologie de vallée bordé d'arbres de haute tige, plus ou moins encaissé, débouchant sur l'eau et ouvrant des vues lointaines, se rencontre dans des variantes différentes, au Parc du Laeken, au bois de la Cambre, au parc de la Hulpe, au parc Duden, au parc de Woluwe, au Parc Drie Fonteynen. Le parc du quartier Tour et Taxis présentera une configuration évoquant ce type de paysage: en effet, la dérivation ferroviaire aujourd'hui dégagée de l'infrastructure ferrée dessine comme une vallée, d'abord étroite puis s'élargissant dans la plaine, pour conduire jusqu'à la Senne canalisée. Comme si réapparaissait la vallée de l'ancienne rivière Molenbeek affluent de la Senne. La vallée est d'ailleurs définie par la gestion des eaux: un réseau de noues et de fossés récupère les eaux de ruissellement, les stocke et enfin ne rejette que les surplus dans le canal.

La référence du XIXe siècle est réinterprétée avec une écriture contemporaine: la topographie du site autorise l'utilisation des talus existants dans la partie « encaissée », sur le plateau ferroviaire les pentes seront réalisées avec des formes tendues, des facettes, et permettront de gérer les usages des pelouses et les connexions avec le niveau des quais ferroviaires.

De landschappelijke aanpak van het nieuwe hart van de Thurn en Taxis-wijk sluit aan bij een bijzondere eigenschap van de Brusselse parkinrichting. In het park van Laken, het Ter Kamerenbos, het park van Terhulpen, het Dudenpark, het park van Woluwe en in het Drie Fonteynenpark komt men in verschillende variaties in aanraking met dezelfde typologie: een min of meer ingesloten vallei met een rand hoogstambomen die op het water uitloopt en open vergezichten biedt. In zijn configuratie zal het park van de Thurn en Taxis-wijk dit type van landschap oproepen: ontdaan van haar spoorweginfrastructuur tekent de huidige spoorwegomleiding zich immers als een vallei af. Aanvankelijk smal, in de vlakte breder en dan tot aan de gekanaliseerde Zenne. Alsof de vallei van de vroegere Molenbeek, een bijrivier van de Zenne weer tevoorschijn komt. De vallei ontleent haar kenmerken trouwens aan het waterbeheer: een netwerk van draslanden en grachten vangt het afvloeiende water op, slaat het op en lost het overschot in het kanaal.

De verwijzing naar de 21e eeuw wordt met een hedendaagse pen geschreven: in het "ingesloten" deel van de site laat de topografie het gebruik van de bestaande taluds toe, op het spoorwegplateau worden de hellingen gerealiseerd met strakke vormen, facetten, met hierbij mogelijkheden tot beheer van het gazongebruik en tot aansluiting naar het niveau van de spoorwegperrons.

LA VALLEE COMME UN AFFLUENT DE LA SENNE / DE VALLEI ALS ZIJTAK VAN DE ZENNE

LES VALLÉES DANS LES PARCS DE BRUXELLES/DE VALLEIEN IN DE BRUSSELE PARKEN

PARC DE LAEKEN/PARK VAN LAKEN

PARC DE LAEKEN/PARK VAN LAKEN

**PARC DE LAEKEN
PARK VAN LAKEN**

PARC DE LAEKEN/PARK VAN LAKEN

PARC DE LAEKEN/PARK VAN LAKEN

PARC DE LA HULPE/PARK VAN TERHULPEN

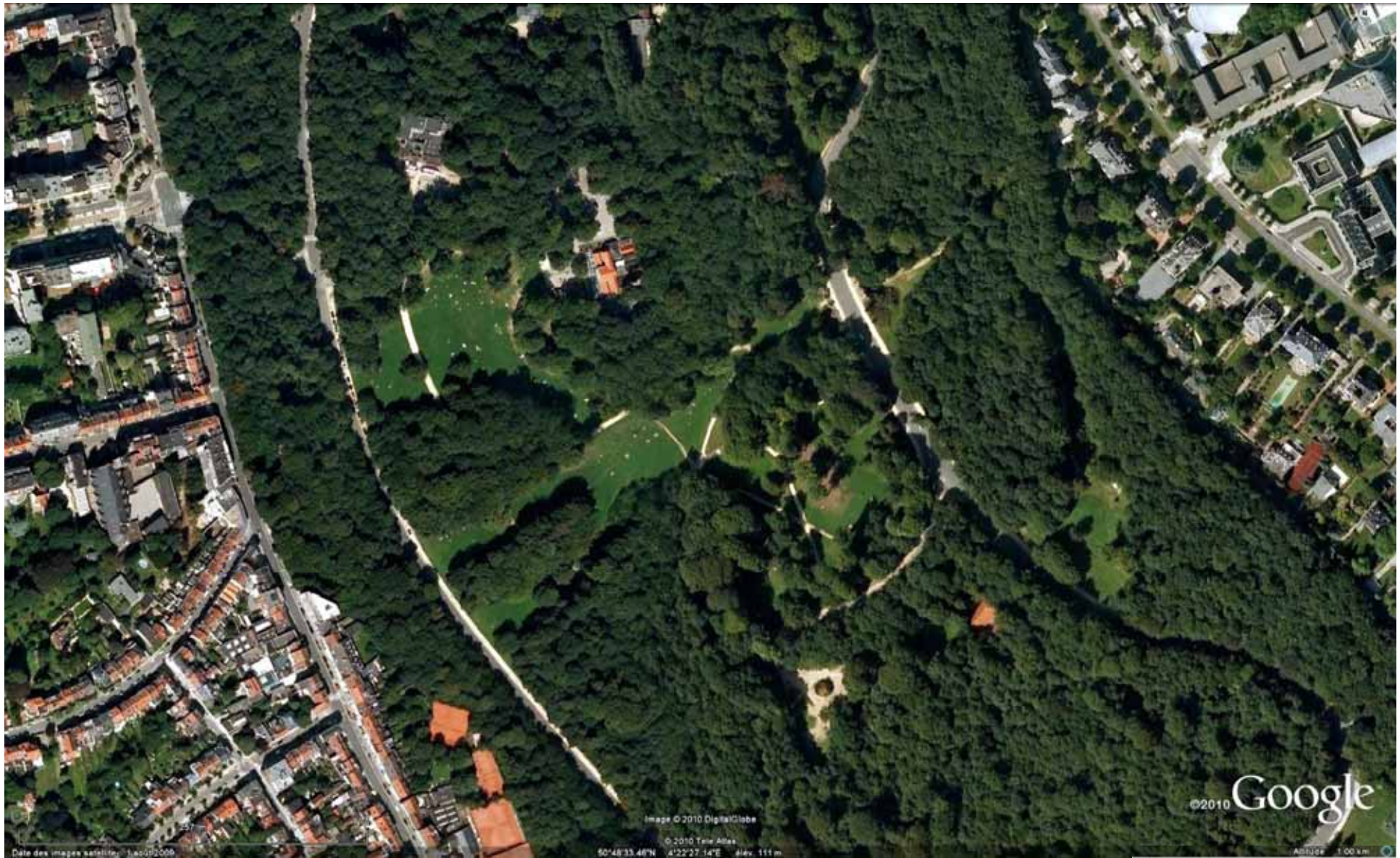
BOIS DE LA CAMBRE/TER KAMERENBOS

BOIS DE LA CAMBRE/TER KAMERENBOS

BOIS DE LA CAMBRE/TER KAMERENBOS

BOIS DE LA CAMBRE/TER KAMERENBOS

BOIS DE LA CAMBRE/TER KAMERENBOS

PARC FOREST / DUDEN – PARK VAN VORST/DUDENPARK

PARC FOREST / DUDEN-PARK VAN VORST/DUDENPARK

PARC FOREST / DUDEN – PARK VAN VORST / DUDENPARK

PARC DE WOLUWE / PARK VAN WOLUWE

PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

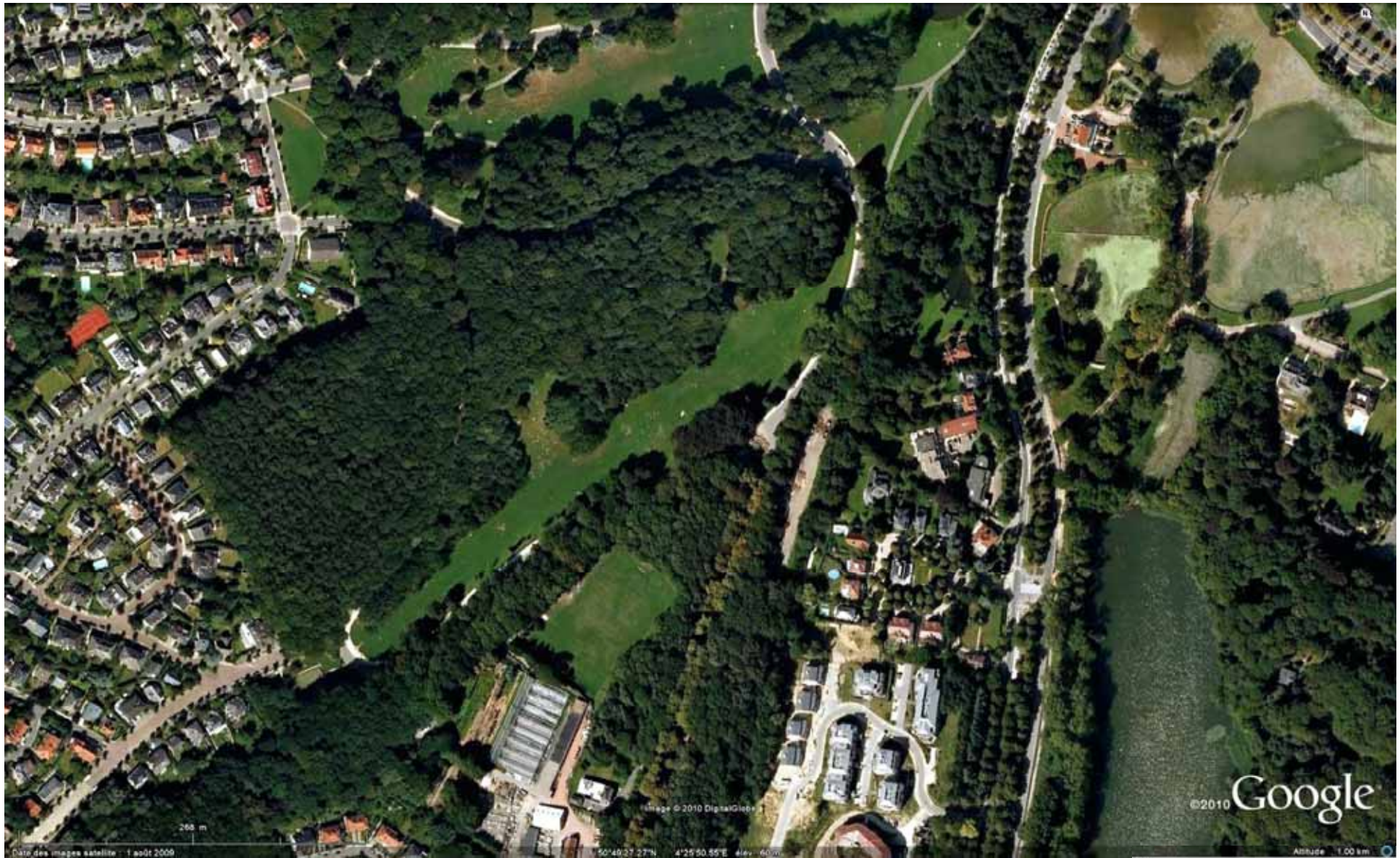

PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

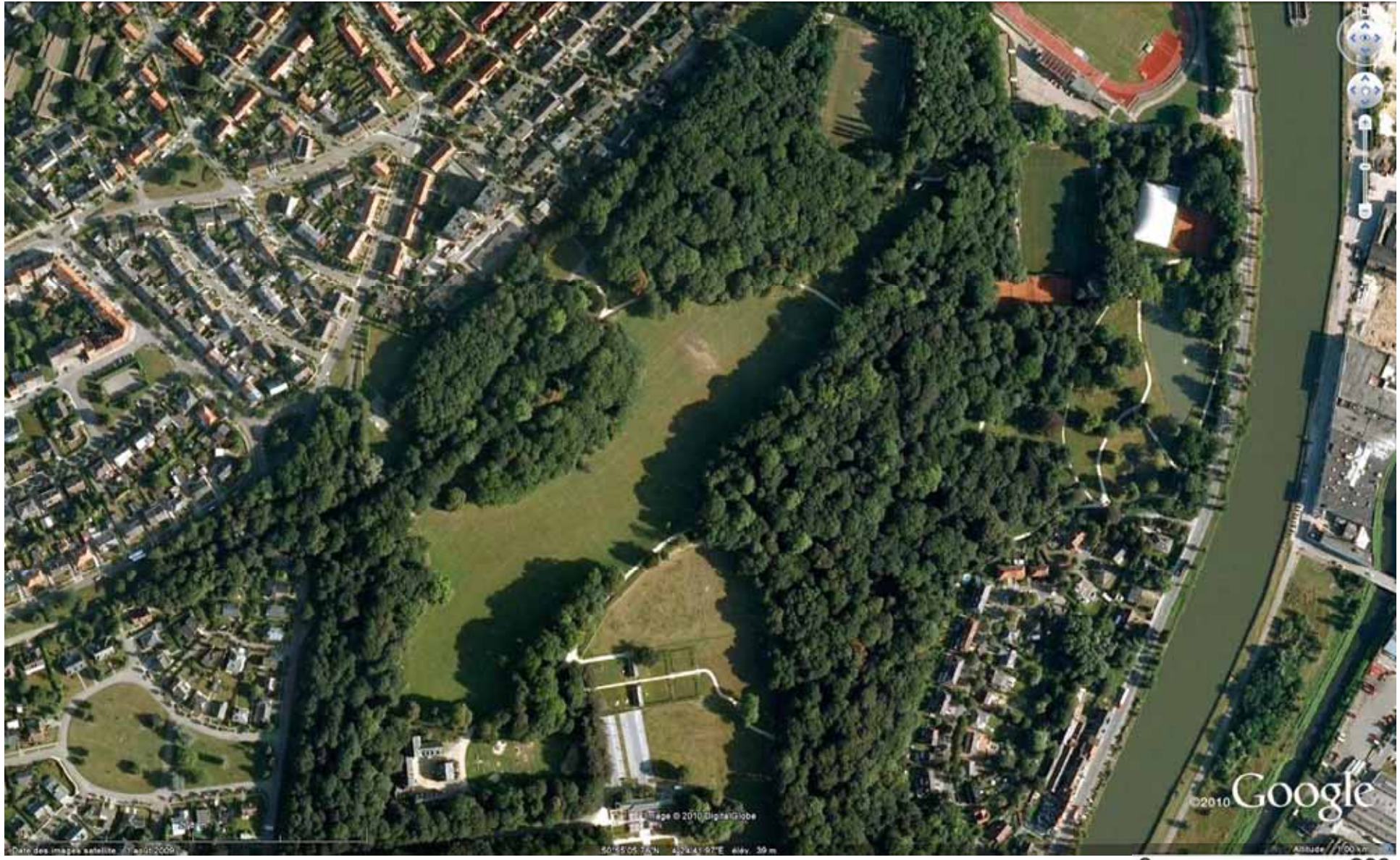
PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

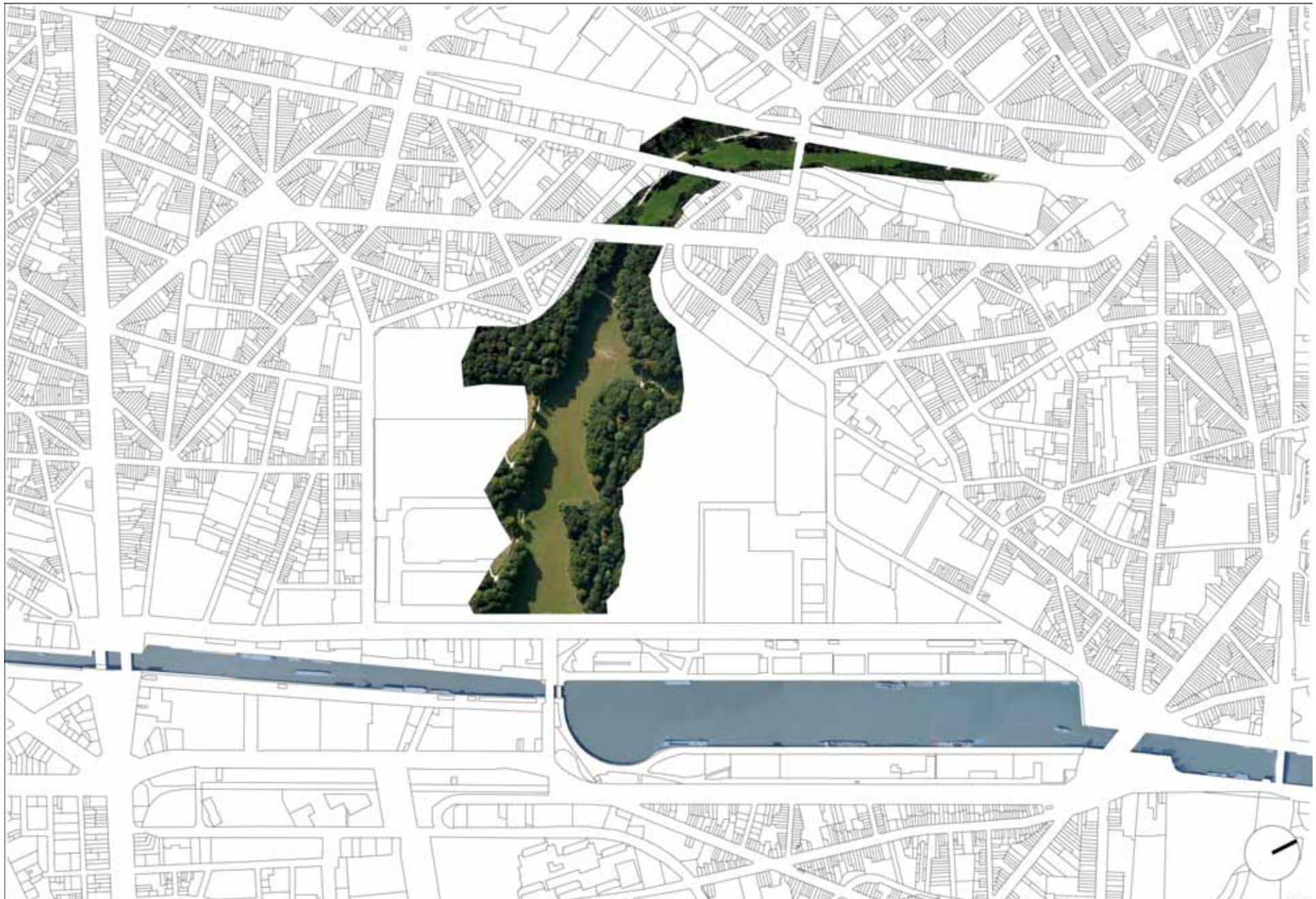
PARC DE WOLUWE/PARK VAN WOLUWE

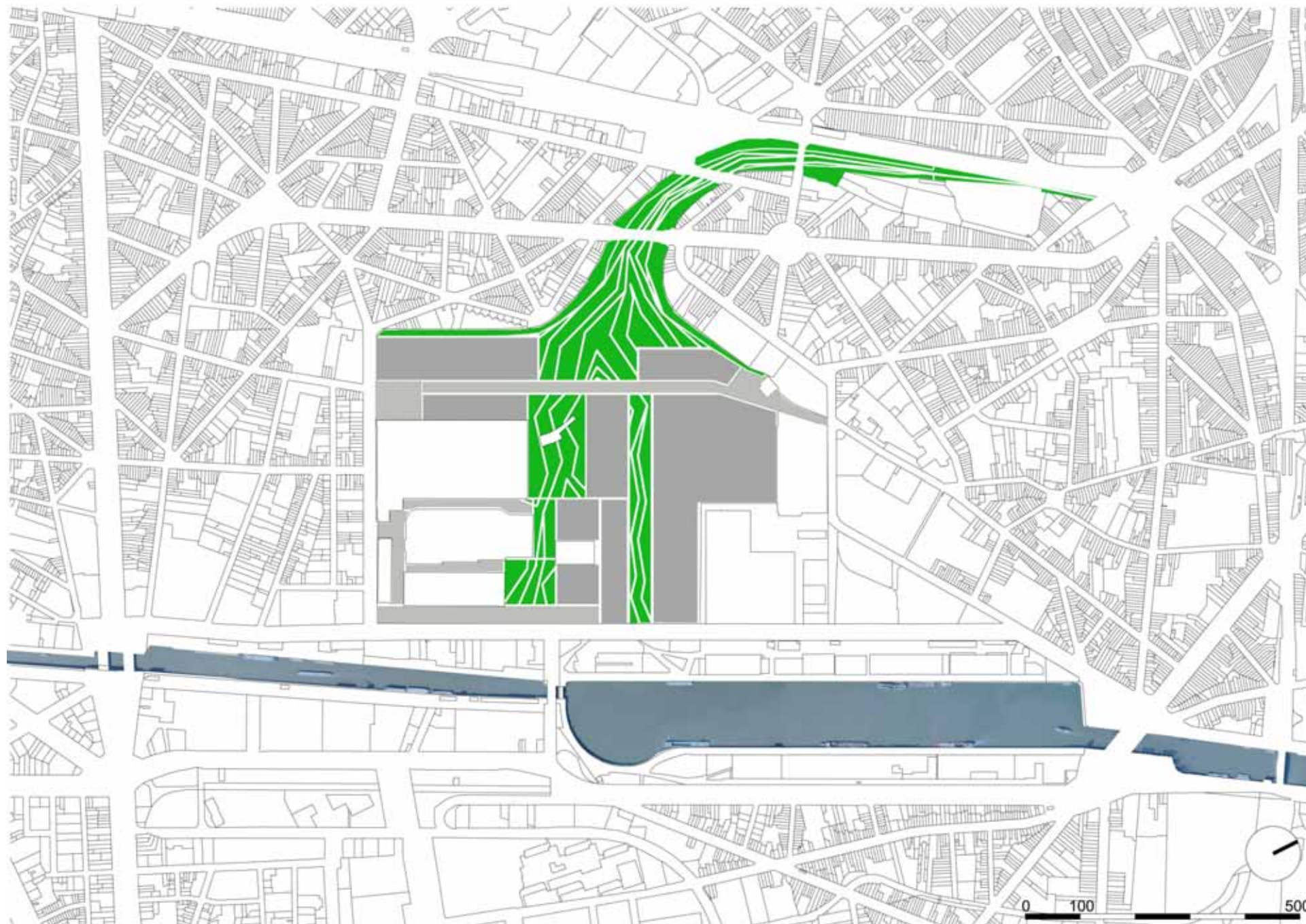
PARC DRIE FONTEINENPARK

PARC DRIE FONTEINENPARK

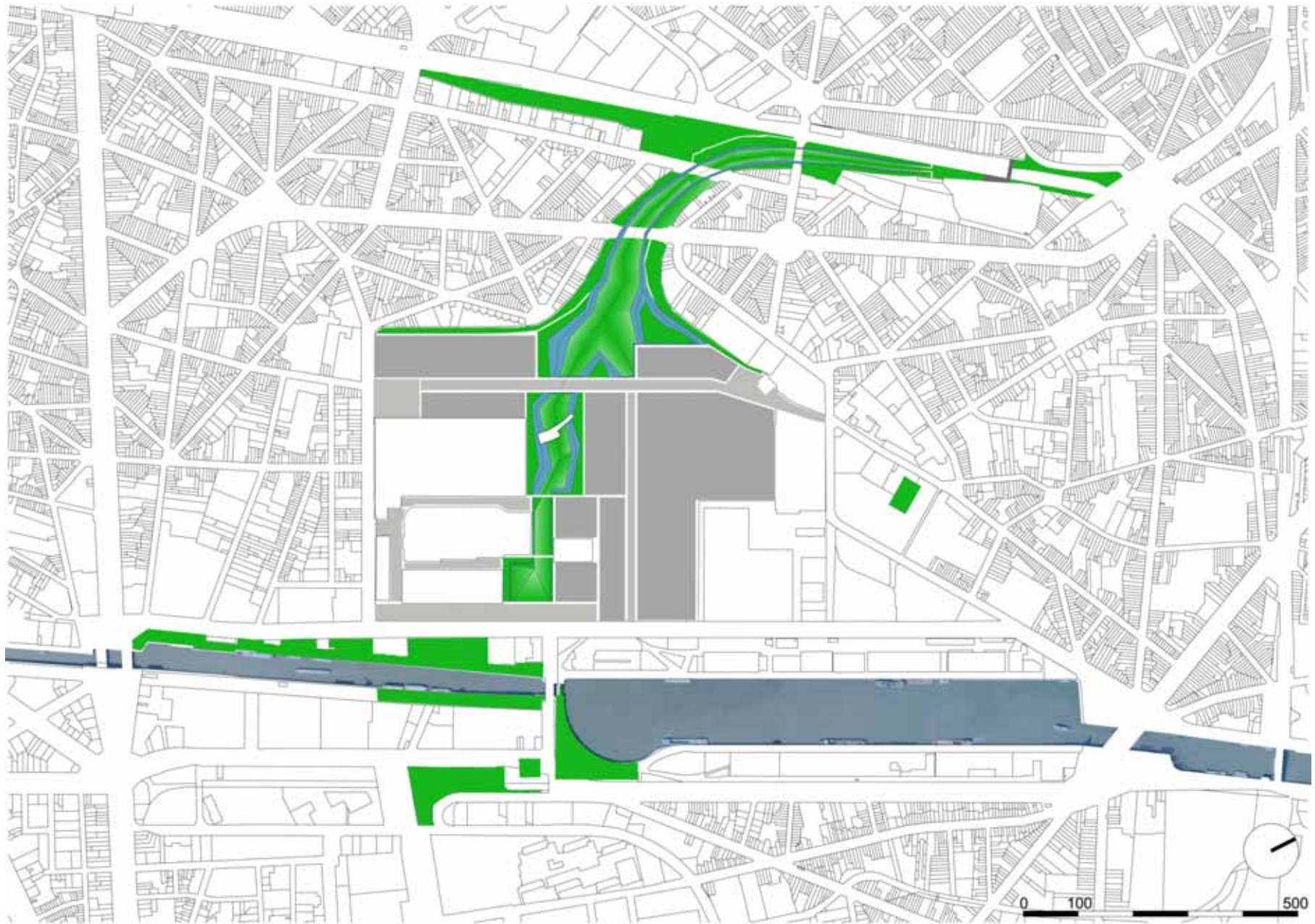

**EVOLUTION DE LA REFERENCE AUX VALLEES DES PARCS BRUXELLOIS/
EVOLUTIE VAN DE REFERENTIE IN DE VALLEIEN VAN DE BRUSSELE PARKEN**

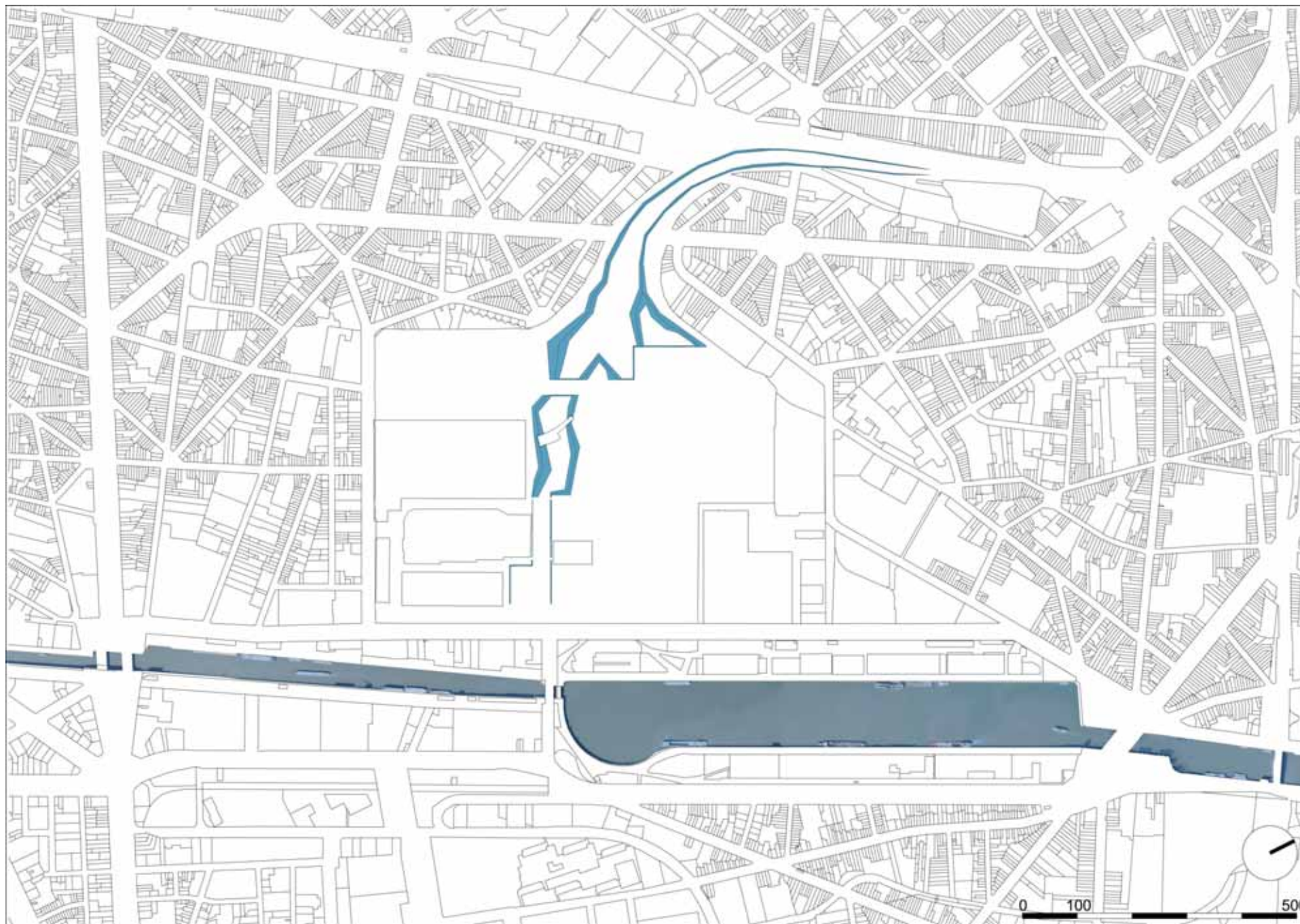

**VERS UNE APPROCHE CONTEMPORAINE QUI S'INCRIT DANS LA DEFINITION DES PLAQUES/NAAR EEN HEDENDAAGSE
BENADERING DIE PAST IN DE OMSCHRIJVING VAN DE ZONES**

**VERS UNE APPROCHE CONTEMPORAINE QUI S'INCRIT DANS LA DEFINITION DES PLAQUES/PLAQUES
NAAR EEN HEDENDAAGSE BENADERING DIE PAST IN DE OMSCHRIJVING VAN DE ZONES**

LA VALLEE DEFINIE PAR LA GESTION DES EAUX/DE INVLOED VAN HET WATERBEHEER OP DE VALLEI

LA VALLEE DEFINIE PAR LA GESTION DES EAUX/DE INVLOED VAN HET WATERBEHEER OP DE VALLEI

NOUES ET FOSSES VEGETALISE/DRASLAND EN GEULEN MET VEGETATIE

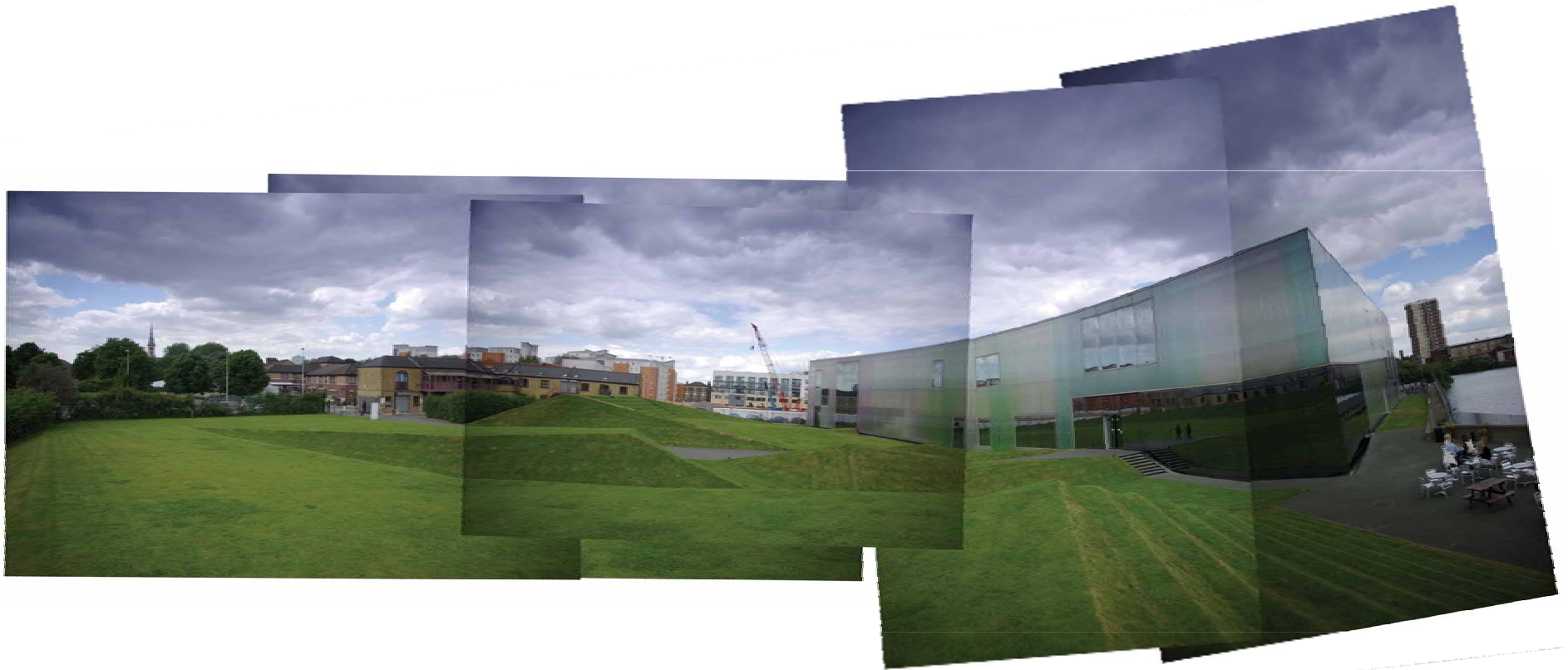
FRANCHISSEMENTS DES FOSSÉS/OVERSTEKEN VAN DE GEULEN

LABAN DANCE CENTER, LONDRES/LONDEN

LABAN DANCE CENTER, LONDRES/LONDEN

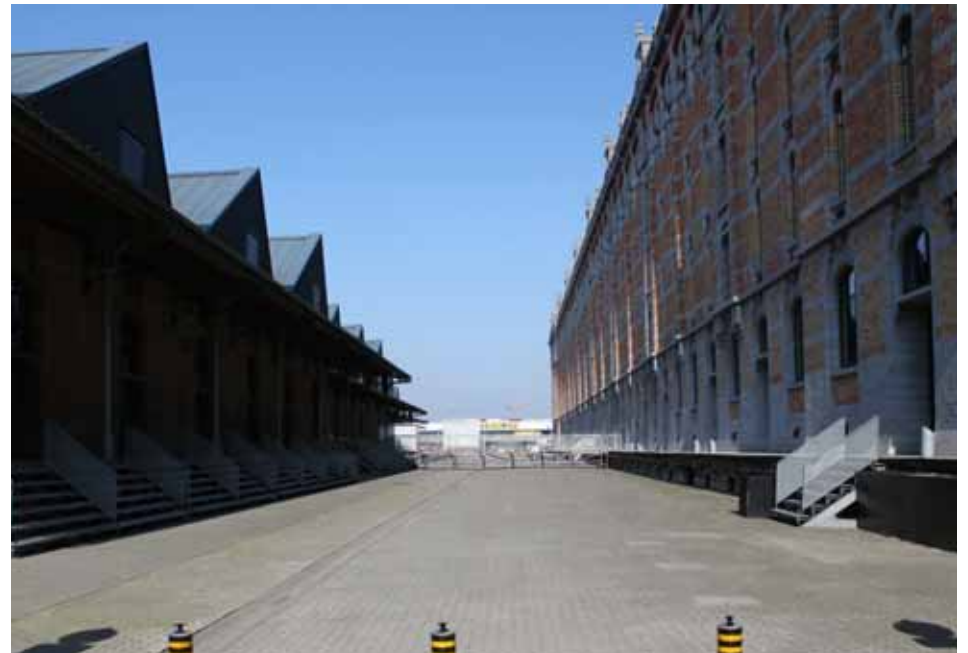

LABAN DANCE CENTER, LONDRES/LONDEN

LABAN DANCE CENTER, LONDRES/LONDEN

LE QUAI FERROVIAIRE/DE SPOORKAAI

PARC TILLA DURIEUXPARK, BERLIJN

PARC TILLA DURIEUXPARK, BERLIJN

CULTUURPARK WESTERGASFABRIEK, AMSTERDAM

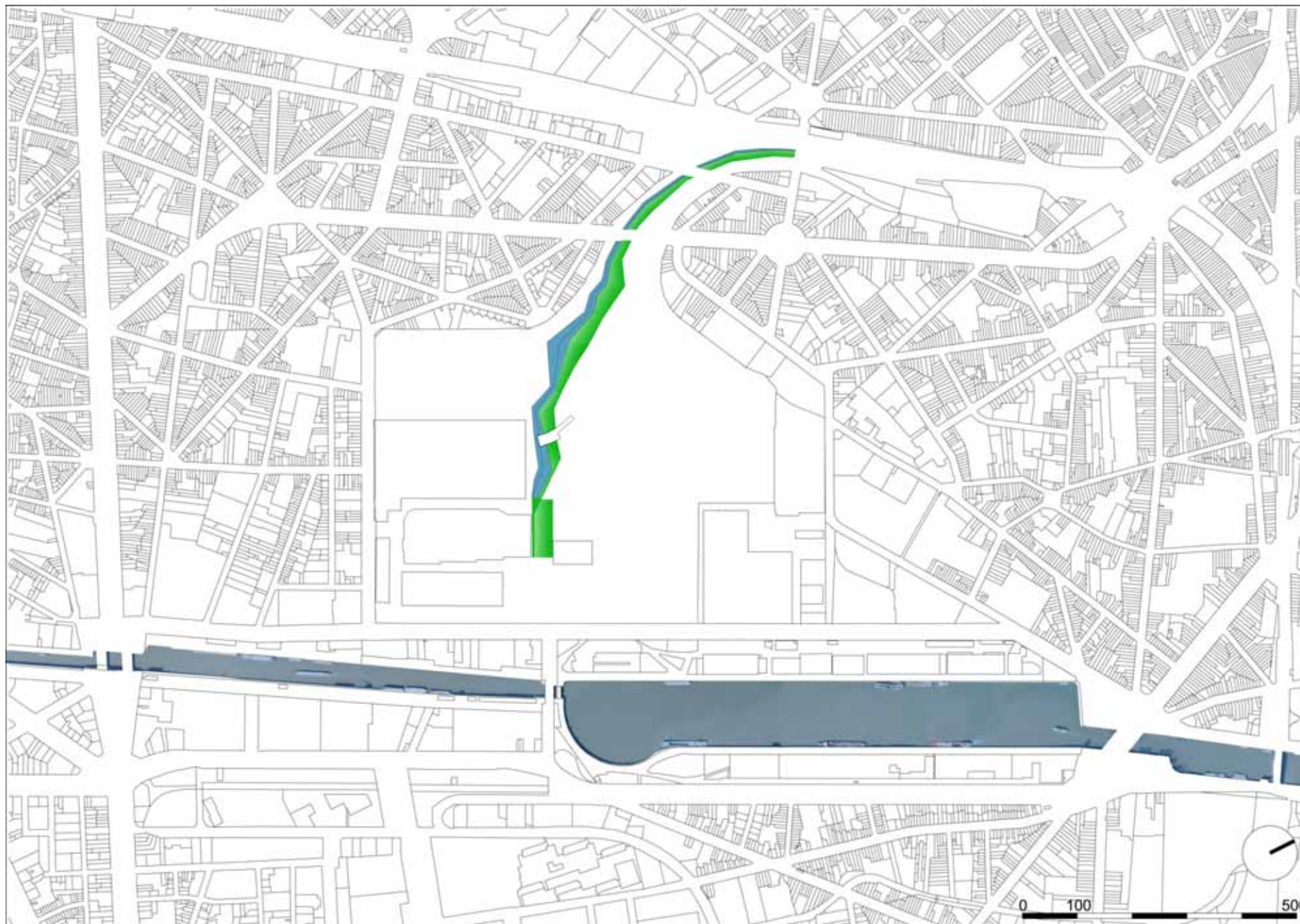
CULTUURPARK WESTERGASFABRIEK, AMSTERDAM

- **MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE**
- **ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN**
- **SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES**
- **ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE**
- **LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE**
- **LES ACCES/TOEGANG**
- **AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN**
- **LE CANAL/HET KANAAL**

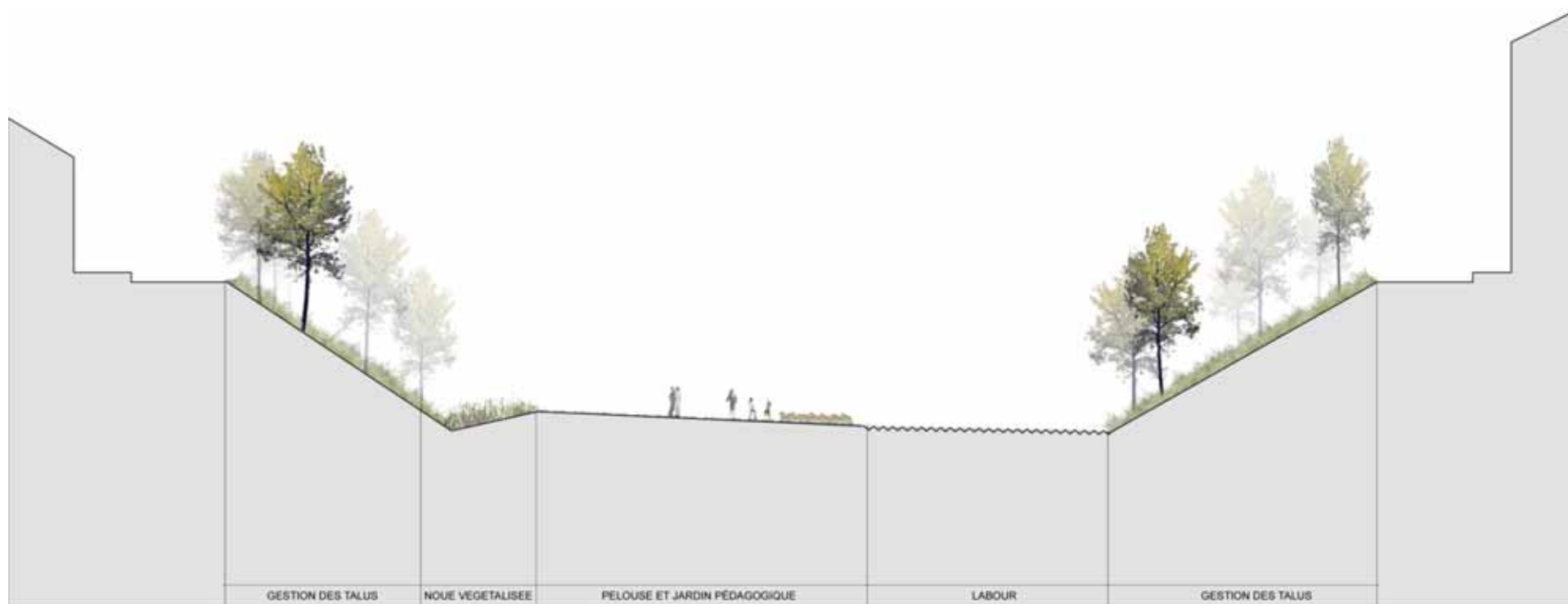
Le parc est en évolution et la mise en œuvre du projet se veut progressive. Le futur parc s'y préfigure par une bande de pelouse qui s'étend du pont Charles-Demeer, où il est facile d'aménager un accès, jusque à l'Entrepôt Royal. Un fossé définitif – structure de drainage du site – est creusé d'un côté, barrière physique qui canalise les promeneurs sur le parcours, la friche végétale est progressivement gérée et accompagnée dans sa transformation par Bruxelles Environnement. Dans un deuxième temps, le réseau hydraulique de l'autre côté est mis en place, qui permet de compléter la partie encaissée de la vallée sur ses deux talus, qui portent déjà des potagers associatifs. Le parc s'appropriera progressivement de plus en plus d'espace suivant l'évolution des connexions, des ouvertures, des constructions et des quartiers qui vont se développer.

Het park is in opbouw en het project wordt geleidelijk aan uitgevoerd. Het toekomstige park wordt voorafgespiegeld door een gazonstrook die loopt van de Charles Demeerbrug, vanwaar men makkelijk een doorgang aanleggen kan, tot aan het Koninklijk Pakhuis. Langs een zijde wordt er een definitieve gracht - structuur voor waterafvoer op de site- gegraven, een fysieke barrière die de wandelaars naar het parcours doorsluit. De plantenruigte wordt geleidelijk aan door Leefmilieu Brussel beheerd en begeleid bij haar transformatie. Aan de andere zijde wordt in een tweede fase het hydraulische netwerk aangelegd. Zo geraakt het ingezonken deel van de vallei aan beide flanken -hierop bevinden zich reeds verenigingsmoestuinen- opgevuld. Al naargelang de evolutie van de aansluitingen, de openingen, de bouwwerken en de zich ontwikkelende wijken zal het park zich geleidelijk aan steeds meer ruimte toe-eigenen.

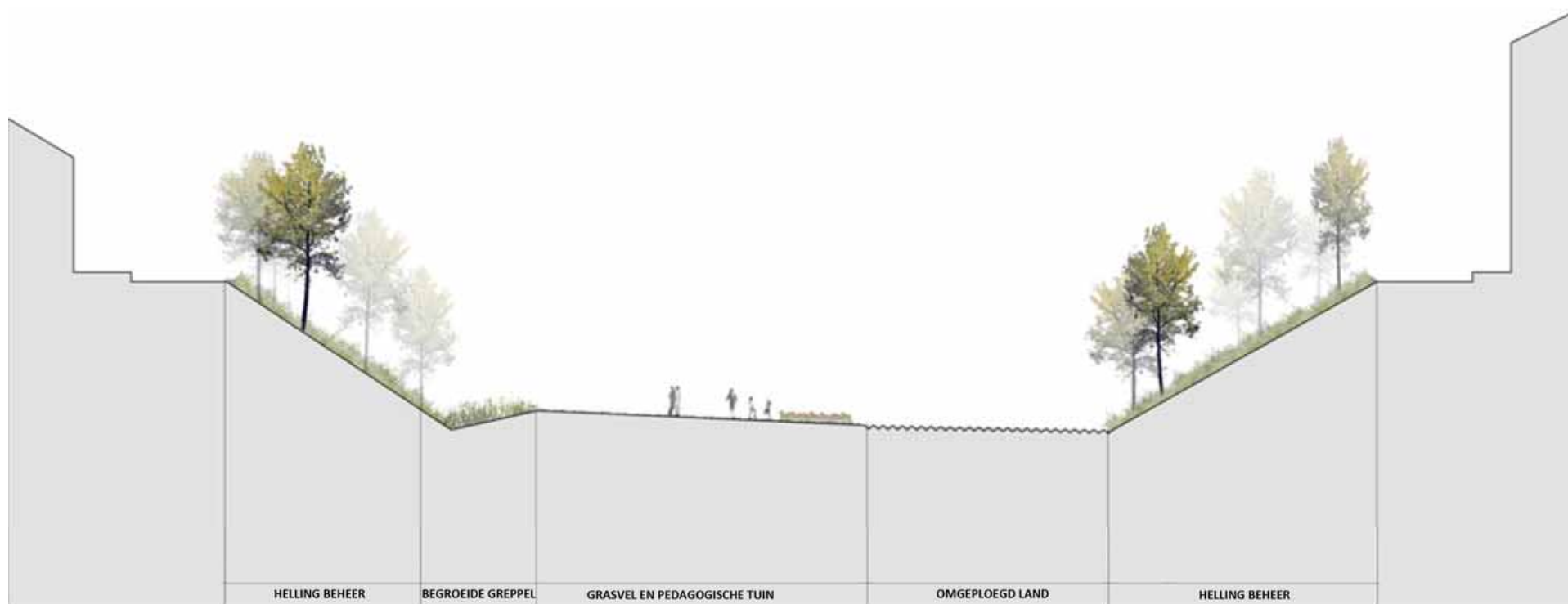

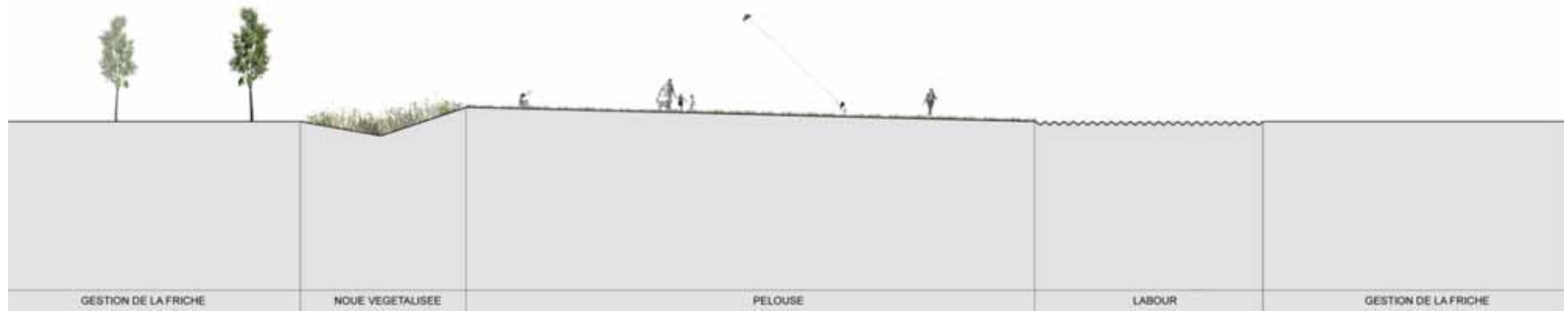
UN PARC EN EVOLUTION: FOSSE ET CHEMIN/EEN PARK IN EVOLUTIE: KUIL EN WEG

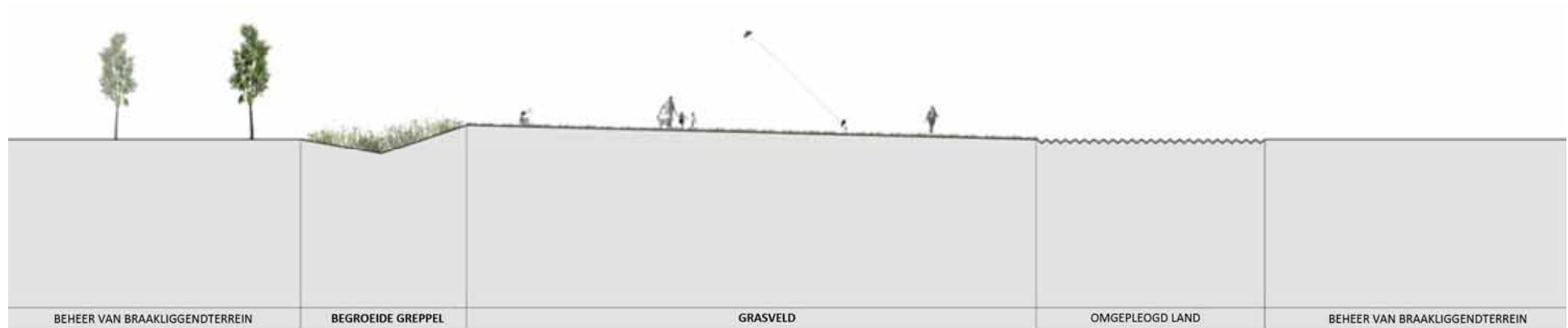
COUPE SUR LA LIGNE 28 A: FOSSE ET CHEMIN

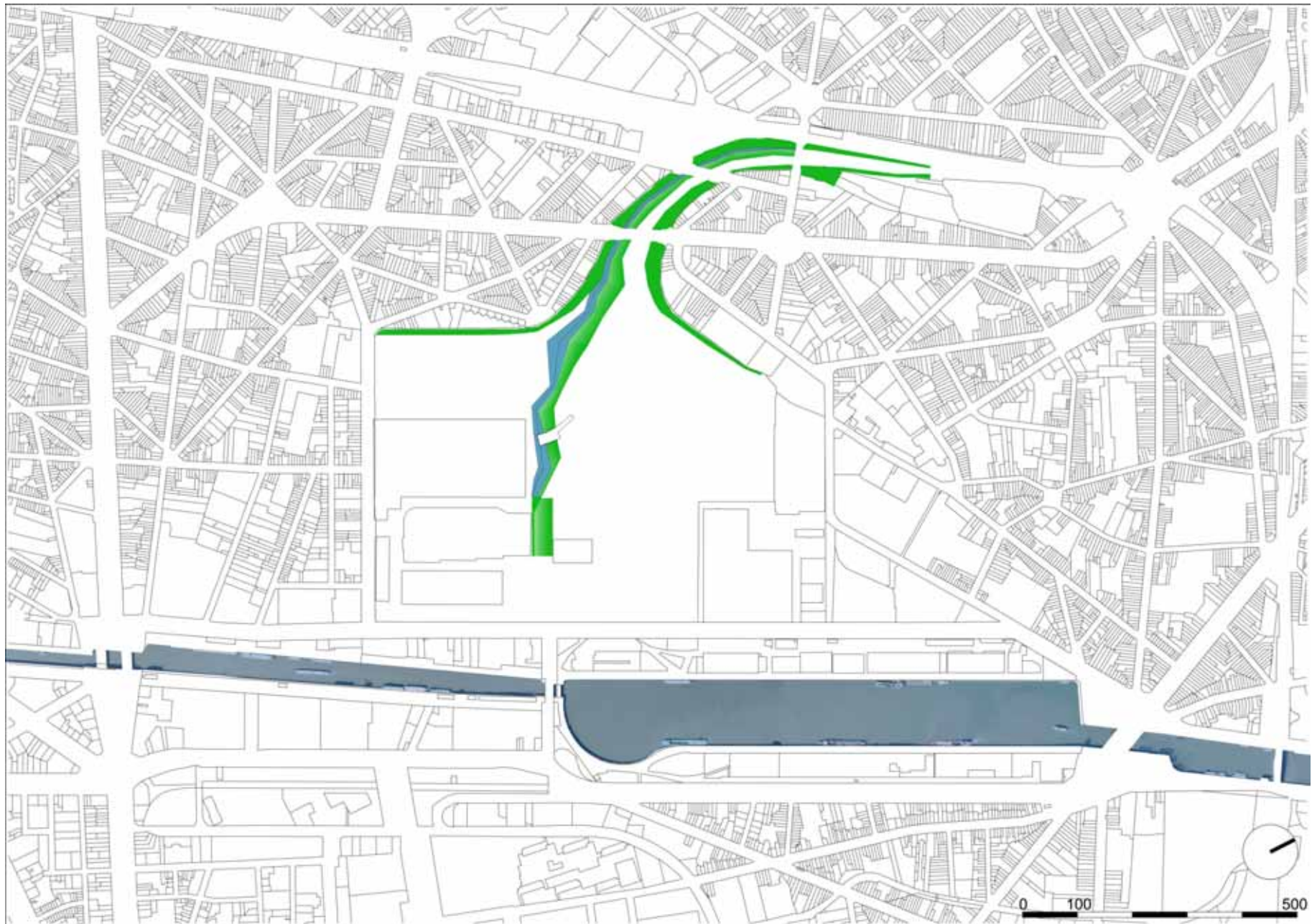
DOORSNEDE OP LIJN 28A: GREPPEL EN PAD

COUPE SUR LE GRAND PARC: FOSSE ET CHEMIN

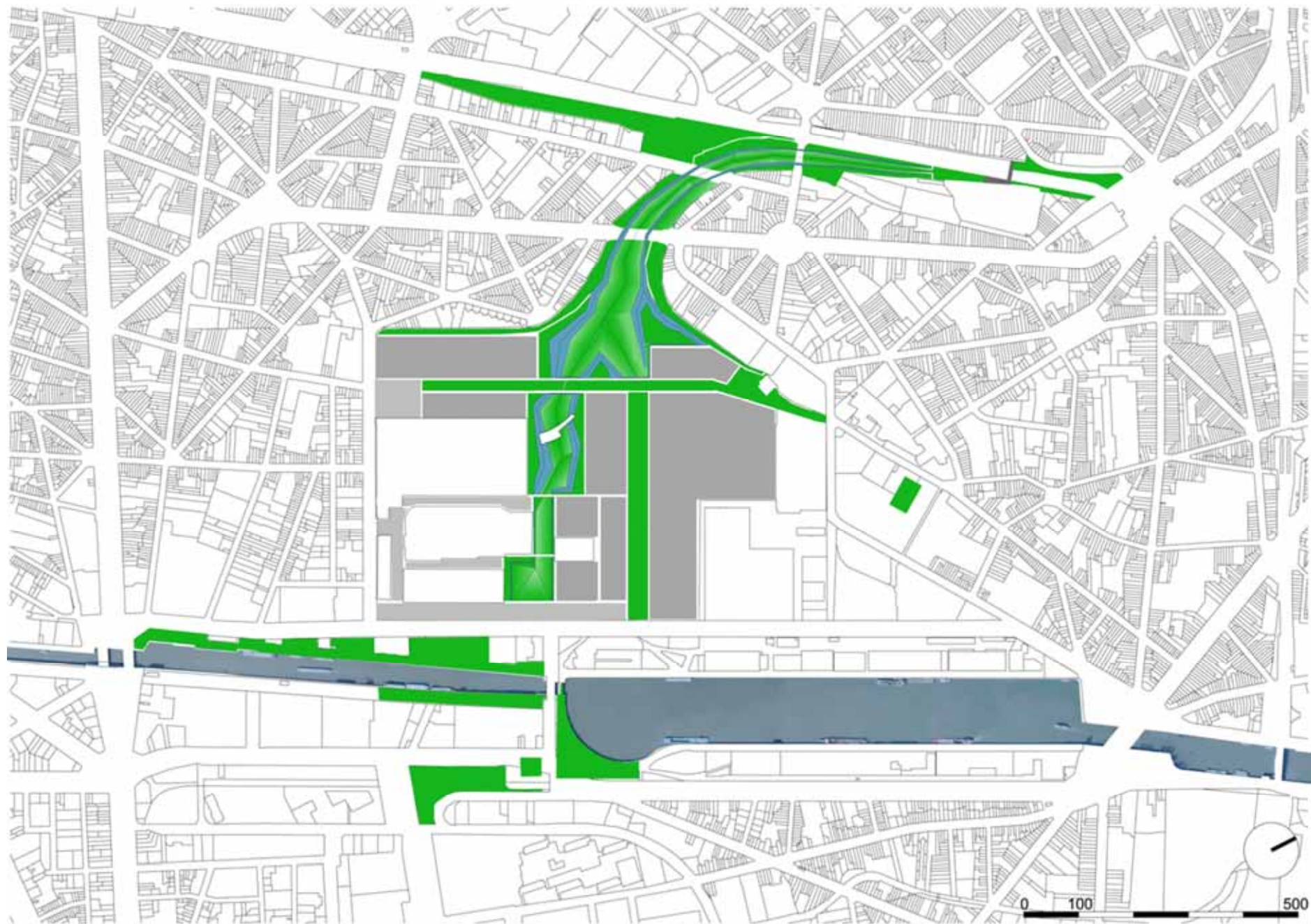

DOORSNEDE VAN HET GROTE PARK: GREPPEL EN PAD

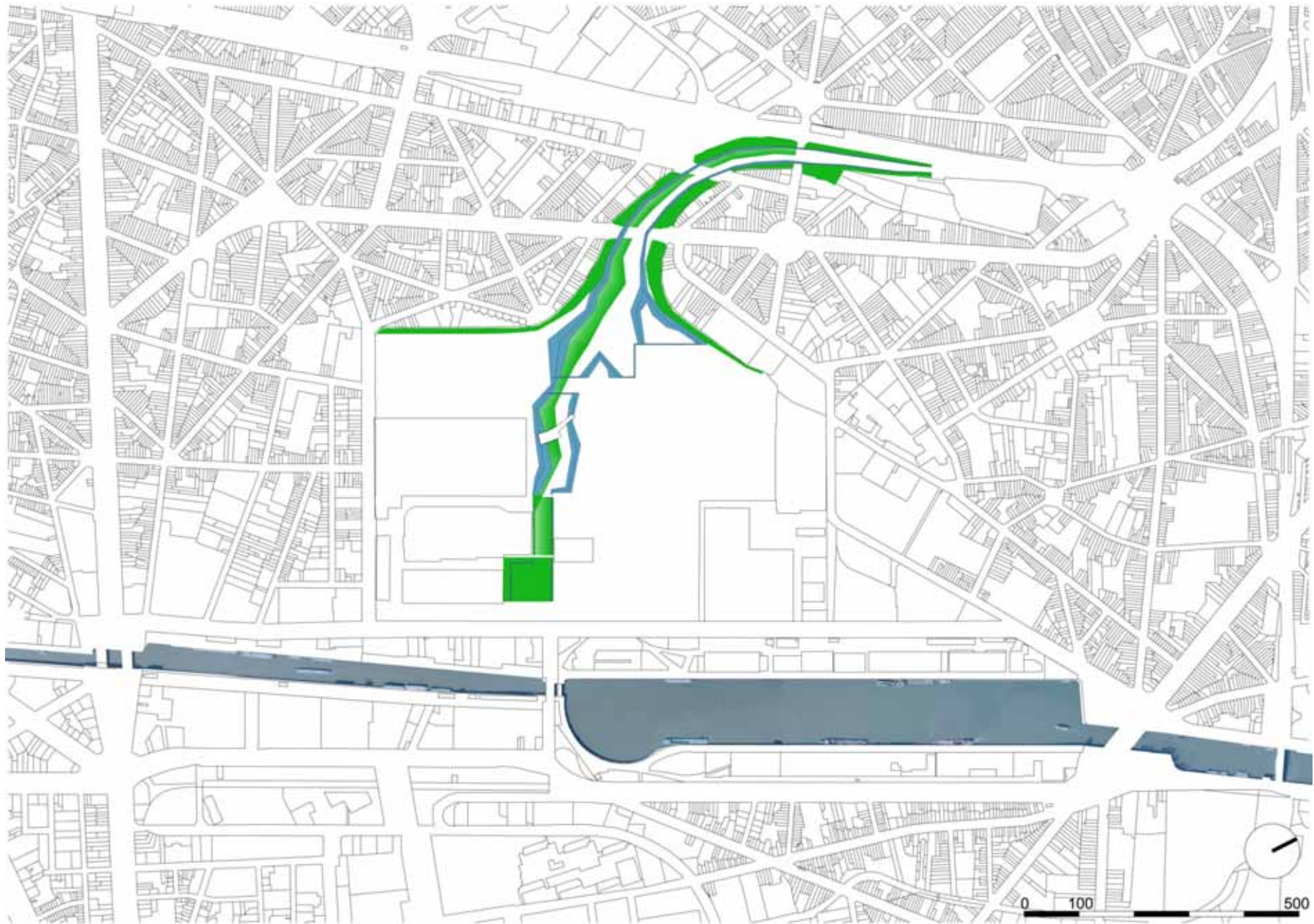

UN PARC EN EVOLUTION: GESTION DU PATRIMOINE VEGETAL DES TALUS

EEN PARK IN EVOLUTIE: BEHEER VAN HET PLANTAARDIGE PATRIMONIUM VAN DE TALUDS

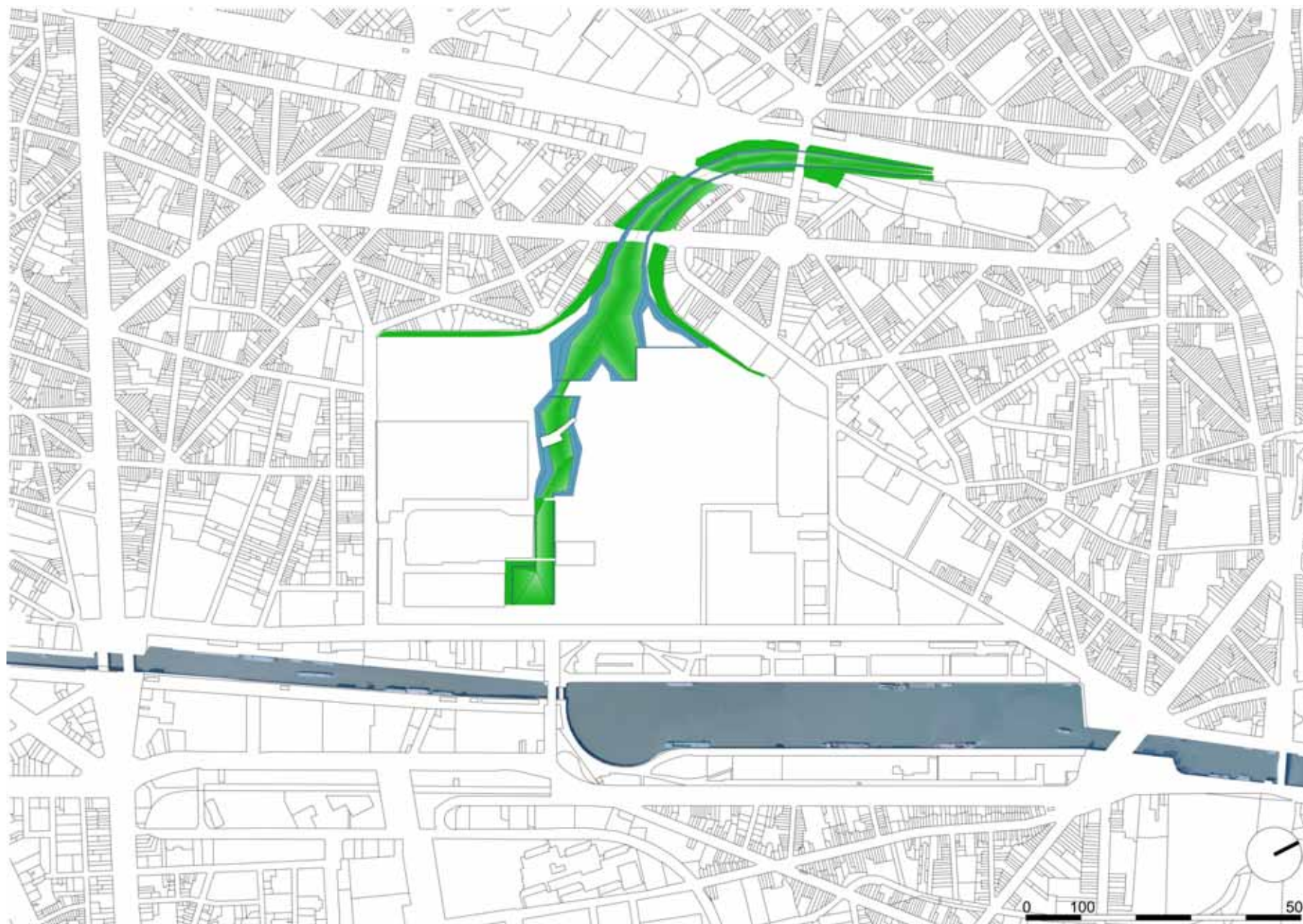

UN PARC EN EVOLUTION: PREMIERE EMPRISE DE LA VALLEE
EEN PARK IN EVOLUTIE: EERSTE GEBRUIK VAN DE VALLEI

UN PARC EN EVOLUTION : GESTION DES EAUX DU SITE
EEN PARK IN EVOLUTIE: WATERBEHEER OP DE SITE

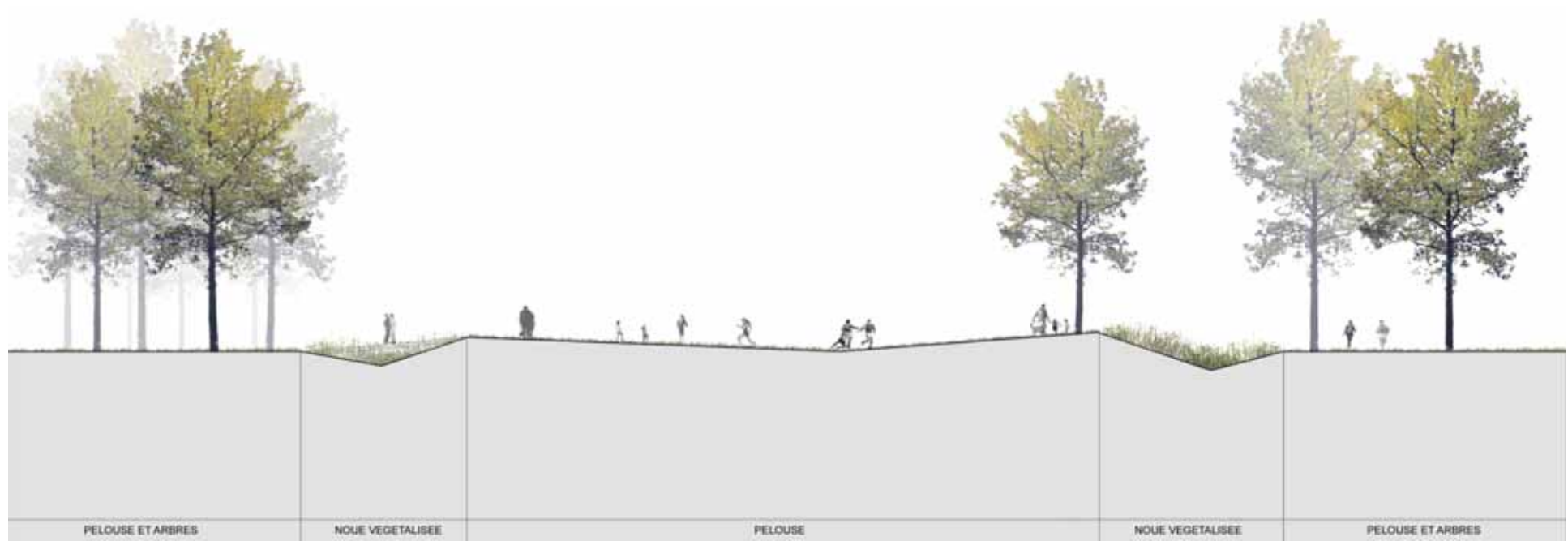
UN PARC EN EVOLUTION: PREMIERE EMPRISE DE LA VALLEE
EEN PARK IN EVOLUTIE: EERSTE GEBRUIK VAN DE VALLEI

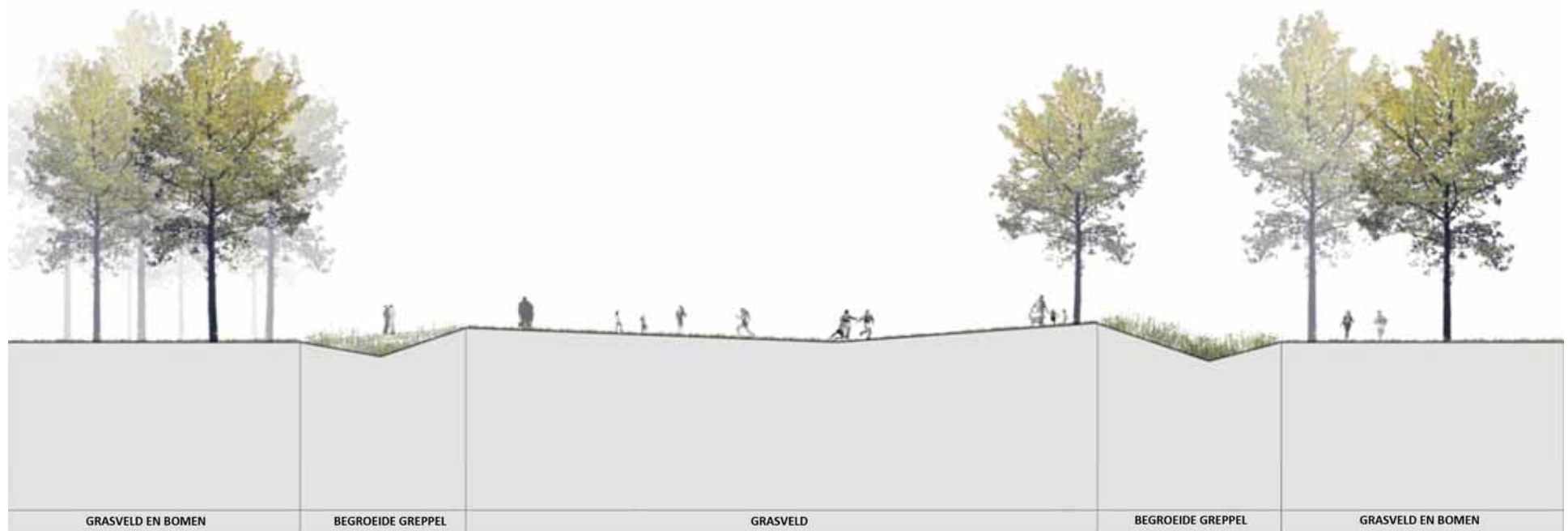
COUPE SUR LA LIGNE 28 A

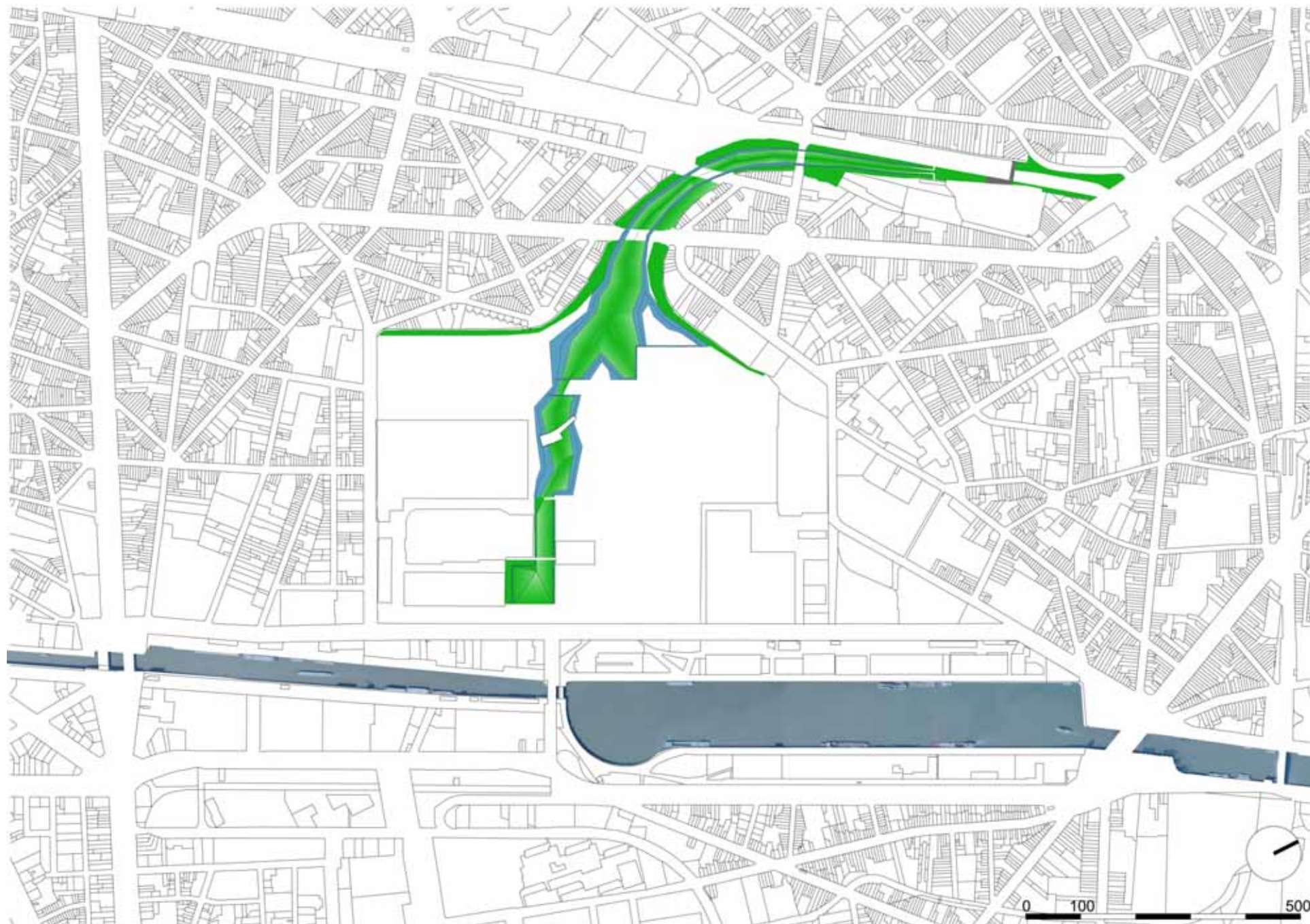
DOORSNEDE OP LIJN 28A

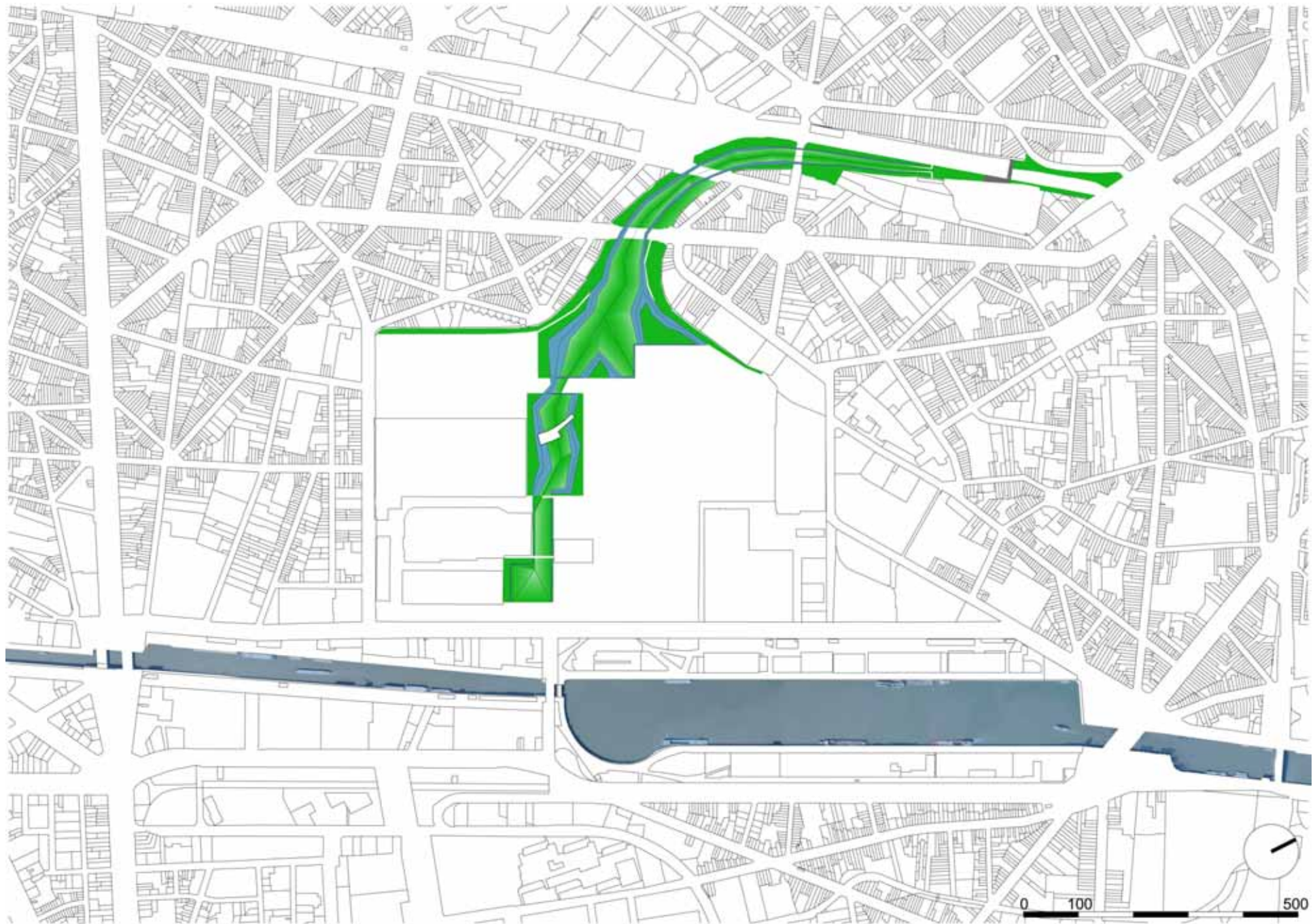
COUPE SUR LE GRAND PARC

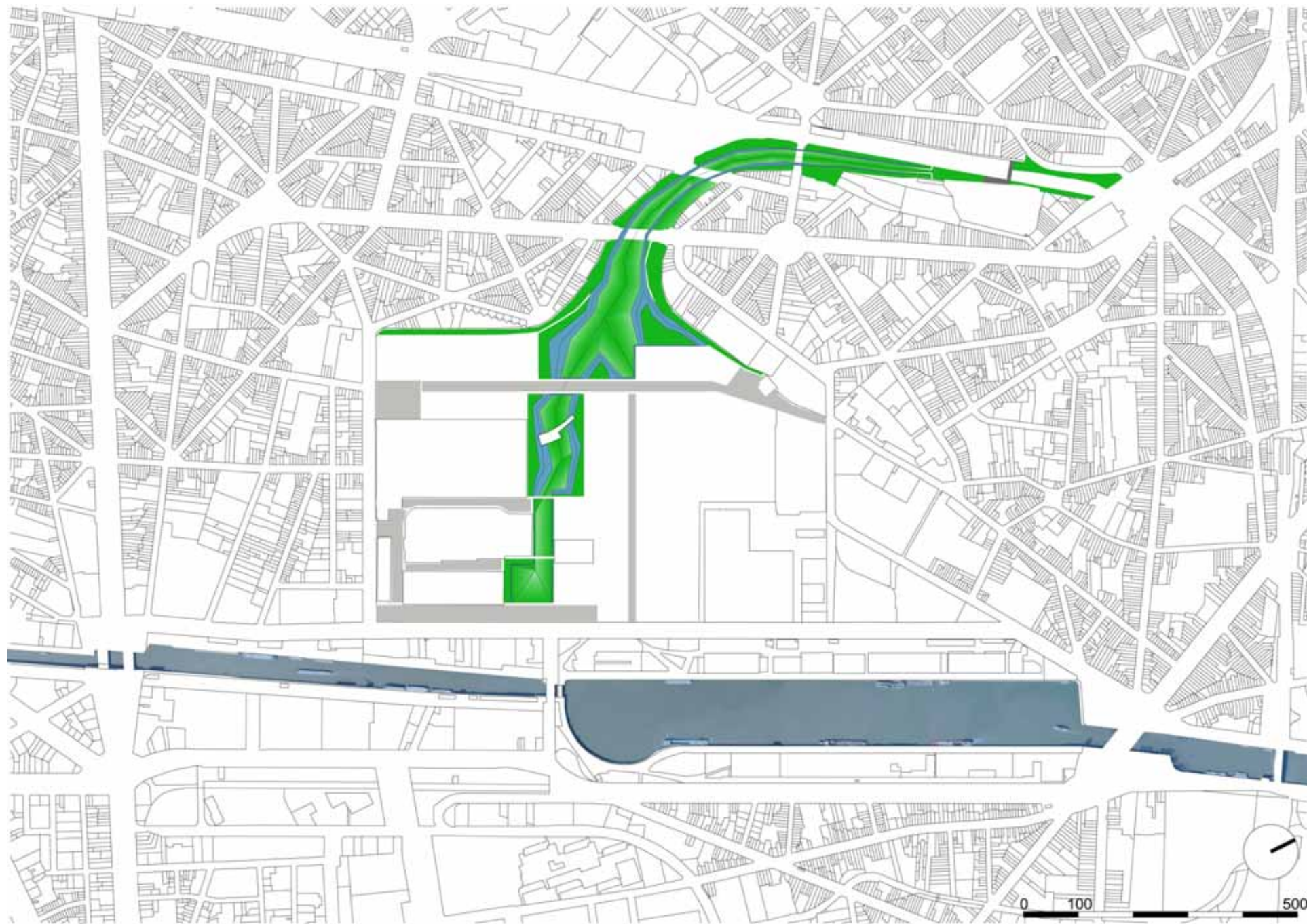
SNEDE DOOR DE GROTE PARK

UN PARC EN EVOLUTION: CONNEXION AVEC LA PLACE BOCKSTAEEL
EEN PARK IN EVOLUTIE: VERBINDING MET HET BOCKSTAEELPLEIN

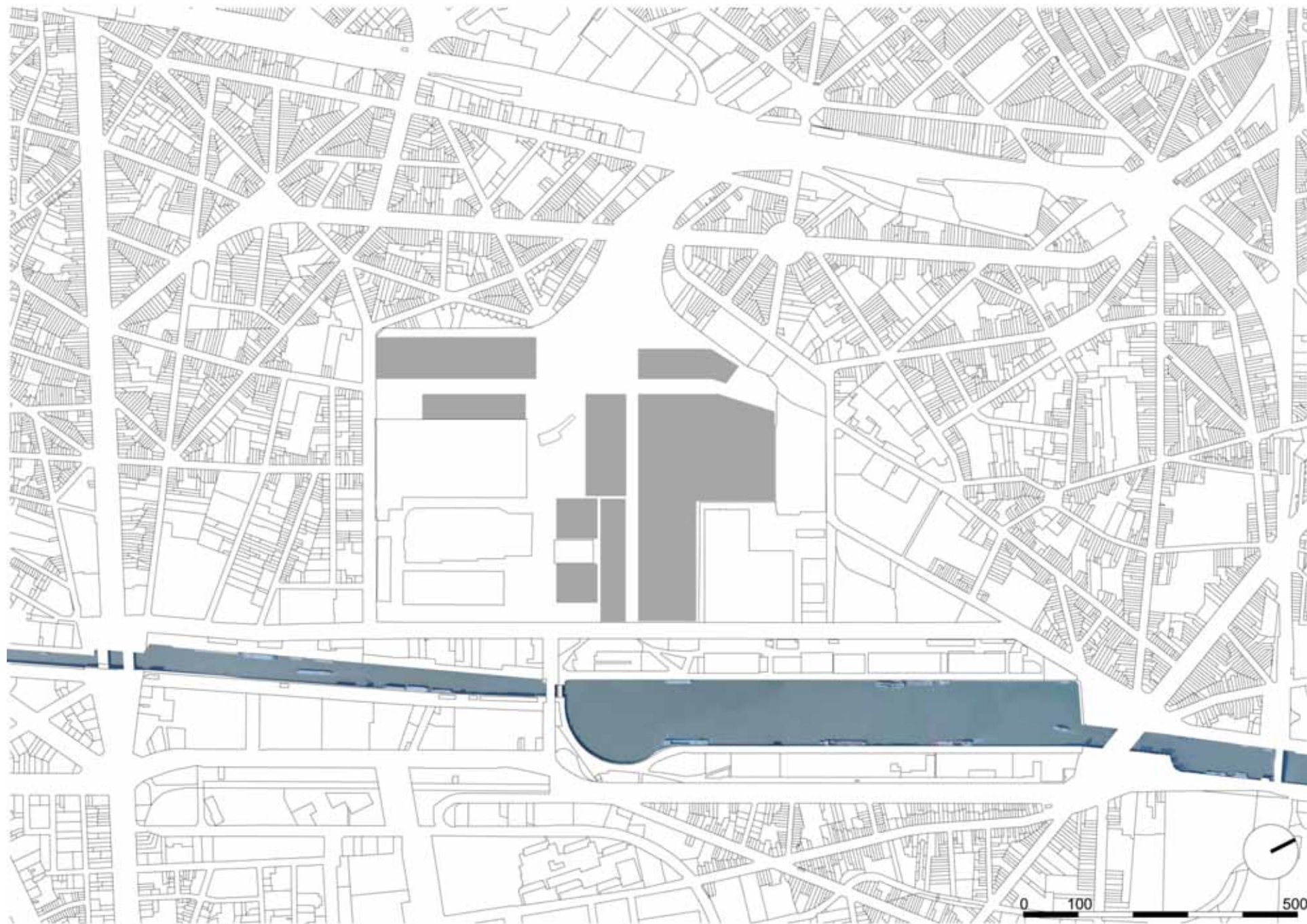

UN PARC EN EVOLUTION: EMPRISE PERIPHERIQUE / EEN PARK IN EVOLUTIE: LIGGING RAND

UN PARC EN EVOLUTION: RESEAU D'ESPACE PUBLIC / EEN PARK IN EVOLUTIE: NETWERK VAN OPENBARE RUITEN

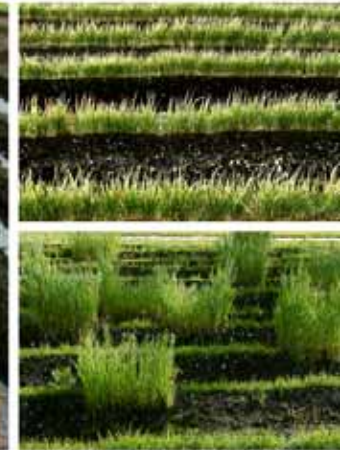

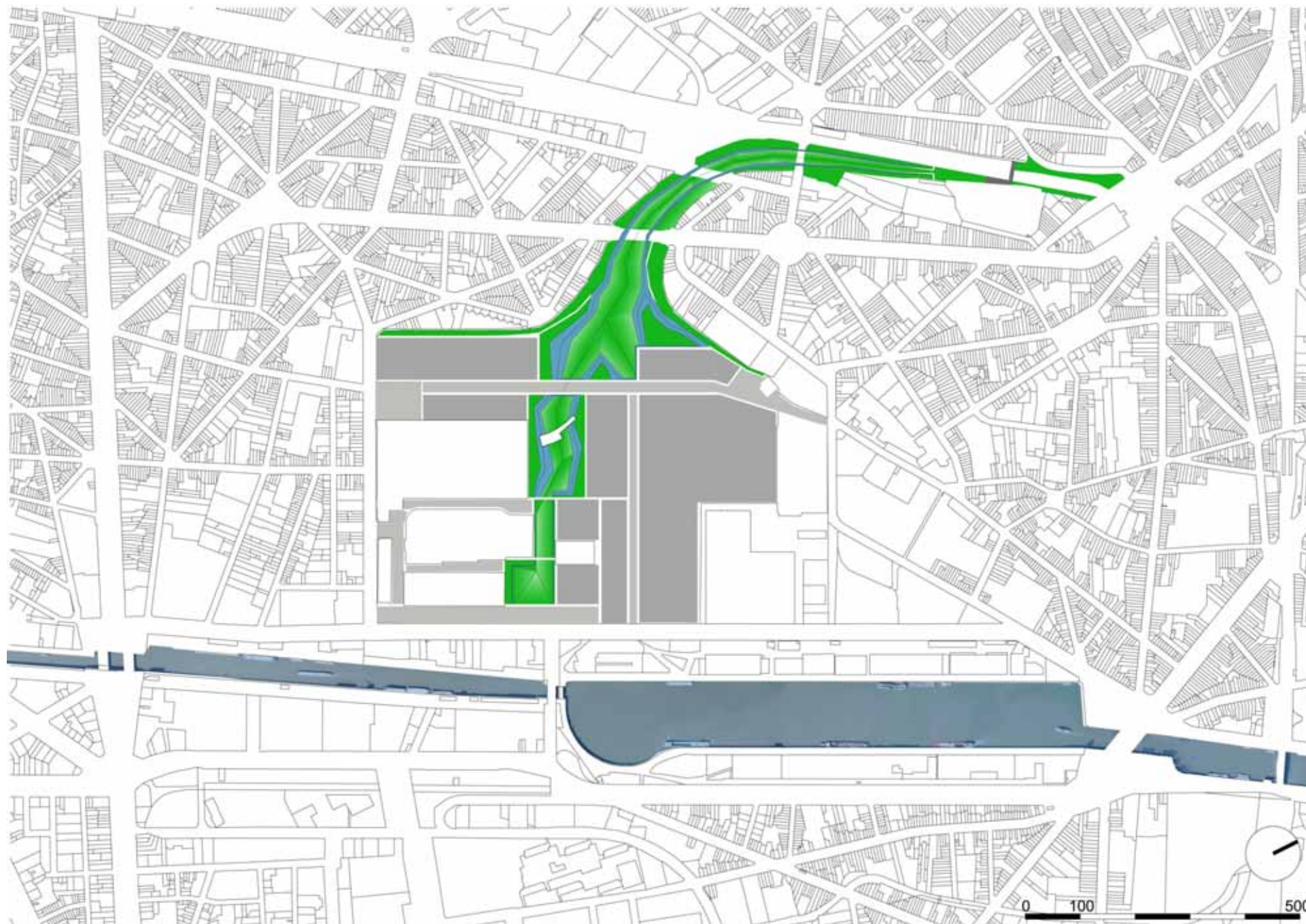
GESTION TEMPORAIRE DES EMPRISES CONSTRUCTIBLES / TIJDELIJK BEHEER VAN DE BOUWBARE COMPONENTEN

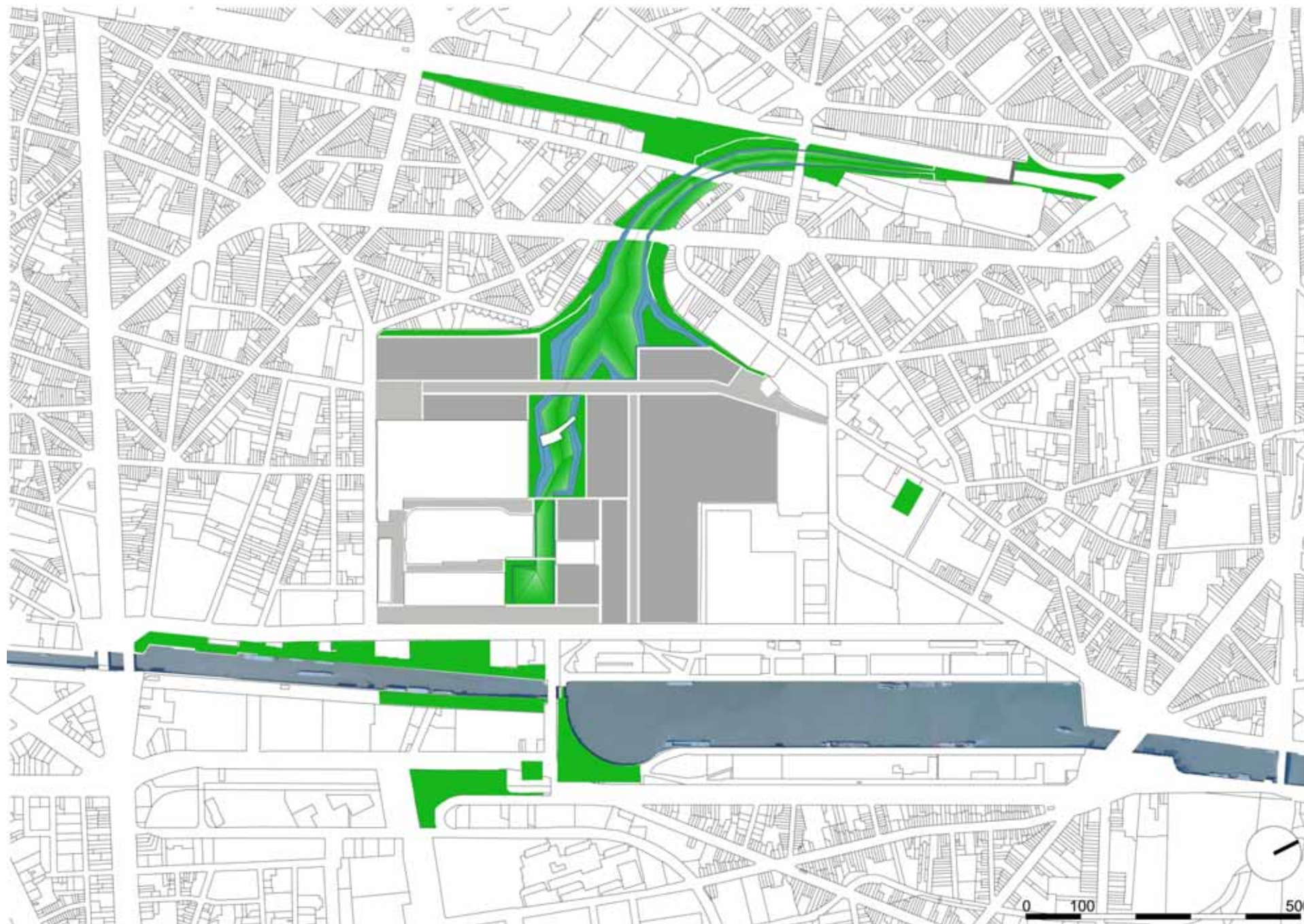
GESTION TEMPORAIRE DES EMPRISES CONSTRUCTIBLES / TIJDELIJK BEHEER VAN DE BOUWBARE COMPONENTEN

GESTION TEMPORAIRE DES EMPRISES CONSTRUCTIBLES / TIJDELIJK BEHEER VAN DE BOUWBARE COMPONENTEN

UN PARC EN EVOLUTION: LA VALLEE ET LA GESTION DES EMPRISES CONSTRUCTIBLES
EEN PARK IN EVOLUTIE: DE VALLEI EN HET BEHEER VAN DE BOUWBARE COMPONENTEN

UN PARC EN EVOLUTION: LA VALLEE ET LA GESTION DES EMPRISES CONSTRUCTIBLES
EEN PARK IN EVOLUTIE: DE VALLEI EN HET BEHEER VAN DE BOUWBARE COMPONENTEN

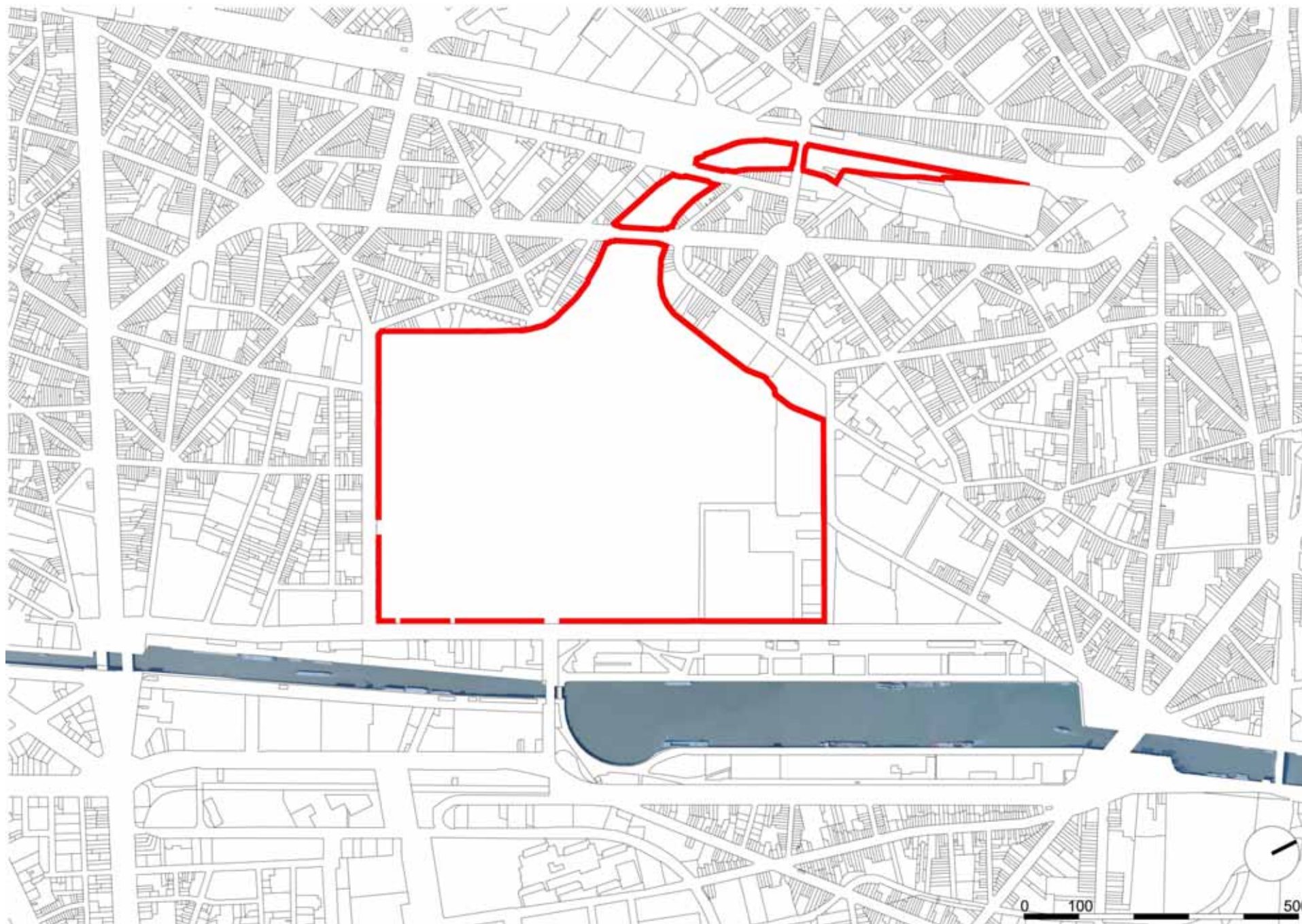
- MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE
- ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN
- SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES
- ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE
- LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE
- **LES ACCES/TOEGANG**
- AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN
- LE CANAL/HET KANAAL

Les accès au parc sont aménagés en différents points de la clôture historique conservée, mais désormais poreuse. Le parc est ouvert sur les quartiers environnants, pour ses nombreux usages propres, mais aussi pour une traversée douce d'un point à un autre de la ville. Les accès sont ouverts de plain-pied, ou bien, sur les talus, se greffent des structures légères, petites architectures aux fonctions variées, intégrant les accès pour personnes à mobilité réduite (on pense notamment à l'ascenseur accroché sur le Palais de Justice, qui donne accès au niveau des Marolles, une rampe avec une pente à 4% nécessiterait une longueur de 200 m).

Des structures métalliques pourront ainsi s'accrocher au niveau des quartiers environnants, permettant une descente vers le parc sans modifier la topographie des talus et sans toucher à la végétation existante. Pour la connexion avec la place Bockstael, fondamentale pour la réussite du parc, s'impose un ouvrage d'art de franchissement des voies ferrées.

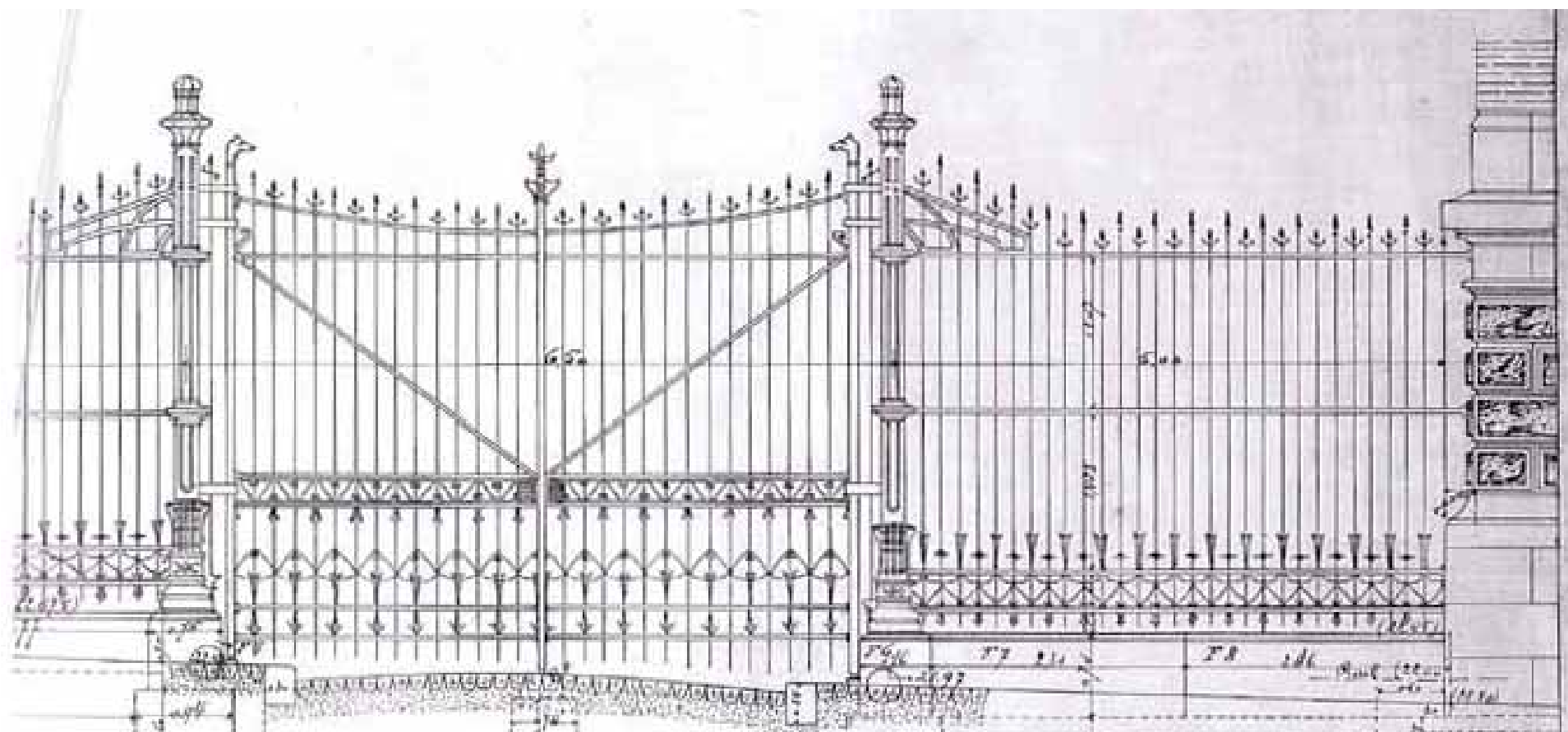
De toegangen tot het park worden aangelegd op verschillende punten van de bewaarde, maar thans poreuze omheining. Het park staat open naar de omringende wijken voor een veelzijdig, parkeigen gebruik, maar ook voor een zachte doorgang van het ene naar het andere punt in de stad. De toegangen zijn gelijkvloers of bestaan uit op de taluds geënte lichte structuren, kleine bouwsels die tal van functies uitoefenen, met daarin toegangen voor personen met beperkte mobiliteit (denken we met name aan de lift die aan het Justitiepaleis ophangt en doorgang tot de Marollen verleent, een helling aan 4 % zou een lengte van 200 m vergen).

Vastgehecht aan het niveau van de omliggende wijken komen er dus wellicht metalen structuren waarlangs men naar beneden, naar het park kan, zonder daarvoor de topografie van de taluds te wijzigen of aan de bestaande vegetatie te raken. De verbinding met het Bockstaelplein, essentieel voor het succes van het park, vereist een bouwwerk om de sporen over te steken.

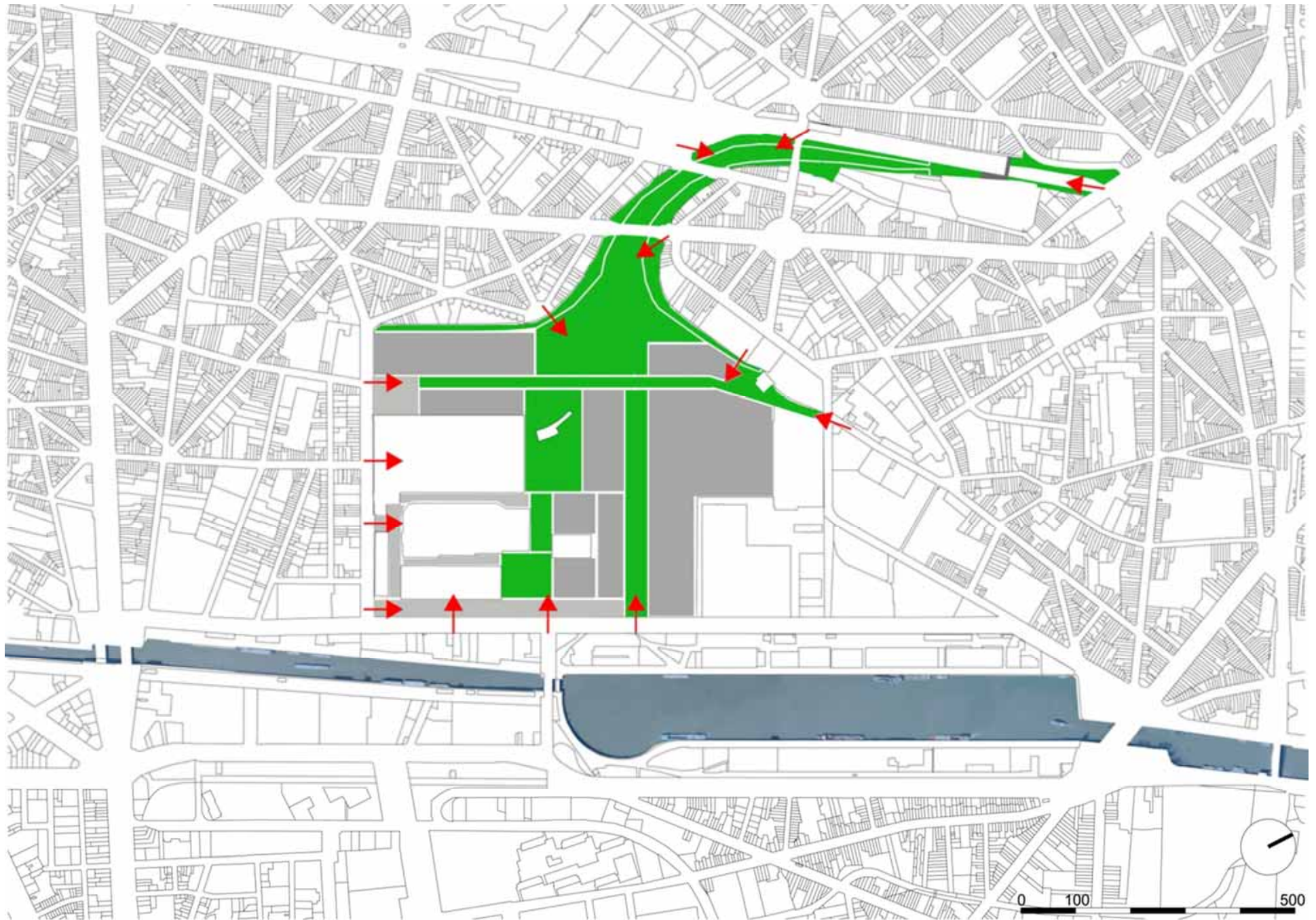

UN GRAND VIDE NON ACCESSIBLE / EEN GROTE NIET-TOEGANKELIJKE LEEGTE

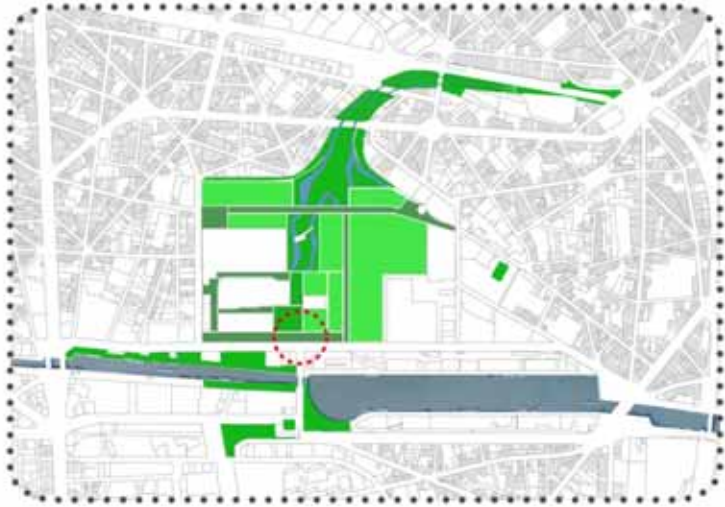

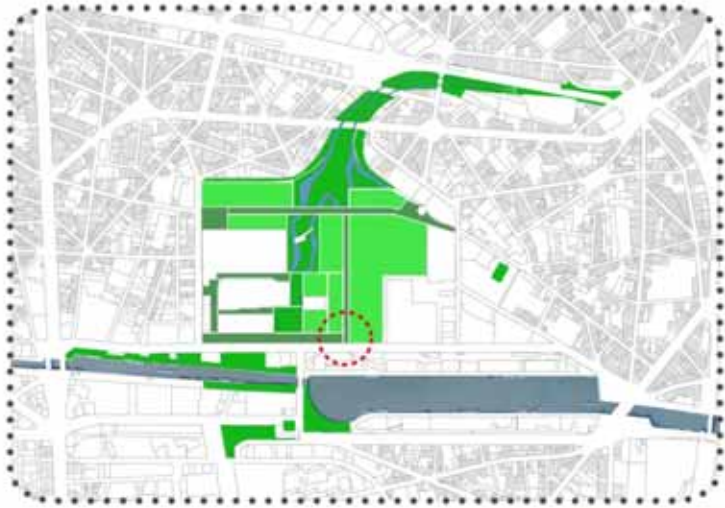
PATRIMOINE INDUSTRIEL: LES GRILLES / INDUSTRIEEL PATRIMONIUM: DE HEKKEN

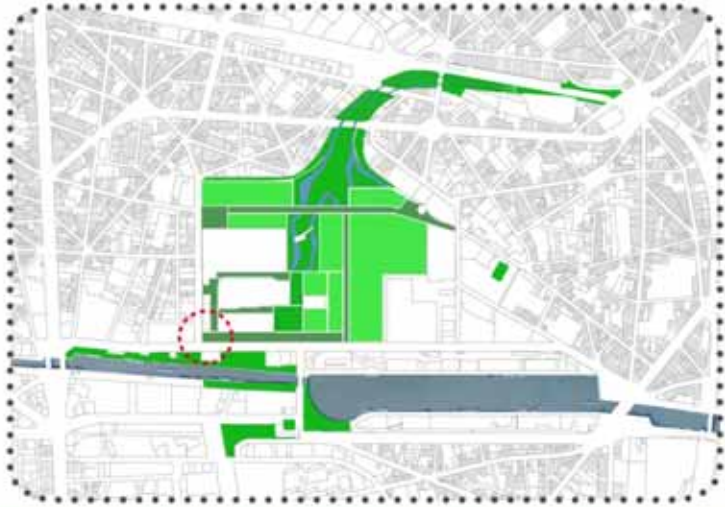
LES ACCES AU SITE TOUR & TAXIS / DE TOEGANG TOT DE SITE VAN TOUR & TAXIS

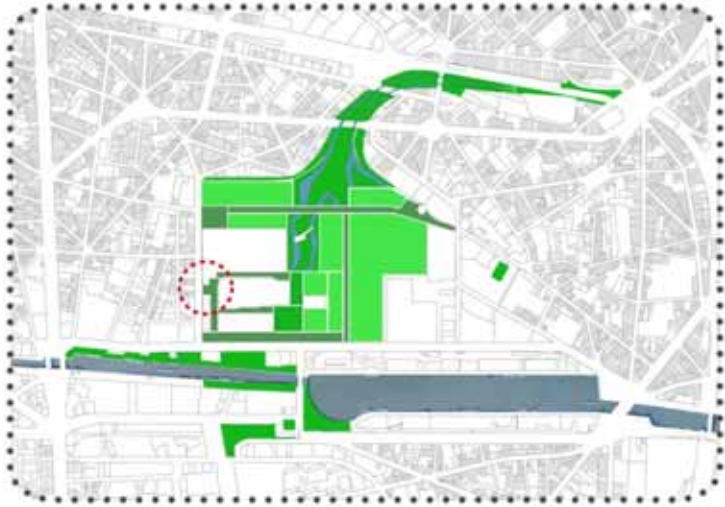
AVENUE DU PORT / HAVENLAAN

AVENUE DU PORT / ZONE DE REcul VERDURISÉE – HAVENLAAN / VERGROENDE RUSTZONE

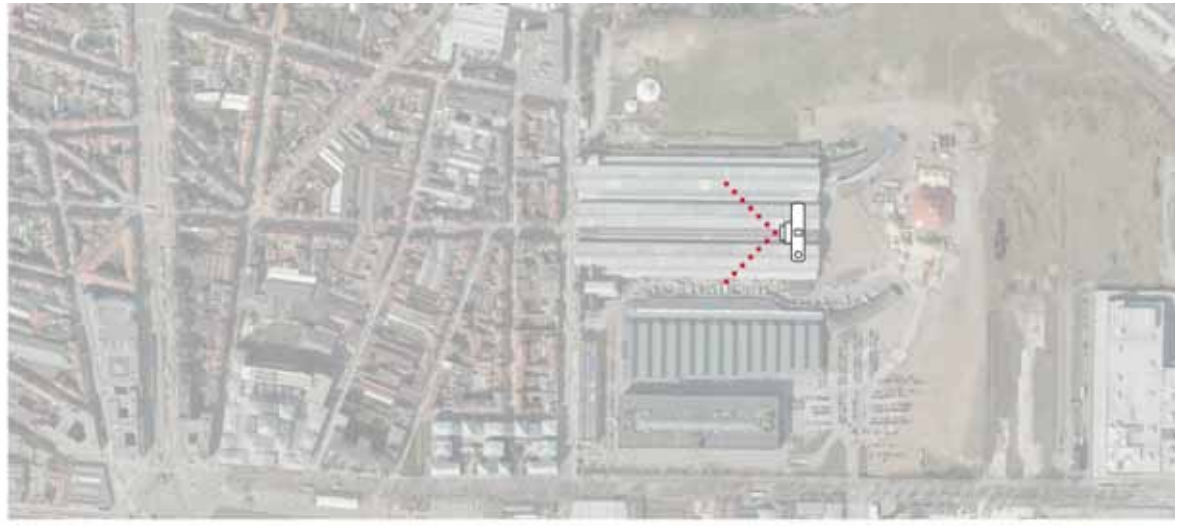
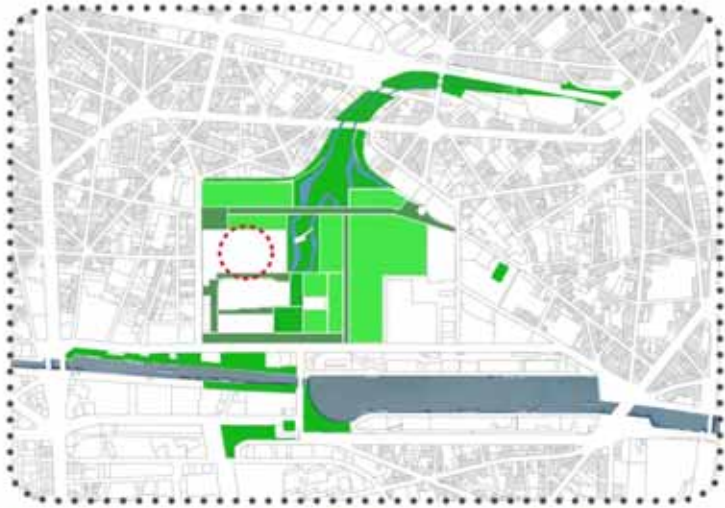

RUE PICARD / PARVIS ENTREPOT ROYAL – PICARDSTRAAT / VOORPLEIN KONINKLIJK PAKHUIS

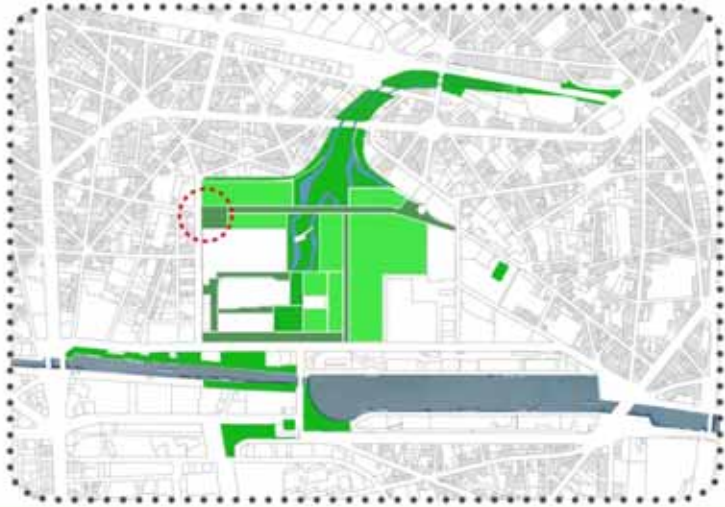

RUE PICARDSTRAAT

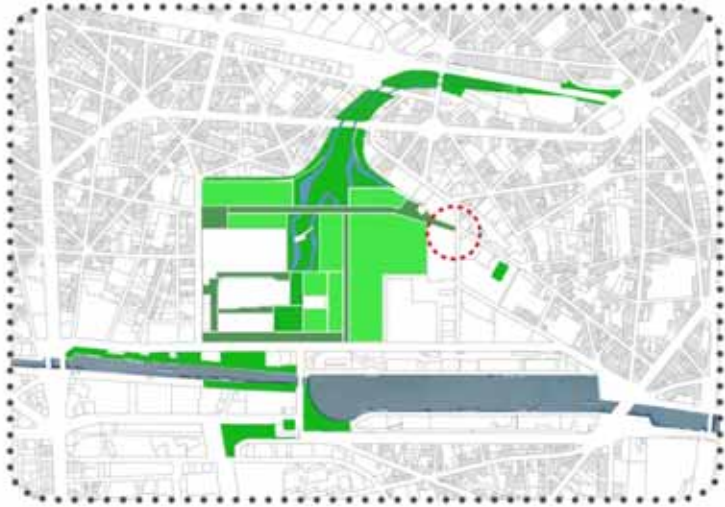

RUE PICARDSTRAAT / GARE MARITIME-MARITIEME HAVEN

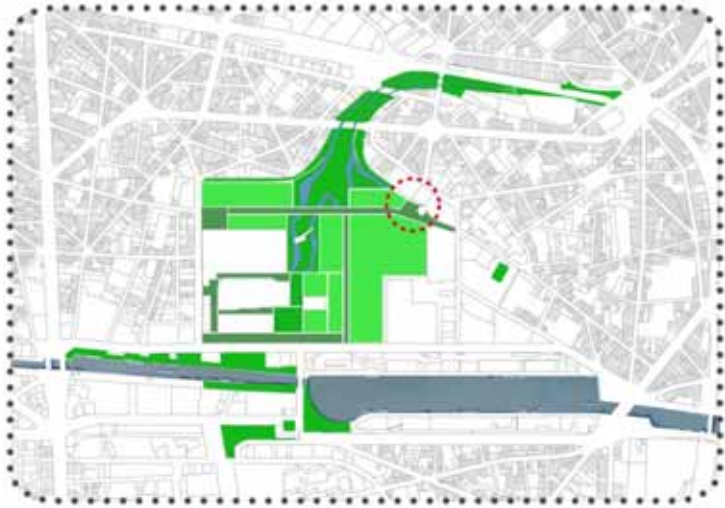

RUE PICARDSTRAAT / RUE VANDENROOGAERDESTRAAT

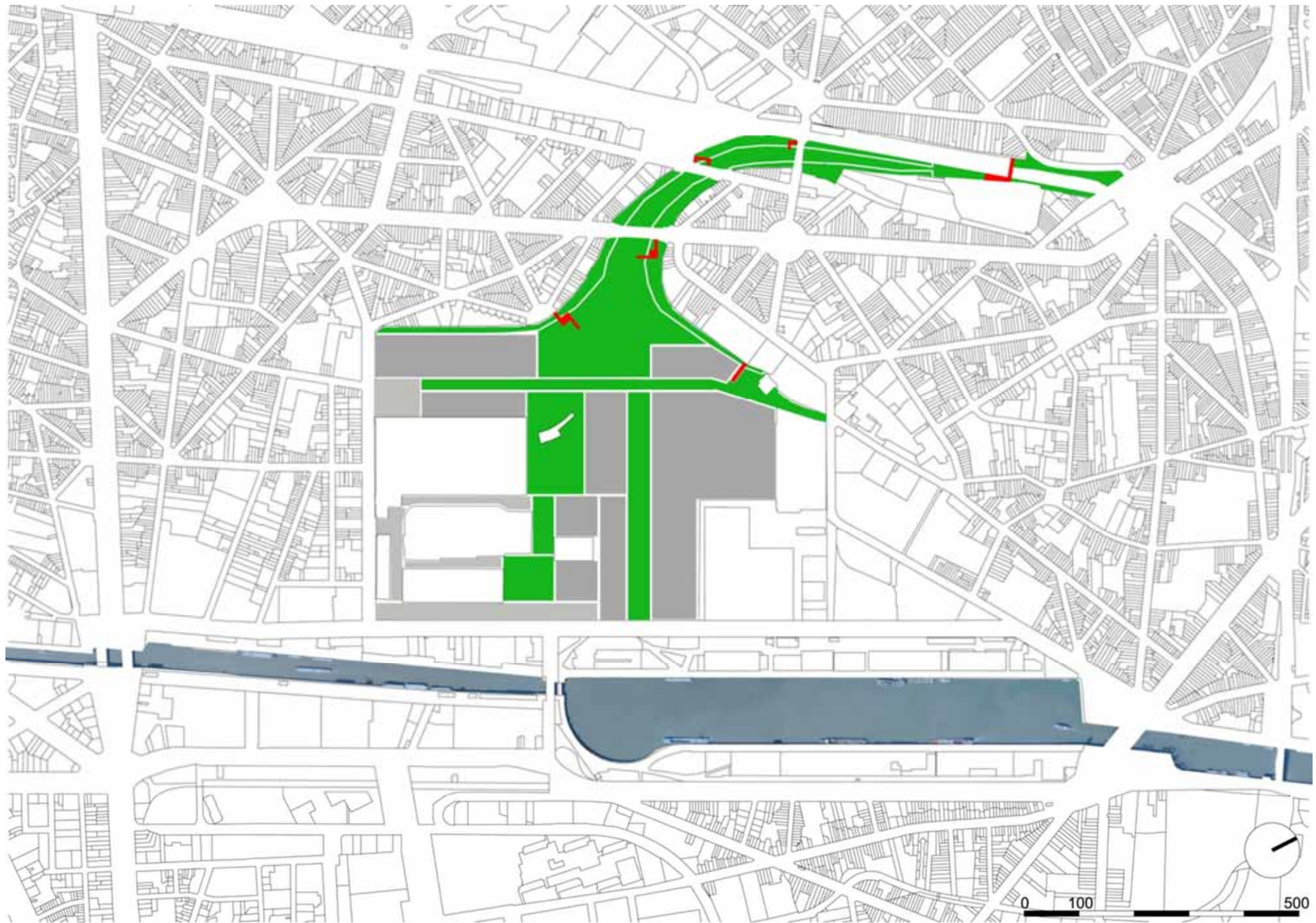

RUE DIEUDONNE LEFÈVRE STRAAT / RUE MOLENBEEK STRAAT

RUE DIEUDONNE LEFÈVRE STRAAT / PARCELLE ZIEGLERPERCEEL

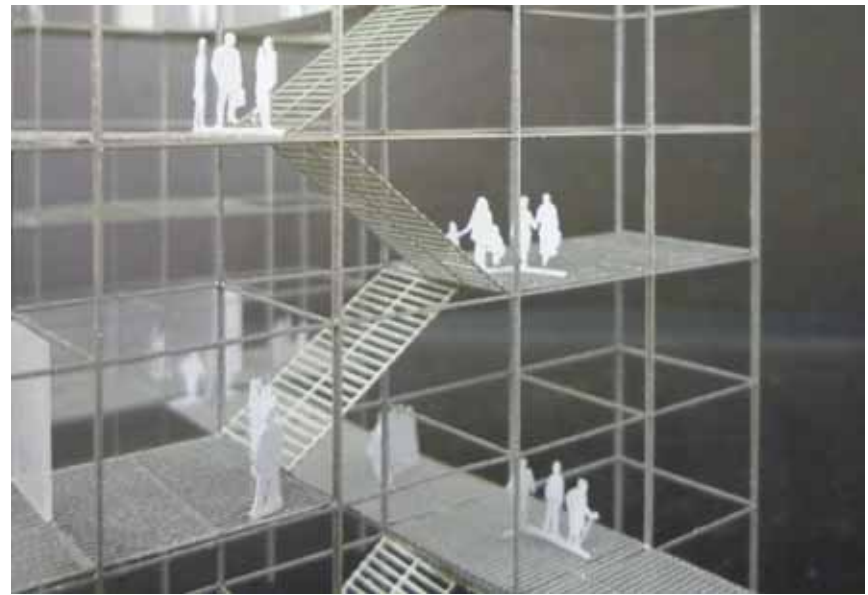
LES ACCES AVEC UNE DIFFÉRENCE DE NIVEAU / INGANGEN MET NIVEAUVerschIL

RESPECT DES TALUS ET DU PATRIMOINE VEGETAL / RESPECT VAN TALUDS EN PLANTAARDIG PATRIMONIUM

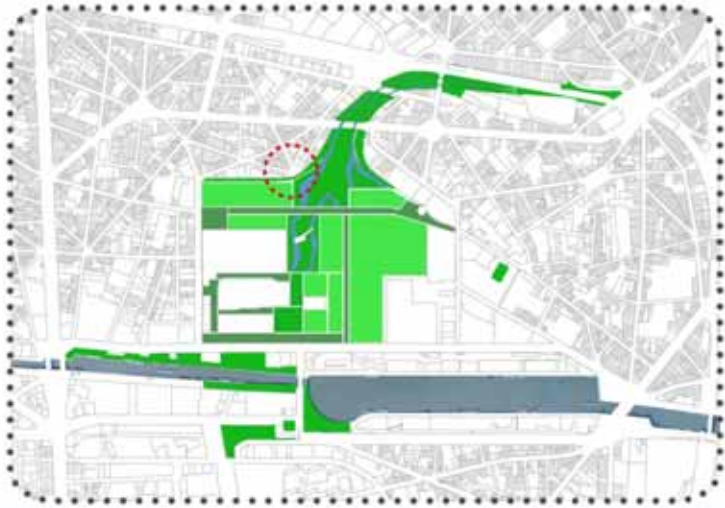
**ACCESSIBILITE A TRAVERS LA MISE EN PLACE DE STRUCTURES LEGERES
BEREIKBAARHEID VIA LICHTE STRUCTUREN**

**ACCESSIBILITE A TRAVERS LA MISE EN PLACE DE STRUCTURES LEGERES /
BEREIKBAARHEID VIA LICHTE STRUCTUREN**

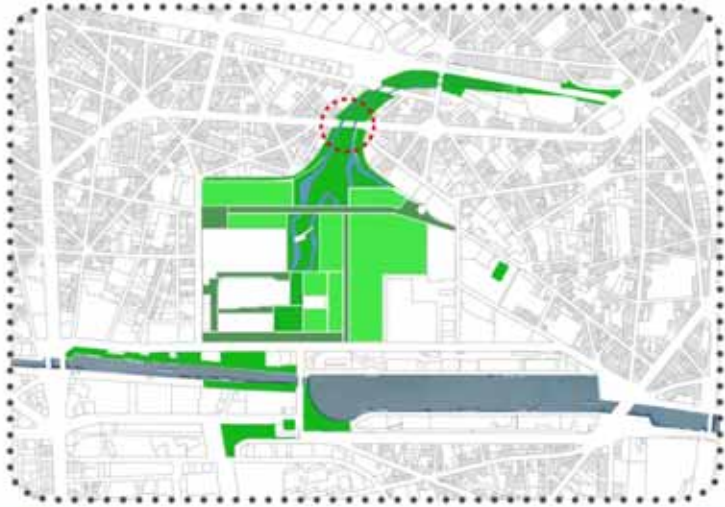

ACCESSIBILITE PMR: ASCENSEUR DE MAROLLES / BEREIKBAARHEID VOOR ANDERSVALIDEN: LIFT MAROLLEN

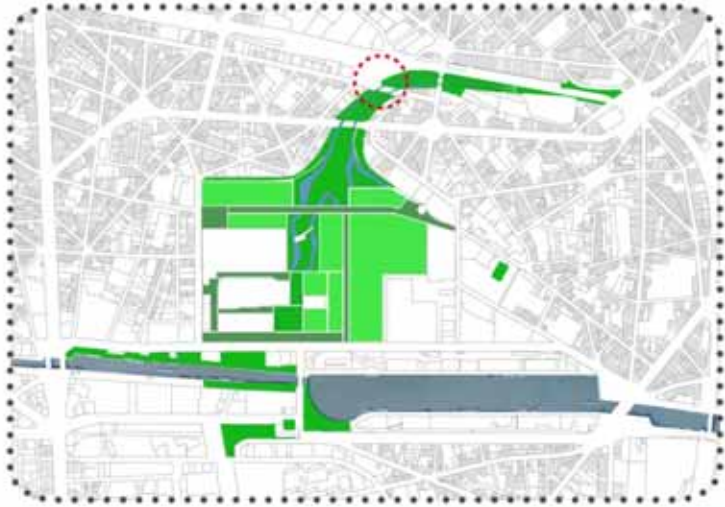

SQUARE LAEKENVELDVLAKTE +8.0 m

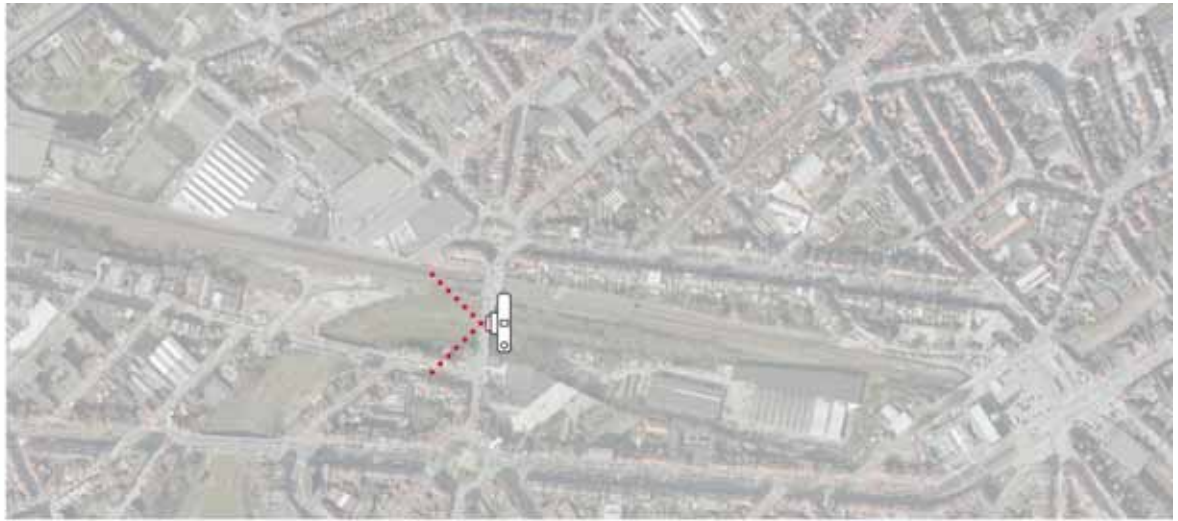
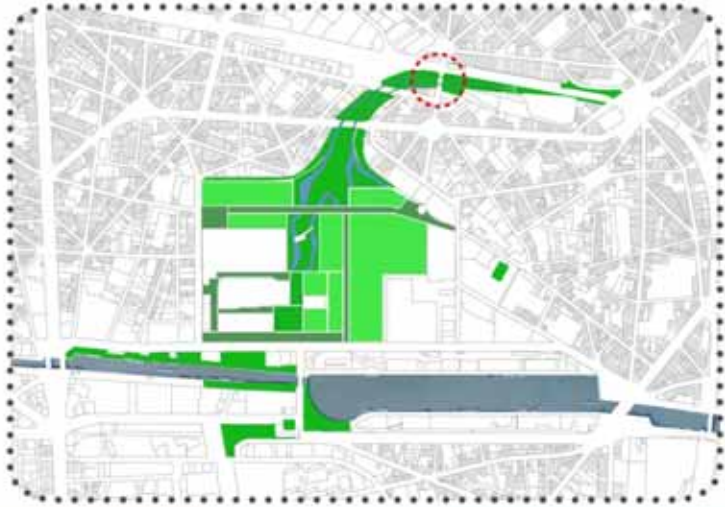

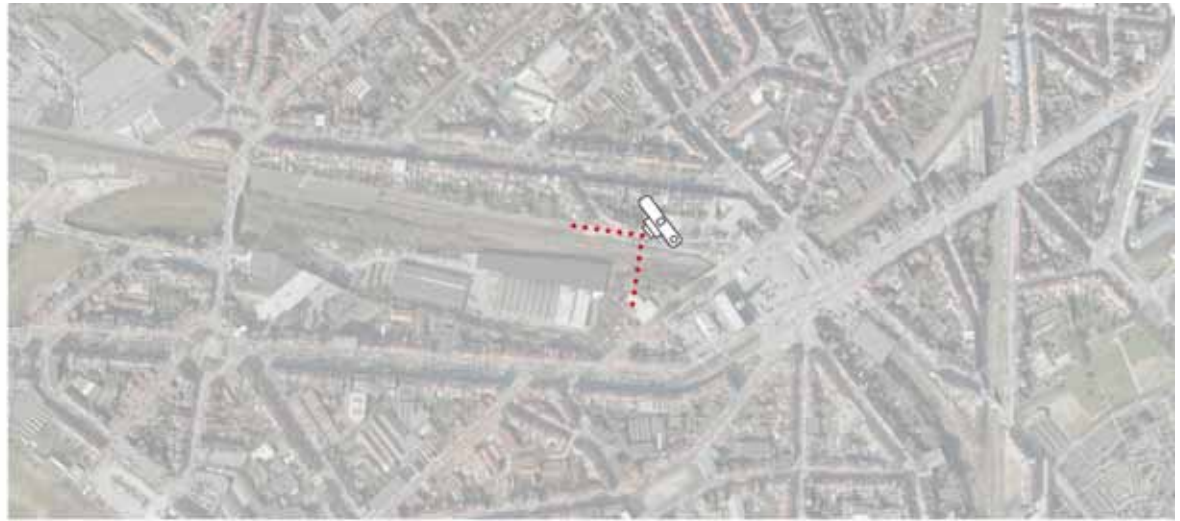
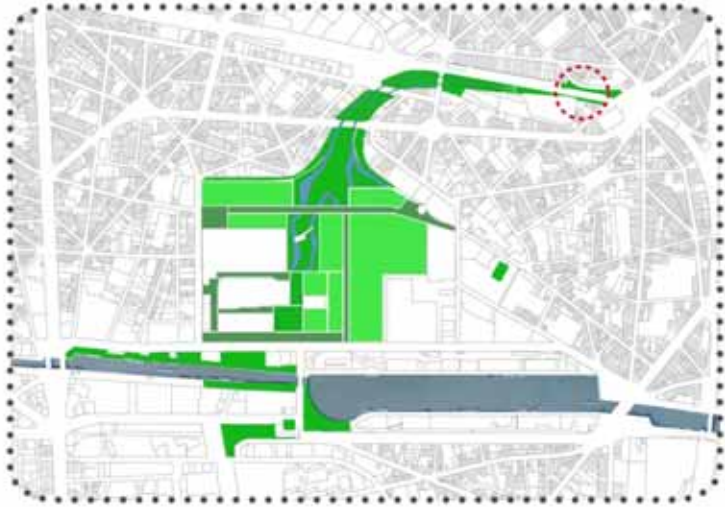
PONT DU JUBILE +8.5 m JUBELFEESTBRUG

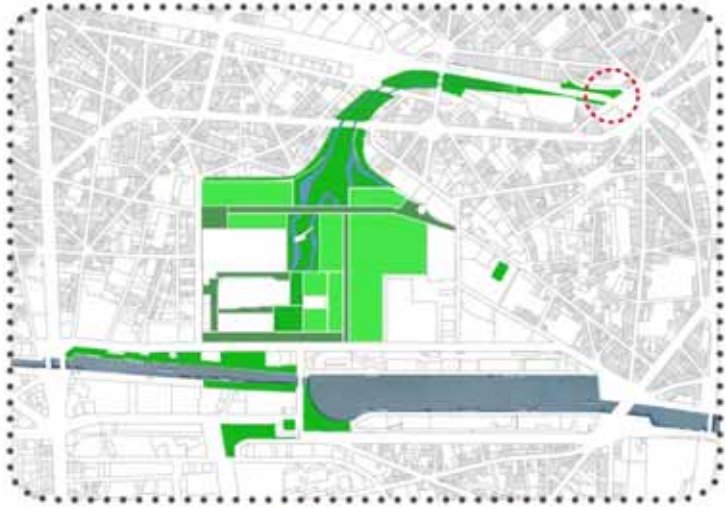
PONT CLESSEBRUG +8.0 m

PONT CHARLES DEEMERBRUG +8.0 m

PLACE EMILE BOCKSTAELPLEIN +9.0 m

PLACE EMILE BOCKSTAELPLEIN / RUE LANEAUSTRAT

PLACE EMILE BOCKSTAELPLEIN / RUE LANEAUSTRAT

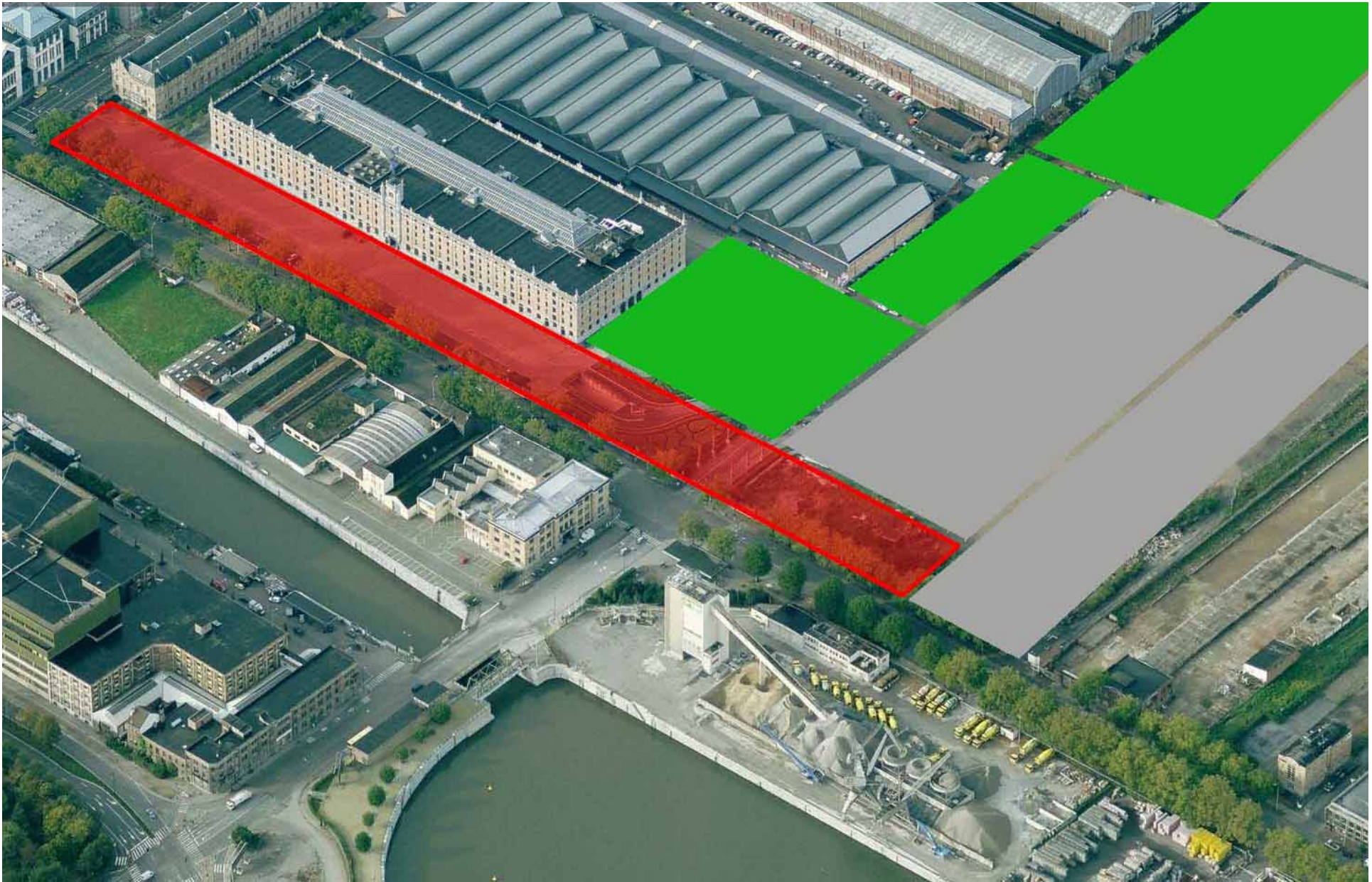
PLACE EMILE BOCKSTAELPLEIN / RUE LANEAUSTRAT

- **MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE**
- **ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN**
- **SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES**
- **ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE**
- **LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE**
- **LES ACCES/TOEGANG**
- **AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN**
- **LE CANAL/HET KANAAL**

L'Entrepôt Royal devient, avec les espaces qui l'entourent, un pôle d'intensité et d'activité dans l'ensemble du site. Bordé par la place en herbe vouée aux événements, et souligné par la place minérale de la mer des pavés sur laquelle il se pose, il est l'espace central étendu tout en longueur d'entrée dans le site, qui accueille les allées et venues des visiteurs venus en voiture. L'espace minéral étendu constitue également le pivot des circulations piétonnes venues de la promenade écologique et du parc vert, qui accèdent aux futures stations du tramway, en direction du centre-ville. Il est également le lieu central d'où on accède aux abords de canal, dans leurs nouvelles fonctions variées de sport et de jeux.

Samen met de ruimten eromheen wordt het Koninklijk Pakhuis een pool van bedrijvigheid en activiteit voor heel de site. Deze uitgestrekte centrale ruimte over de hele toegangslengte van de site wordt omgeven door het evenementenplein in gras en komt goed uit de verf op het minerale plein, op de stenen zee eronder. Hier is het een komen en gaan van de bezoekers per auto. De uitgestrekte minerale ruimte vormt eveneens de draaischijf van het voetgangersverkeer dat van het groene park en van de ecologische wandelweg verder doorgaat naar de toekomstige tramstations in de richting van het stadscentrum. Deze centrale ruimte verleent eveneens toegang tot de kanaalomgeving en haar resem nieuwe sport- en spelfuncties.

PLACE MINERALE / PARVIS DE L'ENTREPOT ROYAL – MINERAAAL PLEIN / VOORPLEIN KONINKLIJK PAKHUIS

PARVIS DE L'ENTREPOT ROYAL / VOORPLEIN KONINKLIJK PAKHUIS

AVENUE DU PORT / PONT DES ARMATEURS – HAVENLAAN / REDERSKAAI

AVENUE DU PORT / PARVIS DE L'ENTREPOT ROYAL – HAVENLAAN / VOORPLEIN KONINKLIJK PAKHUIS

- **MORPHOLOGIE DU SITE/MORFOLOGIE VAN DE SITE**
- **ENTITES SPATIALES/RUIMTELIJKE EENHEDEN**
- **SEQUENCES PROGRAMMATIQUES/PROGRAMMASEQUENTIES**
- **ELABORATION D'UNE VISION/UITWERKING VAN EEN VISIE**
- **LE PARC EN EVOLUTION/HET PARK IN EVOLUTIE**
- **LES ACCES/TOEGANG**
- **AVENUE DU PORT – PARVIS/HAVENLAAN - VOORPLEIN**
- **LE CANAL/HET KANAAL**

Le long du Canal on envisage trois aménagements différents : le quai Aux Matériaux est voué à devenir une plaine de sport et de jeux très active et très urbaine, certains bâtiments seront conservés et transformés en restaurant ou bar, son caractère à prédominance minérale serait conservé.

Le quai des Péniches est aussi un quai authentique à conserver avec sa fonction d'amarrage pour les bateaux. Ici la promenade et la détente sont à privilégier en relation avec les activités sur les péniches et les terrasses des restaurant et bar au rez-de-chaussée des futurs bâtiments.

Le quai des Armateurs sur la tête du bassin Vergote mérite peut-être un aménagement particulier: abaisser le niveau du quai permettrait à la fois une relation directe avec la vaste étendue d'eau et une protection contre les nuisances causées par l'intense circulation immédiatement derrière.

Voor langs het kanaal heeft men drie soorten van inrichting voor ogen : de Materialenkaai zal een zeer actief en zeer stedelijk sport- en spelterrein worden. Sommige gebouwen zullen blijven bestaan en omgevormd worden tot restaurant of café. De voornamelijk minerale aard van de kaai zou bewaard blijven.

Ook de Akenkaai is zeer authentiek en wil men samen met haar aanmeerfunctie voor boten behouden. Hier is er vooral voor wandelen en ontspanning een plaats weggelegd, in samenhang met de activiteit op de woonboten en de café- en restaurantterrassen op de benedenverdieping van de toekomstige gebouwen.

De Rederskaai aan de kop van het Vergotebassin vergt misschien wel een bijzondere inrichting : de verlaging van het niveau van de kaai zodat er een rechtstreekse relatie met de uitgestrekte waterpartij tot stand komt en er tegen de hinder van het intense verkeer erachter beschermd wordt.

QUAI DES MATERIAUX / QUAI DES PENICHES – MATERIALENKAAI / AKENKAAI

SIÈGE SOCIAL DU PORT DE BRUXELLES / MAISON DU PORT – HOOFDZETEL HAVEN VAN BRUSSEL / HAVENHUIS

QUAI DES PENICHES / QUAI DES MATERIAUX – AKENKAAI / MATERIALENKAAI

QUAI DES PENICHES / AKENKAAI

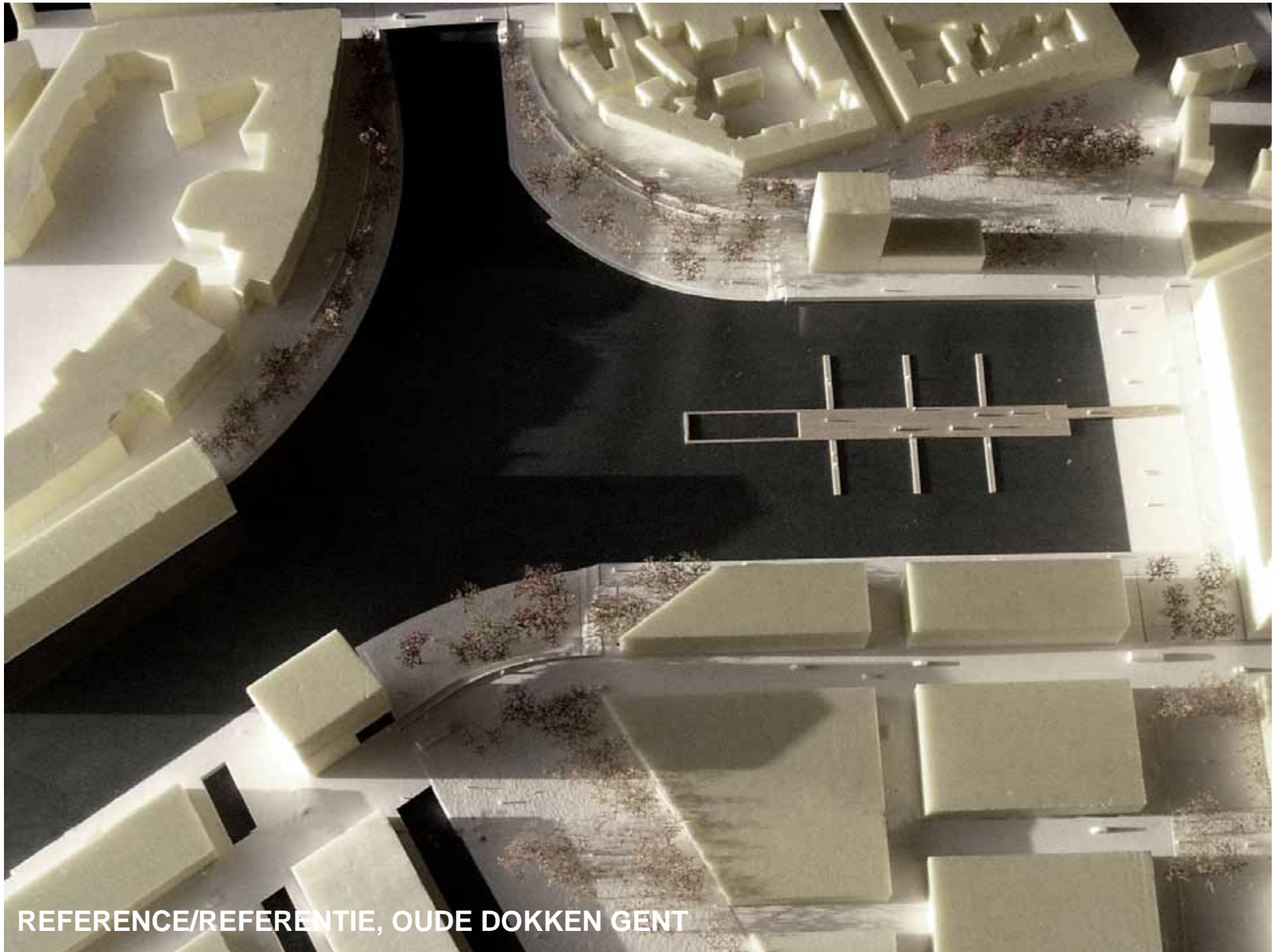
QUAI DES PENICHES / PROJET UP-SITE – AKENKAAI / PROJECT UP-SITE

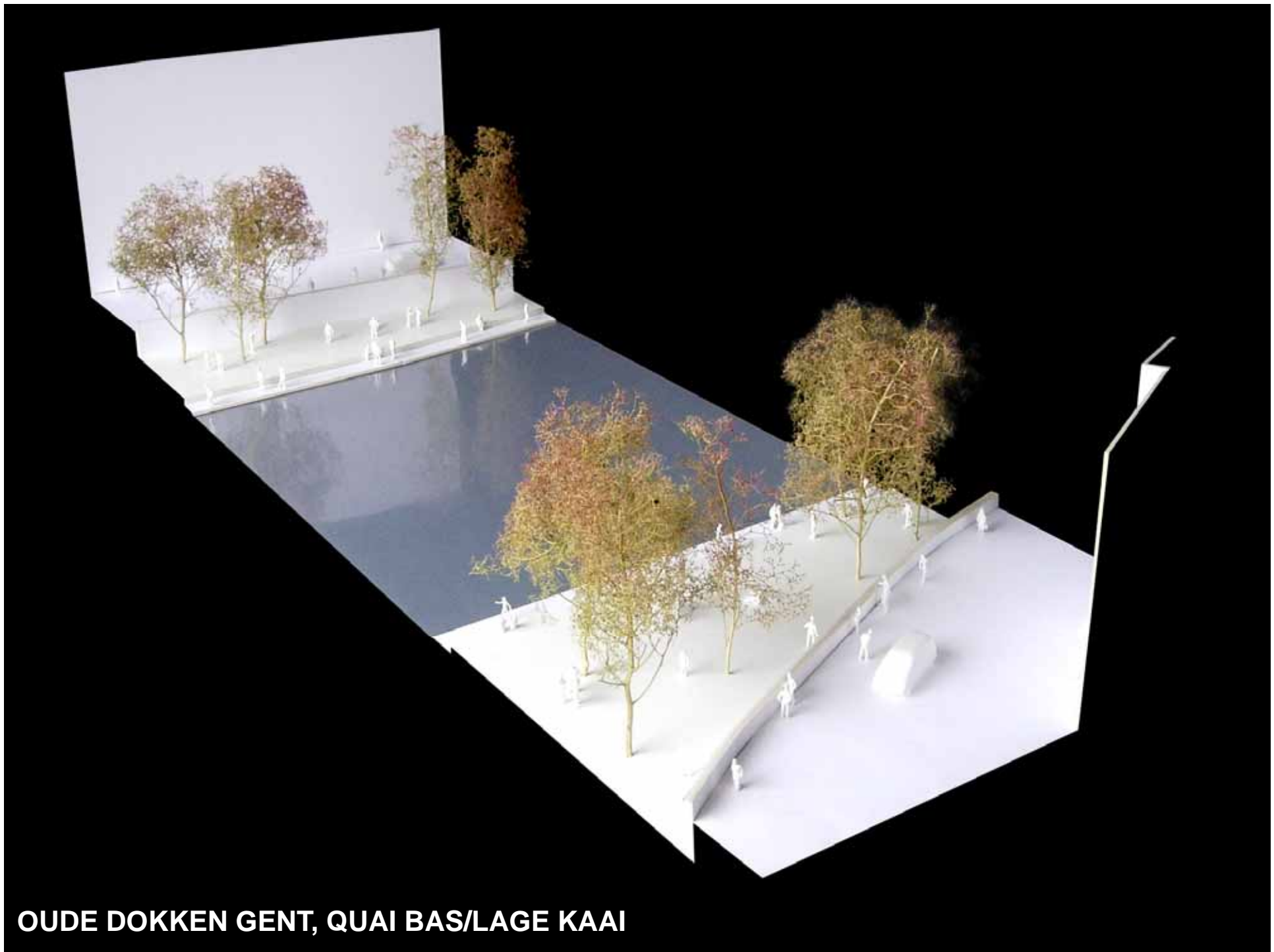
QUAI DES ARMATEURS / BASSIN VERGOTE – REDERSKAAI / VERGOTEBASSIN

QUAI DES ARMATEURS / BASSIN VERGOTE – REDERSKAAI / VERGOTE BASSIN

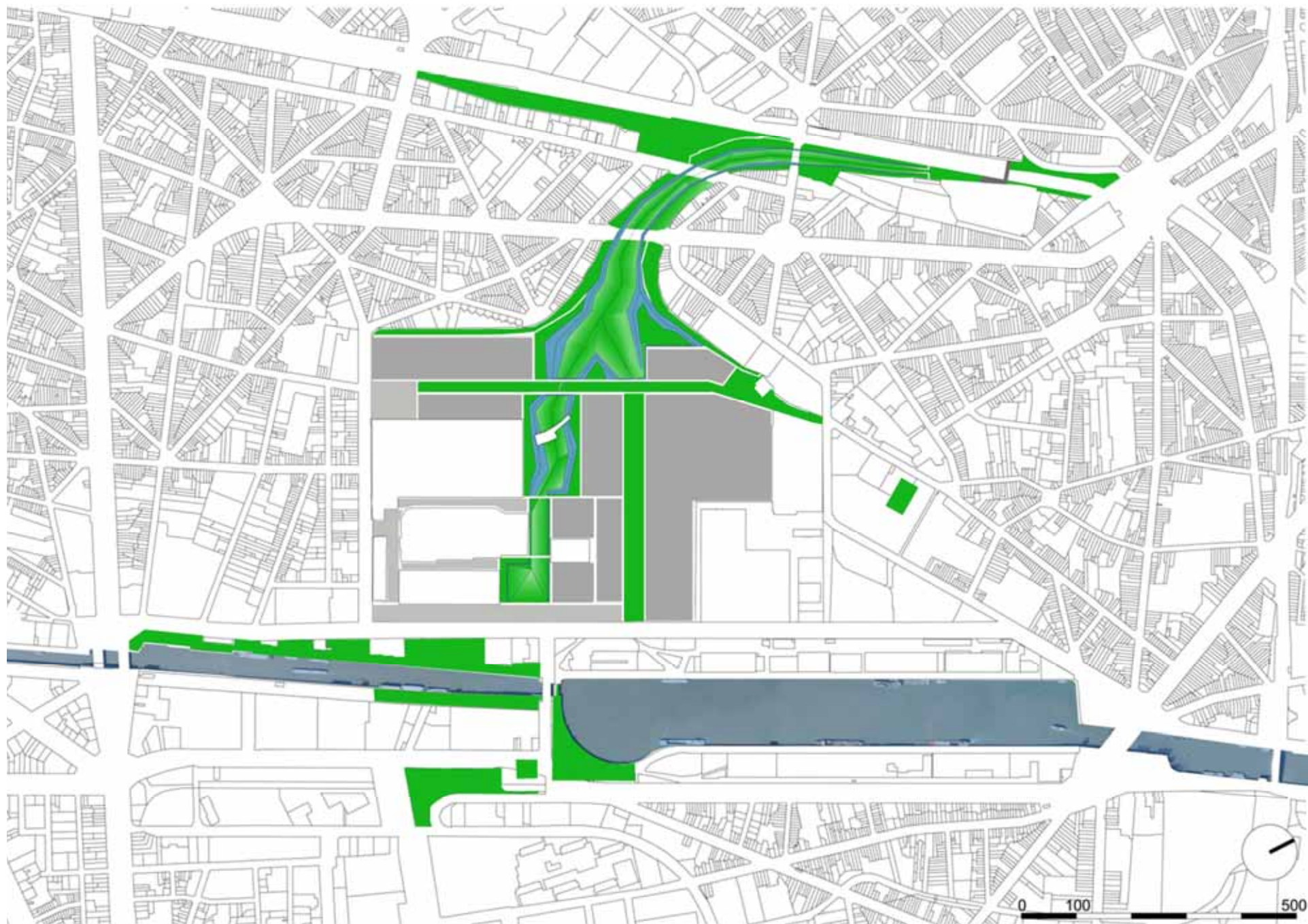

REFERENCE/REFERENTIE, OUDE DOKKEN GENT

OUDE DOKKEN GENT, QUAI BAS/LAGE KAAI

UN PARC EN EVOLUTION / EEN PARK IN EVOLUTIE